



“...a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.”

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – „A bölcs tanítás az élet forrása.” (Pb.13:14.) – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszereket alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, ösztönzésre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: Több, mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segítség-szervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőeknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

Küldetésnyilatkozat

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.

A keresztyén elmének kell a legjobb elmének lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.

A tanítás a következőkre összpontosít:

- A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása
- A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.
- Felkészítés a szolgálatra

Küldetésünk működés szempontjából hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számonkérhetőség következetes mintaképe legyen.

A bibliai értékek következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében és a számonkérhetőség terén az igazgatótanács működésében.
- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.
- A pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, ill. ellenőrzi.
- A kormányval, a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.
- Etikus, világos és nyílt fejlesztési és stratégiákat dolgoz ki.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.
- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.



Az Aranybika Vendéglátóipari Baptista Szakképző Iskola bemutatása

A **Cívis Hotels Rt 1992-ben** hozta létre az Aranybika Iskola Alapítványt, az intézményünk eredeti fenntartóját. Az alapító tagok az ország elismert vendéglátóipari, idegenforgalmi szakemberei voltak.

A névválasztásnál a vendéglátás helyi történelmi múltjához nyúltak vissza: iskolánkat Debrecen egyik nevezetességéről, az Aranybika Szállodáról nevezték el.

A fenntartó a működéshez megteremtette a tárgyi- és személyi feltételeket és az alapítás óta eltelt két évtizedben az iskola a régió meghatározó szakmai oktatási-nevelési intézményévé vált.

2012-ben alapvető változás történt intézményünk életében: az iskola fenntartását és működtetését a **Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy** vette át. Új fenntartónk az iskola szakmai, pedagógiai értékeinek megtartását és lehetőség szerinti továbbfejlesztését, az országos érvényű, aktuális köznevelési és szakképzési irányok helyi érvényesítését tervezi.

Az Aranybika Iskolában a **munkaerőpiaci igények** figyelembe vételével főként nappali tagozaton vendéglátóipari alap szakmákat tanítunk (szakács, cukrász, pincér) valamint a törvényi és pályázati lehetőségek függvényében eladókat és szállodai portásokat képzünk, továbbá mester szakács és mester cukrász képzésben veszünk részt.

Az oktatás humán feltételei igen jó színvonalon biztosítottak, egyetemet, főiskolát végzett gyakorlati oktatók, nagy üzleti gyakorlattal rendelkező mesterszakácsok, mester cukrászok tanítanak, ahol az emelt óraszámú idegen nyelvi képzés és a számítógépes ismeretek elsajátítása is prioritást kap.

Az iskola fő erőssége, hogy a képzés gyakorlatorientált és a gazdálkodó szervezetek igényeit kiemelten figyelembe veszi. Tevékenységünk legnagyobb értéke, hogy a végzetek jelentős része a tanult szakmájában azonnal elhelyezkedik, vagy tovább tanul.

Folyamatosan pályáztunk a Hajdú-Bihar megyei Munkaügyi Központ által meghirdetett felnőttképzési programokra és így arra is lehetőség nyílt, hogy évfolyamonként több csoportot is indíthattunk.

Az **iskola kapcsolatai** folyamatosan bővülnek; külön kiemeljük kiváló a Kereskedelmi és Idegenforgalmi Továbbképző Kft. középiskolájával, a VIK iskolával kialakított partnerkapcsolatot, melynek eredményeképpen 2001 szeptemberében – a kuratórium felhatalmazását követően - Debrecenben kihelyezett érettségire



felkészítő osztályok indultak, másrészt pedig iskolánk „Leonardo” kapcsolatai tovább bővültek.

Érettségi után több tanuló a Vendéglátóipari Főiskolán folytatja tanulmányait és szerez diplomát, ezzel is öregbítve intézményünk jó hírnevét.

Hagyománnyá vált, hogy tanulóinknak évenként rendezünk szakmai bemutatót és háziversenyt, az alsóbb évfolyamosoknak sütő és szabadtéri bográcsozási versenyt. Tanulóinkat felkészítjük az SZKTV versenyre, a gyakorlati versenyekre való felkészítésbe a gyakorlati munkahelyek oktatóit is sikeresen bevonva segítjük a tanulók eredményes szereplését. A Kereskedelmi és Iparkamarával közösen előkészítjük és lebonyolítjuk a szintvizsgákat.

Képviseltetjük magunkat hazai és nemzetközi versenyeken: Debreceni Pulykanapok elnevezésű kulturális és kulináris fesztiválon, a Gál Sándor emlékversenyen, melynek rendezésében és lebonyolításában is részt veszünk. Rendszeresen részt veszünk a megyei, régiós és országos versenyeken, ahol tanulóink, csapataink rendszerint jó eredménnyel szerepelnek.

Az iskola jó hírnevét tovább öregbíti, hogy volt tanulóink közül ketten képviseltették magukat a 2012. évi Erfurti Szakács Olimpián, ahol ezüst és bronz diplomát szereztek.

Az intézmény jelentős **külföldi kapcsolatokkal** rendelkezik. A cserekapcsolatok, és a nemzetközi versenyek az oktatás színvonalát jelentősen emelik. Megszervezzük tanulóink külföldi gyakorlatát és a végzős tanulók munkavállalását külföldön.

A **személyi feltételek** is folyamatosan javultak. Tanáraink, oktatóink rendszeres továbbképzéseken vesznek részt. Egyre több mester segíti munkánkat a tehetséges tanulók azonosításában és fejlesztésében pl. szakács szakmában Boros László Venes díjas mester szakács, Mile József mester szakács a Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség zsűri tagja, a regionális csapat kapitánya, Rédei Attila mester szakács és Káposztás Gegely éttermi mester. A cukrász szakmában Gara Gyula Venes díjas mester cukrász, a Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség zsűri tagja és Sipos Gyuláné mester cukrászok támogatják nevelő oktató tevékenységünket.

Tanulóink a régió legjobb üzleteiben gyakorolhatnak, amelyekkel a képzésre, sőt néhány esetben a későbbi foglalkoztatásra is megállapodást, szerződést köthetnek.

A növekvő munkaerőpiaci igények megkövetelték az elmúlt időszakban, hogy fejlesztéseket hajtsunk végre: a növekvő



tanulólétszám miatt a Széchenyi utca 48. szám alatt új telephelyet alakítottunk ki, amelyre bérleti szerződést kötöttünk.

Az elmúlt években több **sikeres pályázat** segítette az iskola működését, amellyel a képzés tárgyi-, és személyi feltételei jelentősen javultak. Pályázataink között kiemelkedően sikeres volt a Világbanki Program keretében elnyert 15 millió forintos támogatás, amellyel a régióban elsőként indíthattuk a szállodai portás képzést.

Az iskola eredményes munkáját jelzi, hogy ma már a volt diákjaink közül többen oktatóként tevékenykednek az intézményben.

I. A pedagógiai program jogszabályi környezete

I.1. Az intézmény jogállása: Alapító okirat-részletek

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 21. § (3) bekezdése, valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet szerinti tartalommal az alábbi alapító okiratot adja ki:

1. Az intézmény neve: **Aranybika Vendéglátóipari Baptista Szakképző**

Iskola

Rövidített neve: Aranybika VBSZI

2. Az intézmény székhelye: 4026 Debrecen, Gyergyó u. 10.

3. Az intézmény OM azonosító száma: 031252

4. Az intézmény feladatellátási és telephelyei:

Az intézmény telephelye: 4025 Debrecen, Széchenyi u. 48.

5. Az intézmény alapítója, székhelye: Aranybika Iskola Alapítvány
4025 Debrecen, Bajcsy-Zs. u. 1-3.

6. Az intézmény alapítási éve: 1992.

7. Az intézmény fenntartója és székhelye:

Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
székhelye: 1111 Budapest, Budafoki út 34/b.

8. Felügyeleti szerve

Szakmai és törvényességi felügyeletet a fenntartó, a fenntartói tevékenység törvényességi ellenőrzését Hajdú-Bihar Megye Kormányhivatala látja el.

9. Az intézmény jogállása

önálló jogi személy

10. Az intézmény alapfeladata:

- szakközépiskolai nevelés-oktatás
- szakiskolai nevelés-oktatás
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése-oktatása

Szakágazati besorolása: 853100 általános középfokú oktatás
853200 szakmai középfokú oktatás

Az intézmény típusa:

Többcélú intézmény, ezen belül egységes iskola

Nappali rendszerű iskolai oktatás:

- A szakképzési évfolyamokon –az Országos Képzési Jegyzékben meghatározottak szerint- 2-3 szakképzési évfolyamon, a szakmai és vizsgakövetelmények alapján szakmai vizsgára felkészítés.

Levelező oktatás munkarendje szerint folyó oktatás:

- Szakközépiskolai nevelés-oktatás keretében 1-2 (3) szakképzési évfolyamon a tanulók felkészítése szakképzettség megszerzésére a hatályos OKJ szerint

Az Aranybika Iskola által kínált/kínálható szakképesítések jellemzői:

A szakképesítés					
megnevezése	azonosítója	szakma-csoportja	tanulmányi területe (KEOR szerint)	SZKI ágazata	szintje
Cukrász	34 811 01	18. vendéglátás-turisztika	811 szálláshely-szolgáltatás, étkeztetés, vendéglátás	XXVII. vendéglátó-ipar	34 középfokú
Pincér	34 811 03	ua.	ua.	ua.	ua.
Szakács	34 811 04	ua.	ua.	ua.	ua.
Vendéglátás-szervező-vendéglős	54 811 01	ua.	ua.	ua.	54 emelt szintű
Vendéglátó eladó	34 811 05	ua.	ua.	ua.	34 középfokú
Vendéglátó-üzletvezető	35 811 02	ua.	ua.	ua.	35 középfokú – ráépülés
Gyorséttermi ételeladó ^x	31 811 02	18. vendéglátás-turisztika	811 szálláshely-szolgáltatás, étkeztetés, vendéglátás	—	31 alsó középfokú

			s		
Konyhai kisegítő ^x	21 811 02	ua.	ua.	---	21 alapfokú rész- szakkép.
Cukrász ^{xx}	33 811 01 1000 00 00	18 Vendéglátá s- idegenforga lom	---	---	33 közép- fokú
Pincér ^{xx}	33 811 02 1000 00 00	18 Vendéglátá s- idegenforga lom	---	---	33 közép- fokú
Szakács ^{xx}	33 811 03 1000 00 00	18 Vendéglátá s- idegenforga lom	---	---	33 közép- fokú

Jelmagyarázat: ^x: iskolarendszeren kívüli képzésben
^{xx}: kifutó jelleggel

I.2. A pedagógiai program alkotása során alkalmazott jogszabályok

Az intézmény **2013. szeptember 1-jén hatályba lépő új pedagógiai programja** – az Alapító okirattal összhangban – egyidejűleg szabályozza a „kifutó” évfolyamokon folyó tevékenységrendszert, illetve a „felmenő” rendszerben belépő szakképzések helyi szabályait.

Ennek megfelelően alapidokumentumunk érvényesíti a korábbi közoktatási és szakképzési törvények, rendeletek előírásait és egyidejűleg megjeleníti az időközben hatályosult alábbi jogszabályi normákat:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései:

„4. § E törvény alkalmazásában

32. tanítási nap: az egyes osztályokban a tanítási órák, továbbá az **iskola pedagógiai programjában** rögzített, a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozás, így különösen a tanulmányi kirándulás, környezeti nevelési program, a kulturális, sportrendezvény megtartására fordított nap, ha a foglalkozási órák száma eléri a hármat,

5. § (4) Az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot a **Nemzeti alaptanterv** (a továbbiakban: Nat) biztosítja, amely meghatározza az elsajátítandó műveltségterületet, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében, így különösen a tanulók heti és napi terhelésének korlátozására. A szakiskolai közismereti nevelés-oktatás tartalmi követelményeire vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály állapítja meg a Nat-ban foglaltak figyelembevételével.

(5) A Nat-ban foglaltak érvényesülését a **kerettantervek** biztosítják. Az egyes iskolatípusokban és oktatási szakaszokban a kerettantervek tartalmazzák a nevelés és oktatás céljait, a tantárgyi rendszert, az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát, a tantárgyak egy vagy két évfolyamra vonatkozó követelményeit, továbbá a tantárgyközi tudás- és képességterületek fejlesztésének feladatait, és meghatározzák a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló kötelező, valamint az ajánlott időkeretet.

26. § (1) A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban **pedagógiai program** szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, működtető egyetértése szükséges. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

(2) Az iskola pedagógiai programjának részeként, ha e törvény másként nem rendelkezik, a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve **helyi tantervet** készít. A helyi tanterv megnevezi az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervek közül választottat és rendelkezik a kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete legfeljebb tíz százalékanak felhasználásáról. A kollégium az érdekelt iskola pedagógiai programját figyelembe véve készíti el a pedagógiai programját.

(5) Az iskola pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől **felmenő rendszerben** vezetheti be.

27.§ (11) Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a **mindennapos testnevelést** heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,

- b) iskolai sportkörben való sportolással,
- c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

46. § (3) A gyermeknek, a tanulónak joga, hogy

d) részére az állami iskola egész pedagógiai programjában és tevékenységében a nevelés-oktatás során a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék,

(6) A tanuló joga különösen, hogy

b) válasszon a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá pedagógusok közül,

54. § (1) A pedagógus – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen **érdemjeggyel értékeli**, félévkor és a tanítási év végén **osztályzattal minősíti**. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti. Értesítő gyakrabban is készülhet az intézmény pedagógia programja szerint.

(4) A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelésére – jóváhagyott kerettanterv vagy az oktatásért felelős miniszter engedélyével – az iskola pedagógiai programja a (2) bekezdésben meghatározottaktól **eltérő jelölés**, szöveges értékelés alkalmazását is előírhatja. Ha az iskola nem alkalmazza az (1)-(2) bekezdésben meghatározottakat, de arra iskolaváltás vagy továbbtanulás miatt szükség van, vagy a szülő vagy a tanuló kérésére köteles a félévi és az év végi minősítést osztályzattal is elvégezni. Az iskola által alkalmazott jelölés, értékelés érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabályait a helyi tantervben kell meghatározni.

97. § (14) Az iskola **2012. december 31-ig** felülvizsgálja a pedagógiai programját, annak érdekében, hogy a kerettantervről szóló jogszabály, valamint e törvény rendelkezéseinek megfeleljen.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései:

„4. § (1) A nevelési-oktatási intézmény **szervezeti és működési szabályzatában** (a továbbiakban: SZMSZ) kell meghatározni

o) annak meghatározását, hogy hol, milyen időpontban lehet tájékoztatást kérni a pedagógiai programról,

7. § (1) Az iskola pedagógiai programja meghatározza

a) az **iskola nevelési programját**, ennek keretén belül

aa) az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveit, értékeit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait,

ab) a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,

ac) az alapfokú művészeti iskola kivételével a teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat,

ad) a közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatokat,

ae) a pedagógusok helyi intézményi feladatait, az osztályfőnöki munka tartalmát, az osztályfőnök feladatait,

af) a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjét,

ag) a tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendjét,

ah) a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formáit,

ai) a tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályait, valamint középfokú iskola esetében a szóbeli felvételi vizsga követelményeit,

aj) a felvétel és az átvétel – Nkt. keretei közötti – helyi szabályait, valamint szakképző iskola tekintetében a szakképzésről szóló törvény felvételre, átvételre vonatkozó rendelkezéseit,

ak) az alapfokú művészeti iskola kivételével az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervet,

b) az **iskola helyi tantervét**, ennek keretén belül

ba) a választott kerettanterv megnevezését, ideértve bármely, az oktatásért felelős miniszter által kiadott vagy jóváhagyott kerettantervek közül választott kerettanterv megnevezését,

bb) a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát,

bc) az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét,

bd) a Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait,

- be) az alapfokú művészeti iskola és a kollégium kivételével a mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját, ha azt nem az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezik meg,
- bf) a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályait,
- bg) középiskola esetén azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezését, amelyekből a középiskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározását, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát,
- bh) középiskola esetén az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témaköreit,
- bi) a tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elveit,
- bj) a csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elveit,
- bk) a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot,
- bl) az alapfokú művészeti iskola kivételével a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszereket,
- bm) az alapfokú művészeti iskola kivételével az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket,
- bn) a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,
- bo) a tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elveket,
- bp) a nevelőtestület által szükségesnek tartott további elveket,
- c) szakképző iskola esetén a szakmai programot,**
- (2) Az iskola valamennyi évfolyamát átfogó helyi tantervet használ.
- (3) Az iskola pedagógiai programja – a szakképzés kivételével – meghatározza az **iskolaváltás**, valamint a tanuló átvételének szabályait, szükség esetén különbözeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamisméltéssel.
- (4) A nevelőtestület és az intézményvezető döntése alapján a pedagógiai program tartalmazza az iskolában alkalmazott **sajátos pedagógiai módszereket**, beleértve a projektoktatást is. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.
- (5) Az iskola pedagógiai programjában meg kell határozni
- a) az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek **számonkérésének rendjét**,
- b) az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli **feladatok meghatározásának elveit és korlátait**.
- (7) Az iskolában a **szakképzési évfolyamon** folyó szakképzés szakmai programjának elkészítésére a szakképzésre vonatkozó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

(8) Az iskola a **szakmai előkészítő ismereteket** a központi program, kerettanterv vagy a Nat, továbbá az érettségi vizsga vizsgatárgyainak követelményei alapján építi be a helyi tantervébe.

13. § (1) Az iskolában a **helyi tanterv** alapján kell megszervezni a tanulók, az egyes évfolyamok, ezen belül az egyes osztályok, valamint az osztályokon belüli csoportok tanítási óráit. A tanítási órák megszervezhetők különböző évfolyamok, különböző osztályok tanulóiból álló csoportok részére is.

(2) A **tanulói részvétel** szempontjából a tanítási óra lehet kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható tanítási óra.

(3) A **helyi tanterv** határozza meg, hogy melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken egy adott osztály valamennyi tanulója köteles részt venni, valamint hogy melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken a tanulónak a választásra felkínált tantárgyak közül kötelezően választva, a helyi tantervben meghatározott óraszámában részt kell vennie.

65. § (5) A **tanulmányok alatti vizsga** követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni.

81. § (1) Az iskola a pedagógiai programjában meghatározott mérési időszakban és mérési módszer alkalmazásával tanévenként, valamennyi évfolyamára kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével megszervezi a **tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését**, vizsgálatát. A mérés, vizsgálat lefolytatható egyszeri alkalommal és megszervezhető legfeljebb két hónapig terjedő időszakokra is. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi.

(2) Az (1) bekezdés szerint lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusokkal közösen **elemzi és meghatározza** a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

82. § (1) Az óvoda, az iskola és a kollégium a pedagógiai programjának legalább egy példányát oly módon **köteles elhelyezni**, hogy azt a szülők és a tanulók szabadon megtekinthessék.

(2) Az óvoda, iskola, kollégium vezetője vagy az általa kijelölt pedagógus köteles a szülők, tanulók részére **tájékoztatást adni** a pedagógiai programról.

(3) Az SZMSZ-t, a házirendet és a pedagógiai programot a nevelési-oktatási intézmény honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon **nyilvánosságra kell hozni**.

118. § (3) A **szakmai munkaközösség** véleményét – szakterületét érintően –

a) a pedagógiai program, továbbképzési program elfogadásához be kell szerezni.

121. § (7) Az **intézményi tanács** véleményt nyilváníthat a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ki kell kérni az



intézményi tanács véleményét a pedagógiai program, az SZMSZ, a házirend, a munkaterv elfogadása, továbbá a köznevelési szerződés megkötése előtt.

122. § (9) Az **iskolaszék** véleményt nyilváníthat a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ki kell kérni az iskolaszék véleményét a pedagógiai program, az SZMSZ, továbbá a házirend elfogadása előtt.

128. § (1) A **teljes körű egészségfejlesztés** célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

(2) A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet pedagógiai programmal, helyi tantervvel kapcsolatos rendelkezései:

„7. § (1) A nemzeti köznevelésről szóló törvény 27. § (1) bekezdés szerinti tanórai foglalkozások megszervezhetőek a hagyományos, tantermi szervezési formáktól **eltérő módon**, így különösen projekt oktatás, erdei iskola, múzeumi foglalkozás, könyvtári foglalkozás, művészeti előadáshoz vagy kiállításhoz kapcsolódó foglalkozás formájában is, amennyiben biztosított az előírt tananyag átadása, a követelmények teljesítése, a tanítási órák ingyenessége, a tanulói terhelés korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartása.

(8. § (1) A tanuló **kötelező és választható tanítási óráinak száma** – ha e rendelet másképp nem rendelkezik – egy tanítási napon nem lehet több

- a) hat tanítási óránál az első–harmadik évfolyamon,
- b) hét tanítási óránál a negyedik évfolyamon,
- c) hét tanítási óránál az ötödik–nyolcadik évfolyamon,
- d) nyolc tanítási óránál a kilencedik–tizenkettedik évfolyamon.

(3) A tanuló **kötelező és választható tanítási óráinak összege** – ha e rendelet másképp nem rendelkezik – egy tanítási héten a nemzeti köznevelésről szóló törvény 6. melléklet B és D oszlopában az adott évfolyamra meghatározott időkeretet

db) a kilencedik–tizenharmadik évfolyamon legfeljebb öt tanítási órával haladhatja meg.

9. § (1) A 8. §-ban a tanuló **napi és heti terhelésével** összefüggésben meghatározottak alkalmazásakor figyelmen kívül kell hagyni

- a) az egyházi iskolában szervezett hitoktatás tantárgy,
- b) a tanuló heti kötelező tanóráinak száma és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözete terhére megszervezett egyéb foglalkozások,
- c) a nemzeti köznevelésről szóló törvény 7. § (6) bekezdése szerinti sportiskolában a mindennapos testnevelési órákat meghaladó többlet testnevelési óra, valamint a mindennapos testnevelés keretében szervezett iskolai sportköri foglalkozások,
- d) a nemzeti köznevelésről szóló törvény 27. § (5)–(8) bekezdése alapján szervezett foglalkozások,
- e) a nemzeti köznevelésről szóló törvény 6. melléklet E oszlopában foglaltak alapján szervezett egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozás óraszámait.

(2) Azokon a tanítási napokon, amikor a tanuló a tanév rendjében meghatározott **mérési feladatok** végrehajtásában vesz részt, más tanórai foglalkozáson való részvételre a művészeti és a testnevelési órák kivételével nem kötelezhető.

10. § (1) Ez a rendelet 2013. szeptember 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit első alkalommal a 2013/2014. tanévben az iskolai nevelés-oktatás első, ötödik és kilencedik évfolyamán, ezt követően minden tanévben **felmenő rendszerben** kell alkalmazni.

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény pedagógiai programmal kapcsolatos előírásai

1. §

(4) **A szakképzési feladatellátást** a hatékonyság, a szakszerűség és a magas szintű minőség, valamint az egyenlő esélyű hozzáférés elvének megfelelően kell megszervezni.

(7) Az **iskolai rendszerű szakképzés feladata** a komplex szakmai vizsgára történő felkészítésen kívül az életben való sikeres boldogulásra történő felkészítés és a tanuló életkori sajátosságához igazodó nevelés is.

7. §

(3) A szakmai és vizsgakövetelmény és a szakképzési kerettanterv alapján a szakképző iskolában **a pedagógiai program részeként szakmai programot**, az iskolarendszeren kívüli szakképzést folytató intézményben a szakmai és vizsgakövetelmény szerint, valamint a szakképzési kerettanterv tartalmi előírásának figyelembevételével a felnőttképzésről szóló törvényben szabályozott képzési programot kell kidolgozni.

8. § (1) Az iskolai rendszerű szakképzésben a szakmai képzés a szakmai és vizsgakövetelmény alapján kiadott egységes, kötelezően alkalmazandó **kerettanterv** (a továbbiakban: szakképzési kerettanterv) szerint folyik.

(2) **A szakképzési kerettanterv** a szakiskolai képzésben szakképesítésenként a szakmai elméletre, továbbá az iskolai tanműhelyben folyó vagy a gazdálkodó szervezetnél szervezhető szakmai gyakorlati képzésre kerül kiadásra. A

kerettantervnek biztosítania kell, hogy a szakiskolában a kötelező tanórai foglalkozások megtartásához valamennyi évfolyamon együttesen rendelkezésre álló időkeret harminchárom százaléka a Nemzeti alaptantervben meghatározottak átadásához álljon rendelkezésre.

(3) A **szakképzési kerettanterv** a szakközépiskolákban ágazatonként a kilencedik-tizenkettedik évfolyamon a szakmai elméleti, továbbá a szakmai gyakorlati, valamint szakképesítésenként az érettségi vizsgát követő szakképzési évfolyamon a szakmai elméleti, továbbá a szakmai gyakorlati oktatásra kerül kiadásra. A kerettantervnek biztosítania kell, hogy a szakközépiskolákban a kilencedik-tizedik évfolyamon a kötelező tanórai foglalkozások megtartásához rendelkezésre álló időkeret legalább hetven százaléka, a tizenegyedik-tizenkettedik évfolyamon legalább a hatvan százaléka a Nemzeti alaptantervben meghatározottak átadásához álljon rendelkezésre.

(4) A **szakképzési kerettanterv** tartalmazza a szakmai követelménymodulok alapján a szakmai tantárgyak rendszerét és témaköreinek tartalmát, annak meghatározását, hogy az adott szakmai tantárgy a szakmai elméleti képzés vagy a szakmai gyakorlati képzés része, a tantárgyi követelmények évfolyamonkénti megoszlását, a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló időkeretet, a szakmai elméleti és gyakorlati képzés tagolását és arányait. A szakképzési kerettanterv tartalmazza, hogy az adott szakmai tantárgy mely szakmai követelménymodulnak felel meg.

(5) Az adott szakképző iskola típusára és évfolyamára – a nemzeti köznevelésről szóló törvényben – a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább kilencven százalékanak tartalmát a szakképzési kerettanterv állapítja meg. A szabadon hagyott időkeret szakmai tartalmát a **szakképző iskola szakmai programja** határozza meg.

21. §

(4) A **szakközépiskola** tizenharmadik (első szakképzési) évfolyamán érettségi végzettséghez kötött, az OKJ-ban meghatározottak szerint a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés komplex szakmai vizsgájára történő felkészítés folyik.

(5) A szakképesítés ágazata szerinti szakmai érettségi vizsgával nem rendelkező, érettségi végzettséget szerzett tanulók részére a szakközépiskolában az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítés keretében a **szakképzési évfolyamok száma kettő**. Ebben az esetben a szakközépiskola a komplex szakmai vizsgára történő felkészítést a tizenharmadik-tizennegyedik (első-második szakképzési) évfolyamon szervezi meg.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott esetben a felkészítés a tizenharmadik (első szakképzési) évfolyamon a szakközépiskola kilencedik-tizenkettedik évfolyamára a szakképesítés ágazata szerinti szakképzési kerettanterv által előírt követelmények szerint folyik. A tizenharmadik (első szakképzési) évfolyam követelményeinek teljesítését követően a tanuló az ágazati szakmai érettségi vizsgatárgyból tehető érettségi vizsga teljesítésével szakmai érettségi végzettséget szerezhethet.

(7) Az OKJ szerint iskolai rendszerű szakképzésben megszerezhető **szakképesítés-ráépülés** esetén a szakképzési évfolyamok száma a (4)–(6)

bekezdésben meghatározottnál több lehet, azonban nem lehet több négy szakképzési évfolyamnál.

22. §

(7) **Kizárólag szakképzési évfolyamokon folyhat** a nevelés-oktatás a szakközépiskolában, ha a szakközépiskola olyan tanulót készít fel a komplex szakmai vizsgára, aki – figyelembe véve a (4)–(5) bekezdésben foglaltakat – teljesítette a szakképzési évfolyamra történő belépés követelményeit.

23. § (1) A nemzeti köznevelésről szóló törvény szerint folyó **szakiskolai képzésbe** alapfokú iskolai végzettséggel vagy a nemzeti köznevelésről szóló törvényben szabályozott Köznevelési Hídprogram elvégzésével lehet bekapcsolódni.

(2) **Kizárólag szakmai elméleti és gyakorlati oktatás** akkor folyhat a szakiskola szakképzési évfolyamain, ha a szakiskola olyan tanulót készít fel a komplex szakmai vizsgára, aki a szakiskolai közismereti kerettantervben előírt követelményeket vagy a középiskola tizedik évfolyamát eredményesen teljesítette.

(3) A (2) bekezdés szerint szervezett **szakiskolai képzésben** a szakképzési évfolyamok száma a közismereti kerettantervben előírt követelményeket teljesítő tanuló, valamint a gimnáziumban szerzett érettségivel vagy szakközépiskolában szerzett nem szakirányú szakmai érettségivel rendelkező tanuló esetén az OKJ-ban az adott szakképesítésre meghatározottnál eggyel kevesebb.

(4) Azon tanuló részére, aki a szakközépiskolában **szakirányú szakmai érettségi végzettséget** szerzett, a szakiskolai képzés – a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározottak szerint – a (3) bekezdésben meghatározott időnél rövidebb idő alatt is megszervezhető.

(5) Ha a szakiskola több szakképesítés megszerzésére készít fel, a szakképzési évfolyamok száma – a felkészítési időtől függően – **az egyes szakképzésekben eltérhet** egymástól.

24. § (1) A szakiskola szakképzési évfolyamain a szakképzési kerettanterv szerint – a közismereti oktatással párhuzamosan – **szakmai elméleti és gyakorlati oktatás** folyik.

(2) **A szakiskola tanulója** a nemzeti köznevelésről szóló törvény átvételre és felvételre vonatkozó rendelkezései szerint folytathatja tanulmányait másik szakiskola vagy középiskola megfelelő évfolyamán. A szakiskolai végzettséggel rendelkező tanulót kérésére a szakközépiskola tizedik évfolyamára kell felvenni, ha a 22. § (1) bekezdése szerinti követelményeket teljesítette. Amennyiben a tanuló a négy kötelező közismereti érettségi vizsgatárgyból érettségi vizsgát tesz, a szakiskolában szerzett államilag elismert szakképesítést a tanuló kérésére középszintű szakmai érettségi vizsgának kell elismerni.

(3) **A szakiskolai végzettséggel rendelkező tanuló** – közismereti tanulmányainak és teljesített szakmai követelménymoduljainak beszámításával – folytathatja tanulmányait olyan kétéves középiskolai képzésben, amely legalább négy kötelező közismereti érettségi vizsgatárgyból készít fel érettségire.

A képzés követelményeinek teljesítése egyenértékű a középiskola befejező évfolyamának elvégzésével.

(4) **A szakiskolai végzettséggel rendelkező tanuló** – (3) bekezdés szerinti – kétéves, érettségire történő középiskolai felkészítést a szakközépiskola tizenegyedik-tizenkettedik évfolyamán kell megszervezni azzal, hogy a szakközépiskola a tanulót a kötelező közismereti érettségi vizsgatárgyakra a közismereti kerettantervben a szakközépiskola kilencedik-tizenkettedik évfolyamára előírtak szerint készíti fel.

(5) Az OKJ-ban meghatározott körbe tartozó, érettségire épülő szakirányú szakképesítés megszerzése céljából a felnőttoktatás keretében folyó iskolai rendszerű szakképzésbe vagy az **iskolarendszeren kívüli szakképzésbe bekapcsolódhat** az is, aki rendelkezik a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményében meghatározottak szerinti szakirányú szakiskolai végzettséggel, a szakiskolában szerzett szakképesítéssel betölthető munkakörben szerzett legalább öt éves gyakorlattal és az adott szakképesítésben tett mestervizsgával.

25. § (1) A szakképző iskolában az iskolai rendszerű szakképzésben folyó szakmai elméleti és gyakorlati képzést a nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján és e törvénynek a szakmai elméleti és gyakorlati képzésre vonatkozó rendelkezései szerint kell megszervezni. A nemzeti köznevelésről szóló törvénynek az **osztály- és csoportlétszámokat** meghatározó mellékletében a szakközépiskolai, szakiskolai gyakorlati képzésre megállapított minimális csoportlétszám feltételeket a tanulószerveződés alapján és az együttműködési megállapodás alapján, iskolai tanműhelyen kívül folyó gyakorlati képzésben részt vevő tanuló esetében nem kell alkalmazni azzal, hogy a maximális csoportlétszám legfeljebb négy fővel magasabb lehet.

(2) Az iskolai rendszerű szakképzés **felvétellel, átvétellel** vagy a szakképzési évfolyamra történő továbbhaladással kezdődik.

(3) Az iskolai rendszerű szakképzés az OKJ-ban meghatározott szakképesítés tekintetében a szakképesítésért felelős miniszter által meghatározott szakmai és vizsgakövetelmény és a **szakképzési kerettanterv** alapján szakmai elméleti és gyakorlati képzés keretében történik.

(4) **Az iskolai rendszerű szakképzésben** a szakmai elméleti képzés szakképző iskolában folyik.

(5) A szakképző iskolában **a tanuló rész-szakképesítésre nem iskolázható** be kivéve, ha a felkészítés a nemzeti köznevelésről szóló törvényben szabályozott Köznevelési Hídprogram keretében, valamint a speciális szakiskolában és a készségfejlesztő speciális szakiskolában rész-szakképesítés megszerzésére irányul.

26. § (1) A **szakiskolai képzésben** a kilencedik évfolyamon a szakmai gyakorlati képzést – az összefüggő szakmai gyakorlat kivételével – a szakképző iskolában vagy a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezet kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyében kell megszervezni.

(2) Az iskolai rendszerű szakképzésben a **gyakorlati képzés** a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésből és a szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlati képzésből áll.

(3) Az iskolai rendszerű szakképzésben a **gyakorlati képzés** – az összefüggő szakmai gyakorlat és az összefüggő szakmai gyakorlaton keletkezett mulasztás pótlása kivételével – csak a tanév szorgalmi időszakában szervezhető meg. Az őszi, a téli és a tavaszi szünet ideje alatt gyakorlati képzés nem szervezhető.

(4) A gyakorlati képzést lehetőleg a szakmai elméleti képzéssel egy héten belüli **váltakozással kell megszervezni**. Ettől a gyakorlati képzést folytató szervezet és a szakképző iskola közötti megállapodással lehet eltérni.

(5) A tanuló a szakképzési kerettanterv alapján készített szakmai programban a szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati óraszámra és az összefüggő szakmai gyakorlatra meghatározott óraszámra felül – a szakmai gyakorlaton keletkezett mulasztás pótlása kivételével – gyakorlati foglalkozáson való **részvételre nem kötelezhető**.

(6) Az iskolai rendszerű szakképzésben **az összefüggő szakmai gyakorlat** a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott gyakorlat része.

(7) A szakközépiskola és a szakiskola tanulója a szakképzési évfolyamokon **tanulószerződés** alapján folyó gyakorlati képzés keretében az érdekvédelem és a munkavédelem tekintetében megilletik mindazok a jogok, amelyeket a munka törvénykönyvéről szóló törvény biztosít a munkavállalók részére. A tanuló foglalkoztatására – e törvény eltérő rendelkezésének hiányában – alkalmazni kell továbbá a munkavédelemre vonatkozó jogszabályokat. A tanuló a gyakorlati képzéssel kapcsolatos igényeinek érvényesítése érdekében – a munkaügyi jogvitára vonatkozó rendelkezések szerint – jogvitát kezdeményezhet. E rendelkezések alkalmazásában munkavállalón a tanulót, munkáltatón a gyakorlati képzés szervezőjét, munkaviszonyon a tanulószerződéses jogviszonyt, szakszervezeten a tanulói szakszervezetet kell érteni.

27. § (1) A szakképző iskolában és a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat a szakképesítésre előírt – megegyező tartalmú – követelmények teljesítésébe a **szakképző iskola pedagógiai programja** részét képező szakmai programban meghatározottak szerint be kell számítani. Az előzetes tanulmányok és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítésének egyidejű igazolásával a beszámítás iránti kérelmet a szakképző iskola vezetőjéhez kell benyújtani. A beszámítható előzetes tanulmányokról és teljesített követelményekről a szakképző iskola vezetője határozattal dönt. A szakképző iskola vezetőjének döntése ellen a kormányhivatalhoz lehet fellebbezést benyújtani. A fellebbezésre a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni.

(2) A szakmai **gyakorlati képzés idejébe** a szakképzés megkezdése előtt munkaviszonyban (vállalkozói jogviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban) eltöltött szakirányú gyakorlati idő – a szakképző iskola vezetőjének egyedi döntése alapján az (1) bekezdésben meghatározottak szerint – beszámítható.

(3) Módosított vagy új OKJ, szakmai és vizsgakövetelmény, szakképzési kerettanterv alapján iskolai rendszerű szakképzésben a szakmai elméleti és

gyakorlati képzés csak **akkor indítható**, ha a módosított vagy új OKJ az indítandó képzés tanévét megelőző év augusztus 31-ig, a módosított vagy új szakmai és vizsgakövetelmény, szakképzési kerettanterv kiadására az indítandó képzés tanévét megelőző naptári év utolsó munkanapjáig sor került.

(4) Iskolai rendszerű szakképzésbe csak olyan **tanulót lehet felvenni**, aki az adott szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a komplex szakmai vizsgára bocsátásnak.

(5) A tanuló **gyakorlati képzése** minden olyan szakképző iskola vagy gyakorlati képzést folytató szervezet által fenntartott és működtetett gyakorlati képzőhelyen megszervezhető és folytatható, ahol a gyakorlati követelményekre való felkészítés jogszabályban előírt feltételei biztosítottak.

33. §. (1) Az iskolai rendszerű szakképzés a jelen alcímben foglalt eltérésekkel **felnőttoktatás** keretében is folyhat. A felnőttoktatás keretében folyó szakképzés a részt vevő tanuló sajátos elfoglaltságához, egyedi életkörülményeihez igazodó képzési forma, amely képzési-szervezési formától függően a nappali, az esti, a levelező oktatás munkarendjében és az oktatás egyéb sajátos munkarendjében folyhat.

(2) Az iskolai rendszerű szakképzés feladatainak ellátására kötelezett fenntartó ellátja a **felnőttoktatás** keretében folyó szakképzés feladatait.

(3) Az OKJ meghatározza azokat a szakképesítéseket, amelyek felnőttoktatás keretében az **esti**, a **levelező** oktatás munkarendjében és az oktatás **egyéb sajátos munkarendjében** oktathatóak.

(4) A felnőttoktatás keretében folyó szakképzést a **szakképzési kerettanterv** alapján kell megszervezni.

(5) Az **esti oktatás munkarendje** szerint megszervezett felnőttoktatás keretében a gyakorlati képzés jelenléti óraszama legalább a nappali rendszerű képzésre meghatározott gyakorlati óraszám hatvan százaléka, a levelező oktatás munkarendje szerint megszervezett felnőttoktatás keretében a gyakorlati képzés jelenléti óraszama legalább a nappali rendszerű képzésre meghatározott gyakorlati óraszám húsz százaléka. Az elméleti képzés jelenléti óraszama az esti oktatás munkarendje szerint megszervezett felnőttoktatás keretében a nappali rendszerű képzésre meghatározott elméleti óraszám legalább tíz százaléka azzal, hogy az összes kötelező jelenléti óraszám eléri a nemzeti köznevelésről szóló törvényben az esti oktatás munkarendjére meghatározott órászámot.

(6) A szakképzési kerettanterv alapján az iskola a **pedagógiai program** részét képező helyi tantervében és szakmai programjában meghatározza a felnőttoktatás keretében oktatott szakmai tantárgyak órászámait az (5) bekezdésben meghatározottak alapján.

(7) Az a tanuló, aki a nemzeti köznevelésről szóló törvény 60. § (2) és (4) bekezdésében meghatározott életkort megelőzően kezdi meg a tanulmányait **szakképző évfolyamon** a nappali rendszerű oktatásban, a nemzeti köznevelésről szóló törvény 60. § (2), (4) és (7) bekezdésének előírásaitól eltérően – kizárólag folyamatos képzésben, évfolyamismétlés és szüneteltetés nélkül – befejezheti a megkezdett tanulmányait azonos munkarendben.

34. § (1) A **felntőttoktatás** keretében folyó szakképzésben – a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felntőttoktatás keretében folyó szakképzés kivételével – tanulószorzódés nem köthető.

(2) Az esti, a levelező oktatás munkarendje és az oktatás egyéb sajátos munkarendje szerinti felntőttoktatás keretében folyó teljes **gyakorlati képzésre** is köthető **együttműködési megállapodás**, azon gyakorlati képzést folytató gazdálkodó szervezettel vagy egyéb szervvel, szervezettel, amellyel az adott szakképesítés gyakorlati képzésére tanulószorzódés köthető.

(3) A (2) bekezdés szerinti **együttműködési megállapodást** megkötő gyakorlati képzést folytató szervezet költségeinek megtérítésére a 84. § (4) bekezdésének szabályait kell alkalmazni.

II.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Pedagógiai alapelveink:

Intézményünk napi gyakorlatában érvényesítjük

- a **Nemzeti köznevelési törvény** 1.§ (2) –(3), továbbá a 3.§ (1), (2), (7) –(10) bekezdéseiben rögzített országos oktatáspolitikai alapvetéseket,
- a **szakképzési törvény** Preambulumában és annak Első rész I fejezetében megfogalmazott Alapelveket, valamint
- a **fenntartó** által közvetített, a világnézeti elkötelezettség kifejezését szolgáló megfontolásokat.

A fenti általános érvényű alapelvek **helyi adaptációja** során kiemelt jelentőséget tulajdonítunk annak az intézményi alapvetésnek, hogy az iskola minden dolgozója felelősséget vállal valamennyi tanulóknak intellektuális, mentális, erkölcsi és testi fejlődésért.

Ennek megvalósítása érdekében:

- Kiemelten fejlesztjük tanulóink tudását, képességeit és személyiségét.
- Intézményünkben demokratikus és gyermekközpontú légkört teremtünk.
- Korszerű, általános műveltséget megalapozó és szakmai ismereteket nyújtunk.
- Konszenzusra törekszünk az alapértékek vonatkozásában, s ezt közvetítjük tanulóink felé.
- A személyes példamutatás és a megelőzés eszközeivel egészséges életmódra ösztönzünk, kulturált viselkedésre, toleranciára és az emberi jogok mindenkor tiszteletben tartására nevelünk.
- Biztosítjuk a közösségi érdekek és értékek prioritását, a nemzeti és iskolai hagyományok ápolását.
- Törekszünk az esztétikus környezetkultúra kialakítására, megóvására és folyamatos fejlesztésére.
- Alapvető értékként kezeljük az iskolai tanítási-tanulási folyamatok hatékonyságát és az elsajátított tudás és kompetenciák használhatóságát, hasznosságát. Ennek érdekében alapvető célunknak tekintjük a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztését, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítést, a hatékonyság egyik feltételeként pedig a modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá válását segítő szabályozást.

Iskolánk célkitűzései:

Az intézményben folyó nevelő-oktató munka és a szakképzés célrendszerét részben a **Nemzeti alaptanterv**, részben a **szakképzési kerettantervek** határozzák meg. Utóbbi törekvéseinket a Helyi tantervben rögzítjük; ezen a helyen az általános nevelési célokat körvonalazzuk --- a következők szerint:

A NAT-ban rögzített **fejlesztési területek – nevelési célok** áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a **kulcskompetenciák** alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A **nevelési célok** a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- a felsőbb évfolyamokon elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit határozzák meg,
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok **intézményi szintű** tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma. Ennek megfelelően érdemes az alábbi rendszerbe állítani a **nevelési területeket**:

Az erkölcsi nevelés

A tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi egyezségeket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Képes bizonyos értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat ezek kezelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosul benne munkásságuk jelentősége. Ismer a szakmája fejlődésével kapcsolatos fontosabb magyar találmányokat,



szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, hagyományaival. Ismeri lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét, belátja az antidemokratikus eljárások, a korrupció és a hatalmi visszaélések veszélyét. Gyakorolja jogait és kötelességeit környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a helyi közösségekkel való jó együttműködésre. Ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanulóban tudatosul, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatai alakítására, feladatai elvégzésére. Tisztában van a társas kapcsolatok építésének lényegével, és az emberi együttműködés lehetőségeivel. Tud különbséget tenni az ideális és a reális énkép között, és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagukról alkotott képet. Felismeri a normakövetés szerepét, fontosságát.

A családi életre nevelés

A tanuló jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoság, takarékoskodás alapvető technikáit. Készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. A tanuló értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki

egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Ismeri a rizikófaktor fogalmát, képes értelmezni erre vonatkozó információkat. Tudja, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában. Tud a gyász szakaszairól és az ilyenkor alkalmazható segítő technikákról, ismeri a hospice-szolgáltatás fogalmát. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó betegtájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, tud példákat sorolni védőoltásokra.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mérten kötelességének érzi a segítségnyújtást, és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érti a fenntartható fejlődés jelentőségét. Belátja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát, és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Ismer egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanulóban felelősség ébred abban, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira. Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Érti a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

Pályaorientáció

A tanuló tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Érti, hogy ezek közül melyek piacképesek, és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik tervezett szakmájával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Rendelkezik ismeretekkel, és tapasztalatot szerez a felkészült álláskereséshez. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Érzékeli az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson, és azt használja.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

A tanulás tanítása

A tanuló megismer olyan alapvető tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (pl. egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelviileg szabatosan indokolni. Megismeri saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

Alapvető célunk, hogy kiegyensúlyozottan biztosítsuk tanulóink nevelését, oktatását, szakmai képzését, felkészülésüket a sikeres társadalmi beilleszkedésre.

Célunk az, hogy az intézményünkben nevelt ifjúság

- rendelkezzen az alapvető műveltséggel és korszerű szakmai ismeretekkel,
- legyen képes a társadalmi és természeti környezet megismerésére és értékelésére,
- legyen jártas a korszerű információhordozók használatában,
- rendelkezzen versenyképes tudással, az új ismeretek önálló befogadásának igényével, képességével,
- személyisége kiegyensúlyozott, igényes és toleráns legyen,
- ismerje az egyetemes és nemzeti kulturális és tudományos értékeinket, kötődjön azokhoz,
- törekedjen az anyanyelv és legalább egy idegen nyelv igényes használatára,
- legyen nyitott az általános emberi értékek megismerésére, elfogadására és a velük való azonosulásra,
- tanulóink képesek legyenek sikeres komplex szakmai vizsgát tenni, majd szakmájukban elhelyezkedni, tudásuk, képességeik és készségeik megfeleljenek a munkába állásuk idején támasztott elvárásoknak, követelményeknek,
- sajátítsák el a hatékony és motiváló tanulási módszereket, s ennek révén növekedjen szakmai és más munkatevékenységek értő és alkotó megtanulásával a folyamatos fejlődésük, a szakmán belüli továbbtanulásuk, továbbképzésük és szükség esetén a szakmaváltásra való alkalmasságuk, a magasabb szakképzettség megszerzésére való törekvésük.

A **kulcskompetenciák fejlesztése** terén az a célunk, hogy tanítványaink, a leendő európai polgárok – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – megszerezzék azokat a képességeket (kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal), amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A célok megvalósítását szolgáló feladatok, eszközök és eljárások:

A nevelési és oktatási célok megvalósításának személyi, tárgyi és létesítmény feltételeket az iskola biztosítja.

Ennél fogva a **kifutó** szakiskolai tevékenységrendszerben

- iskolánk 9., 10. évfolyamán az általános műveltséget megalapozó nevelést-oktatást folytatunk, továbbá pályaorientációt, szakmai előkészítő ismereteket tanítunk, szakmai alapozást végzünk,
- a 11., 12., 13., szakképzési évfolyamokon az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképzési követelmények alapján szakmai vizsgára készítünk fel, míg
- a **2013/2014. tanévtől** kezdődően a 9-11. évfolyamokon –az életkori sajátosságoknak megfelelő nevelés és közismereti oktatás mellett – dominánsan a **szakképzést** valósítjuk meg.

Az iskolánkban folyó **nevelő és oktató munka feladata**, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, **nevelési módszerek**.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

- **Közvetlen (direkt) módszerek** azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- **Közvetett (indirekt) módszerek** azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Követelés. ○ Gyakoroltatás. ○ Segítségadás. ○ Ellenőrzés. ○ Ösztönzés. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. ○ - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. ○ Hagyományok kialakítása. ○ Követelés.

		<ul style="list-style-type: none"> o Ellenőrzés o Ösztönzés.
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	<ul style="list-style-type: none"> o Elbeszélés. o Tények és jelenségek bemutatása. o Műalkotások bemutatása. o - A nevelő személyes példamutatása. 	<ul style="list-style-type: none"> o A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. o A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	<ul style="list-style-type: none"> o Magyarázat, beszélgetés. o A tanulók önálló elemző munkája. 	<ul style="list-style-type: none"> o Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. o Vita.

A tanítási órákon – alkalmazkodva tanulóink előismereteinek heterogén szintjéhez, tanulási képességeihez – elsősorban a hagyományos módszertani eljárásokat alkalmazzuk:

- megbeszélő módszer,
- tanári magyarázat és értelmezés,
- szövegelemzés és -értelmezés
- esetenként: tanulói kiselőadás,
- gyakorlás: feladat- és problémamegoldás.

A projektpedagógia eljárásrendszerét iskolai gyakorlatunkban nem alkalmazzuk.

II.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Meghatározott feladatok végrehajtása nem oldható meg egy, esetleg néhány évfolyam pedagógiai munkájával, nem köthetők egy műveltségi területhez, egy tantárgyhoz. Olyan készségek fejlesztéséről, olyan ismeretek átadásáról kell sok esetben gondoskodnia az iskolának, amelyeknek meg kell jelenniük szinte minden pedagógus ismeretközlő tevékenységében, igazodva az éppen adott tanulói csoporthoz, az érintett tanulók életkorához, személyiségéhez, felkészültségéhez. Ezek az ellátandó feladatok az iskola **pedagógiai értékközvetítő tevékenységének** lényegét adják, amelyek célja elsősorban a **személyiségfejlesztés** és a közösségfejlesztés.

Ezek közé tartoznak

- az erkölcsi ismeretek,
- a családi és közösségi kapcsolatok elmélyítését támogató fejlesztési feladatok, és azok részét képző ismeretek,
- az előítéletek felismerésére, tudatosítására való képesség,
- a testi és lelki egészség megőrzésére történő felkészítés,
- a bűnmegelőzés,
- a drogprevenció,
- fogyasztóvédelmi nevelés.

E körben minden pedagógusnak van feladata, mindig az adott tanórán, és a tanórán kívül folyó munkájához igazítva a feladat végrehajtását.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos főbb feladatok:

G. W. Allport definíciója szerint:

„A személyiség azon pszichofizikai rendszerek dinamikus szerveződése az egyénen belül, amelyek meghatározzák jellemző viselkedését és gondolkodását.”

A viselkedés és gondolkodás teljes egészében jellemző az adott személyre, egyedül reá, ezért egyediek, személyesek és meghatározó szerepeket játszanak az individuumnak a környezethez való alkalmazkodásában.

Iskolánk nevelő és oktató munkájának **alapvető feladata**, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos helyi feladataink:

A tanulók **erkölcsi** nevelése.

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

A tanulók **értelmi** nevelése.

Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

A tanulók **közösségi** (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

A tanulók **érzelmi** (emocionális) nevelése.

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

A tanulók **akarati** nevelése.

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

A tanulók **nemzeti** nevelése.

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

A tanulók állampolgári nevelése.

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók munkára nevelése.

Feladata: Az iskola típusának, alapfunkcióinak megfelelően kiemelt jelentőségű az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. Kiegészíti a tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

Ezek szem előtt tartásával legfontosabb feladataink a személyiség fejlesztés terén:

- a tanulók általános és speciális intellektuális képességeinek fejlesztése,
- az önálló ismeretszerzési képesség kialakítása és fejlesztése,
- a kommunikációs képességek fejlesztése,
- a feladat-elkötelezettség, a motiváció fejlesztése,
- a reális önismeret, énkép, önértékelés kialakítása,
- a demokratikus együttműködési készségek fejlesztése,
- a szeretet és a valahová tartozás igényének megerősítése, a bajtársiasságra, a gyengédségre és az ön- és mások elfogadására való törekvés ösztönzése,
- a megbecsülés iránti igény kialakítása, a saját és mások tulajdonságainak értékelésére és a kölcsönös elismerésre történő nevelés,
- az önmegvalósítás szükségletének, mint a legmagasabb rendű emberi motivációnak a kialakítása és megerősítése.

A személyiségfejlesztés színterei:

- a tanítási órák, osztályfőnöki órák,
- a tanulói megbízatások,
- szakmai üzemlátogatások,
- osztály-, évfolyam- és iskolai tanórán kívüli rendezvények,
- osztálykirándulások,
- tanulmányi és szakmai gyakorlati versenyek,
- iskolai kulturális és sportrendezvények,
- pályázatokon való részvétel,
- diáknapi programok,
- színház-, múzeumlátogatás,
- táborok, hazai és nemzetközi testvériskolai kapcsolatok találkozói,
- ünnepekről való megemlékezés és hagyományőrző iskolai, városi események:
 - október 23-i megemlékezés,
 - 9. osztályosok avatója,
 - Mikulás ünnepség, Karácsony,

- Hajdúsági farsang,
- március 15.,
- megemlékezés a Holocaust áldozatairól,
- szalagtűző ünnepség

II.3. Az intézmény feladatai a tanulók egészségfejlesztésével összefüggésben

A **teljes körű egészségfejlesztés célja**, hogy az intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az iskola által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan **folyamat**, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a tanuló és a szülő részvételét az intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Az intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanuló egészséghez, biztonsághoz való **jogai alapján** a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- a) az egészséges táplálkozás,
- b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- d) a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- f) a személyi higiéné

területére terjednek ki.

A helyi egészségfejlesztési programot a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével az alábbi részletezéssel készítette el:

Az egészséges táplálkozás

- A nevelési-oktatási intézményben biztosított közétkeztetés élelmiszer-alapanyagainak beszerzését az étkeztetés megszervezője lehetőség szerint összehangolja a helyi élelmiszer-alapanyag-termeléssel és -előállítással.
- Ha az intézmény fenntartója vagy az intézmény vezetője – amennyiben erre az intézmény alapító okirata feljogosítja – megállapodást kíván kötni az intézményben üzemelő élelmiszer-árusító üzlet vagy áruautomata működtetésére, döntéséhez beszerzi az iskola-egészségügyi szolgálat szakvéleményét. Az iskola-egészségügyi szolgálat abban a kérdésben foglal állást, hogy az árukínálat megfelel-e az egészséges táplálkozásra vonatkozó ajánlásoknak, továbbá hogy tartalmaz-e olyan terméket, amely alkalmas lehet a tanuló figyelmének, magatartásának olyan mértékű befolyásolására,

hogy azzal megzavarja az nevelési-oktatási intézmény rendjét, vagy rontsa a nevelő-oktató munka hatékonyságát.

- A nevelési-oktatási intézmény fenntartója, vezetője nem köthet megállapodást, ha az iskola-egészségügyi szolgálat szakvéleménye szerint az árukínálat nem felel meg az előzőekben meghatározott ajánlásoknak, kivéve, ha az iskolai szülői szervezet, közösség a megállapodás megkötését támogatja.
- Az intézményben üzemelő élelmiszer-árúsító üzlet nyitvatartási rendjének és az áruautomata működtetési időszakának a megállapodásban történő meghatározásához az intézmény vezetője beszerzi a fenntartó, az iskolai szülői szervezet, közösség és az iskolai diákönkormányzat egyetértését.
- Az osztályfőnöki és a táplálkozással kapcsolatos szaktárgyi tanítási órákon (biológia, kémia, természetismeret) és más foglalkozásokon a pedagógusok kötelesek a téma egészségvédelmi aspektusait is bemutatni, feldolgozni.

A mindennapos testnevelés, testmozgás

- megvalósítása az Nkt. és a hatályos EMMI rendeletben foglaltak érvényesítésével tanítási órákon (a Testnevelés és sport kerettanterv megvalósításával), tanórán kívüli rendezvények/versenyek lebonyolításával történik és ezen túl
- az intézmény biztosítja tanulóinak a külső sportegyesületekben való rendszeres sportolás lehetőségét.

A testi, lelki, mentális egészség fejlesztése, a magatartási függőség, a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának és tanulót veszélyeztető bántalmazásnak a megelőzése

- A nevelési-oktatási intézményben folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.
- Az iskola kiemelt figyelmet fordít a magatartási függőség és a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint a nevelési-oktatási intézményben megjelenő bántalmazás és agresszió megelőzésére, továbbá a gyógyult szenvedélybeteg és bántalmazott tanulók beilleszkedésének elősegítésére, ennek során indokolt esetben együttműködik az iskola-egészségügyi szolgálattal.
- A fenti nevelési elemek konkrét megjelenítése osztályfőnöki órákon, közösségi és más rendezvények előkészítése során a pedagógusok kötelező feladatát képezi.
- Abban az esetben, ha a pedagógus a gyermek, a tanuló bántalmazását vagy deviáns viselkedésformákat észlel, az adott osztály vagy tanulócsoport nevelésében, oktatásában közreműködők bevonásával esetmegbeszélést kezdeményez, majd a pedagógusokkal közösen feltárja azokat a lehetséges okokat, amelyek a viselkedés sajátos formájához vezethettek. A konfliktusban

érintett gyermekek, tanulók az iskolapszichológus kiemelt segítségével részesülnek.

- Amennyiben az érintett tanuló vagy a tanulók csoportja vonatkozásában a viselkedési problémák ismétlődő jellegűek, az intézmény vezetője értesíti az iskolapszichológust, és egyúttal meghatározza azt az időpontot, amikor a gyermek, a tanuló köteles a pszichológus tanácsadásán részt venni.

A baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás feladatrendszerét

- a szaktárgyi (elméleti és gyakorlati) tanítási órákon az adott kerettantervben foglaltak érvényesítésével és tanórán kívüli foglalkozásokon, megfelelően dokumentált módon, illetve
- a Nevelési program 11. fejezetében bemutatott részletes tervben rögzített konkrét (ismeretátadó, gyakorló és ellenőrző/értékelő) feladatok teljesítésével kell megvalósítani

A személyi higiéné

- biztosítása, megőrzése és fejlesztése terén adódó feladatok az alábbi szervezeti keretekben és tartalommal tervezhetők:
- osztályfőnöki nevelési terv, tanmenet szerint a nemenkénti differenciálást is megvalósítva,
- szaktárgyi (biológia, kémia, természetismeret, stb.) tanítási órák tananyagkiegészítése, illetve kapcsolódó rendezvényeken (pl.: kiállítás, bemutató, népszerűsítő előadás, stb.) való részvétel az aktuális témával összefüggésben,
- külső szakemberek eseti meghívása egy-egy téma igényesebb feldolgozása érdekében,
- osztály- és iskolai szintű projektek, vetélkedők lebonyolítása.

Az egészségfejlesztési terv további előírásai:

- Az iskola saját pedagógus-munkakörben foglalkoztatott alkalmazottján kívül csak olyan, az intézménnyel jogviszonyban nem álló szakember vagy szervezet programjait, alkalmazásában álló munkatársát vonhatja be tanórai vagy a tanulók részére szervezett egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciós tevékenység megszervezésébe, aki vagy amely rendelkezik minőségbiztosított egészségfejlesztési, prevenciós programmal és az egészségpolitikáért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával.
- Az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.
- Az intézmény közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során tevékenyen együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

- Ha az intézmény a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem, területen működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.
- Az intézményben, valamint az intézményen kívül a tanulók részére szervezett rendezvényeken a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény hatálya alá tartozó termék, továbbá alkohol- és dohánytermék nem forgalmazható és nem fogyasztható.
- Az iskola SZMSZ-ében kell meghatározni azokat a védő, óvó előírásokat, amelyeket a tanulóknak az iskolában való tartózkodás során meg kell tartaniuk.

Az intézmény vezetője az egészségfejlesztési és prevenció programok kiválasztásánál beszerzi

- a) az intézményben dolgozó iskolapszichológus,
- b) az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá
- c) a helyi vagy megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

véleményét.

II.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A köznevelési törvény értelmében az iskola tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében – a házirendben meghatározottak szerint – **diákköröket** hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti.

A diákkörök **döntési jogkört** gyakorolnak – a nevelőtestület véleménye meghallgatásával – saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

A tanulók, diákkörök a tanulók érdekeinek képviselőjére **diákönkormányzatot** hozhatnak létre.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók **közvetlen**, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt **közvetett módon**, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos általános feladataink:

A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréseért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok teljesítésének területei

- harmonikus kapcsolat a természeti és társadalmi környezettel;
- az egyén és a közösség együttműködéséhez szükséges szabályzók ismertetése, szerepük tisztázása (erkölcs, jog, törvények, szabályok, házirend stb.)
- a közvetlen környezet értékeinek megőrzése, gyarapítása, ápolása, szépítése,
- a társas kapcsolatok kialakításához, működtetéséhez szükséges tulajdonságok, képességek fejlesztése (tisztelet, tolerancia, empátia, udvariasság, figyelmesség stb.),
- nyitottság a különböző kultúrák, szokások, életmód, a másság elfogadása iránt,
- a kapcsolódási lehetőségek megismerése és érvényesítése a különböző társadalmi, civil, kulturális és egyéb szervezetekhez (sportegyesületek, táncklubok, képzőművészeti körök stb.),
- hazai és nemzetközi iskolai kapcsolatok ápolása,

- pozitív viszony a közös európai és egyetemes emberi értékekhez.

A közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló főbb tevékenységi körök és szervezeti formák:

- az osztályközösség keretében végzett tevékenységek
- (tanórán és tanórán kívül),
- évfolyamok számára szervezett közösségi programok,
- iskolai rendezvények,
- hazai és nemzetközi testvériskolai kapcsolatok révén szervezett találkozók, versenyek, bemutatók, csere- gyakorlati képzések,
- hazai szakmai kiállítások, események látogatása,
- tanulmányi kirándulások,
- szakmai elméleti és gyakorlati házi versenyek,
- diákönkormányzati rendezvények,
- diáksportköri programok.

A fenti tevékenységi körök és szervezeti formák működtetését és részletes megvalósítását – a tanulók és szüleik igényeit és az iskola lehetőségeit szem előtt tartva- az évenként készülő **éves munkatervben határozzuk meg.**

A közösségfejlesztés feladatrendszere csak abban az esetben teljesülhet, ha az **iskola szereplői**

- az iskolavezetőség,
- a nevelőtestület tagjai,
- a nevelő-oktató munkát segítő nem pedagógus alkalmazottak,
- a tanulók alapközösségei, az osztályok és
- a diákönkormányzat képviselői, továbbá
- a követett partnereink, vagyis
- a fenntartó,
- az azonos profilú szakképző iskolák
- a Baptista Szeretetszolgálat által működtetett intézmények vezetői,
- a gazdasági élet szereplői: az intézménnyel kapcsolatban álló vendéglátóipari szervezetek és
- a Kereskedelmi és Iparkamara illetékes munkatársai

tervezett és kiszámítható munkakapcsolatot tartanak. Ennek szervezeti kereteit és munkaformáit az iskola Szervezeti és Működési Szabályzatában rögzítjük.

II.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A köznevelési törvény pontosan körvonalazza a **pedagógusok feladatrendszerét**, amelynek elemei:

A pedagógus **alapvető** feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása, a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos

nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben **kötelessége** különösen, hogy

- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,
- előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskolai döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával,
- a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- megőrizze a hivatali titkot,

- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

A fenti **törvényi kötelezettségek intézményi szintű érvényesülését** iskolánkban az alábbi feladat-elemek teljesítésével valósítjuk meg:

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felöli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.
- A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás
- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

A tehetséges tanulók gondozása terén:

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése terén

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása terén

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdelután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, tanulók és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel terén

- Az iskolai diákönkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony terén

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

A tanári pályával összefüggő további feladatok ellátása terén

- Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében
- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.
- Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés
- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

Az iskolai munka feltételeinek javítása terén

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése

Közreműködés a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.
- Aktív részvétel a tantestület életében
- Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal
- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.

- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása)

AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI

Az iskolai tanulócsoportokban folyó oktató-nevelő munkában **autonóm és kiemelt szerepet** biztosítunk az osztályfőnököknek. Pedagógiai irányító, szervező tevékenységükhöz megteremtjük a folyamatos, illetve szükség szerinti **együttműködés**, segítségnyújtás és kapcsolattartás feltételeit:

- az ifjúságvédelmi felelős feladatait ellátó pedagógussal,
- a diákönkormányzatot segítő tanárral,
- a szülői képviselő munkáját koordináló nevelővel,
- az iskolaorvossal,
- az ápolónővel,
- a pedagógiai – szakmai szolgáltatást nyújtó intézmény munkatársaival,
- a pedagógiai szakszolgálatokat teljesítő szervezetek dolgozóival és
- a gyakorlati képzésben közreműködő szervezetek képviselőivel.

A demokratikus véleménynyilvánításra és azok visszacsatolására rendszeresen **iskolai fórumokat** szervezünk.

Ezek a színterek:

- alkalmazotti közösségi értekezlet,
- tantestületi értekezlet,
- osztályfőnöki és egyéb munkaközösségi megbeszélés,
- szülői értekezlet,
- diák-önkormányzati küldöttgyűlés,
- fogadóóra,
- diáksportköri vezetőségi ülés,
- diáknap rendezvények.

Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.

- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékoztodik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intésben vagy megrovásban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.

- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.

Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése:

- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
- Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
- Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
- Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
- Az osztály diákközösségének vezetői.
- Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
- Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
- Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- Tanulók száma, ebből leány
- Állami nevelt (gondozott)
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő
- Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról
- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlag
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya

- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
- Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

II.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

a) Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Alapvető feladatunknak tekintjük a szülők, a kollégiumi nevelők és az iskolai pedagógusok kölcsönös bizalmon alapuló harmonikus **együttműködését**. Mivel iskolánk nem rendelkezik főfoglalkozású pszichológussal, a feltárt problémák, esetek kezelését az osztályfőnökök, az iskolavezetés tagjai és az iskola-egészségügy területén dolgozók közösen végzik.

Alkalmazott módszerek:

- egyéni elbeszélgetés a tanulóval,
- koordináció a szülővel, kollégiumi nevelővel, javaslattétel a tanuló érdekében kezdeményezhető további intézkedésekre,
- szükség esetén a pedagógiai szakszolgálat illetékes szervezetének munkatársaikhoz irányítjuk a tanulót, szülőt,
- az osztályközösség tagjaival megbeszéljük a segítségadás lehetőségeit,
- tájékoztatást nyújtunk a városi szintű csoportfoglalkozásokról,
- kezdeményezzük és támogatjuk a személyiségfejlesztő tréningek iskolán belüli megvalósulását.

b) A tehetség, képesség kibontakoztatásaMottó:

„A tehetségesek felkutatása és ezeknek nemzeti célok érdekében való felhasználása a legfőbb kulturális és politikai kérdések egyike...

Nálunk még nem vált igazsággá, hogy a tehetségesek elhanyagolása a nemzetgazdaságának lelkiismeretlen tékozlása; hogy ez a veszteség soha sem pótolható, s hogy ezért senki sem vállalja a felelősséget. ”

Révész Géza

1918

/A tehetség korai felmérése /

A tehetségfejlesztés főbb területei**Mit értünk tehetségen, ki tehetséges?**

Harsányi István szerint: „Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakozott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze meghaladó teljesítményeket tud létrehozni”. (1988)

Feldhusen (1985) gondolataival kiegészítve, mely szerint:

„Gyermekek és serdülő korban a tehetség olyan pszichológiai és testi adottságokat (predispozíciókat) jelent, melyek lehetővé teszik a tanulóévekben a kiemelkedő ismeretszerezést és teljesítményt, felnőtt korban pedig a magas szintű teljesítményt, alkotást. ”

(v.ö.: Balogh L. – Herskovits M. – Tóth L.: A tehetségfejlesztés pszichológiája – KLTE Debrecen, 1996.)

Milyen összetevői vannak a tehetségnek?

Milyen feltételekhez kötött a kimagasló teljesítmény elérése?

A jelentős teljesítmény megfelel

- az általános értelmesség,
- a kivételes specifikus mentális képesség,
- a kreativitás,
- a motiváció

megnyilvánulásával.

Ezek közül az első két tényező dönti el a tehetség irányítását és ez által a pályaválasztást, az utóbbi kettő a hosszú távú sikeresség alapvető feltételei.

Az adottságok kibontakozásait segítő külső hatásokat ugyancsak négy összetevő alkotja:

- a család,
- az iskola,
- a kortárs – csoportok és
- az általános társadalmi környezet (elvárások, értékrendek, lehetőségek, divatok stb.).

A tehetség azonosítása (iskolában):

Rendkívül nehéz diagnosztizálni a tehetséget mindaddig, míg meg nem nyilvánul. Éppen ezért azonosító eszközökre, módszerekre és ezek következetes használatára van szükség.

A legtöbb mérés arra ad választ, hogy most hol tart a tanuló. Leginkább az általános intellektuális képességeket méri a tesztek, de nem képesek megjósolni, hogy milyen gyorsan fejlődik majd a „tehetség –ígéret”, illetve milyen speciális területen teljesebben kiemelkedő képessége?

Éppen ezért a tehetségek azonosítására is programok készítését tartjuk a legcélszerűbbnek. Fő szempont, hogy a tanuló számára minél több tevékenységben kell lehetőséget biztosítani, hogy kipróbálja magát, mert akkor nagyobb eséllyel felszínre kerül, miben is a legjobb.

Az általános intellektuális és a speciális mentális képességek fejlesztésének viszonya (iskolákban és más intézményekben):

Nem juthat messzire az a tehetséges fiatal, akit egyoldalúan, korán csak egy területen próbálunk magas nivóra fejleszteni.

Mindenekelőtt rendkívül fontos:

- a gondolkodási képességek,
- az anyanyelvi,
- a kommunikációs képesség fejlesztése.

Jó színvonalú, széles alapokon nyugvó általános intellektus nélkül nem nevelhetünk kiváló specialistákat. Pl.: egyes tehetségterületek csak bizonyos életpaszlat után mutatkoznak meg.

A tehetségfejlesztés céljai (tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon):

- a tehetséges gyermek erős oldalának fejlesztése (amiben kiváló, abban segíteni kell a fejlődését),
- a tehetséges tanuló gyenge oldalának erősítése (diszinkronia vagy egyenlőtlen fejlődés esetén tanulási stratégiák javítása stb.),
- olyan légkör megteremtése, amely segítő, ösztönző a tehetség kibontakozása számára (például emberi kapcsolatok kortársakkal, felnőttekkel),
- a regenerálódásra való alkalom biztosítása (a túlterhelés elkerülése céljából, pihenés, fellazulás, kikapcsolódást szolgáló szabadidős programok stb.).

A fejlesztő tevékenység programjai (szakkörök, blokkos foglalkozások, fakultációk keretében):

a) gazdagítás vagy dúsítás:

Nem csak mennyiségileg, hanem minőségileg is többet kell adni, pl.:

- integrált szemlélet kialakítása,
- kritikus gondolkodás fejlesztése,
- az ismeretek gyakorlatban való önálló alkalmazása,

b) gyorsítás (tanórán –tanórán kívül más intézményben):

A gyorsítás nincs benne a magyar pedagógiai közgondolkodásban. Pl.: elenyésző azoknak a lehetőségeknek a száma hazánkban, hogy egy kiemelkedő tehetség két-három évvel felsőbb évfolyamban folytasson tanulmányokat egy tantárgyból, míg a többi tárgyból a kortársaival haladhat, vagy egy év alatt képességei alapján két évet is el tudna végezni, de a jelenlegi merev iskolarendszer ezt nem teszi lehetővé.

Az alulteljesítő tehetségekről (tanórán-tanórán kívüli programok keretében):

Melyek azok az okok, amelyek akadályai lehetnek a kiváló képességekkel, adottságokkal rendelkező tanulók jó teljesítményekben való megnyilvánulásának?

- ha szociálisan éretlen (nagyon fontos a kapcsolatok fejlesztése);
- ha agresszív a gyermek (akadályozó tényező a tehetség kibontakozása terén, ezért kezelni kell agresszivitását);
- irreális az énképe, önértékelése (az alulértékelés gátolja a jó teljesítményt, a tehetséges gyermeknél is szükség van megerősítésre, dicséretre, elismerésre);
- a jelenlegi iskolai értékelő munkára eddig a negatív dominancia volt jellemző (kevés kivételtől eltekintve azt emelte ki, hol hibázott a tanuló, mit csinált rosszul);
- ha belső bizonytalanság jellemzi (fontos, hogy kiegyensúlyozott, boldog, érzelmileg harmonikus legyen).

c) Gyermek- és ifjúságvédelem

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos célunk és főbb feladataink:

Összehangolt **tevékenységünk célja**, hogy a veszélyeztetett, hátrányos szociokulturális háttérrel rendelkező tanulók iskolai beilleszkedését, sikeres tanulmányi munkáját segítsük. Ennek kapcsán egyaránt igénybe vesszük iskolánk és az intézményen kívüli személyi-és más-erőforrásainkat, kapcsolatainkat.

Az e területen folyó munkát a gyermek – és ifjúságvédelmi felelős feladatokat ellátó-az igazgató által megbízott- pedagógus az osztályfőnökökkel, a szülőkkel és a kollégiumi nevelőkkel együttműködve irányítja, koordinálja, szervezi.

További feladatok:

- a veszélyeztetett tanulók kiszűrése, nyilvántartása, javaslattevés a teendőkre, a gyermek tanulmányi előmenetelének, szabadidős tevékenységének figyelemmel kísérése,

- a hátrányos helyzetű tanulók felmérése, nyilvántartása, javaslattétel a teendőkre,
- szociális ellátások számbavétele (pl. kedvezményes étkeztetés, tankönyvtámogatási igények stb.),
- drogprevenció, bűnmegelőzési és mentálhigiénés programok szervezése,
- előadássorozatok szervezése a szenvedély-betegségek kialakulásának megelőzésére.

d) Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

- a hátrányokkal érkező tanulók kiszűrése,
- adaptív tanulási módszerek alkalmazása,
- differenciált tanórai foglalkoztatás,
- tanórán belüli egyéni segítségnyújtás,
- felzárkóztató foglalkozások szervezése, biztosítása,
- szakmai orientáció és motiváció kialakítása,
- szakmai vizsgára felkészítő foglalkozások,
- tanulási stratégia és tanulási stílusfejlesztő foglalkozások.

e) A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység:

Pedagógusaink nevelő munkájának fontos részét képezi a tanulók szociális hátrányából adódó **esélyegyenlőségi különbségeinek** a mérséklése, kiküszöbölése.

A szociális hátrányok enyhítésének eszközei iskolánkban:

- a kedvezményes tanulói étkeztetés iskolán belül,
- problémás családi háttér esetén kollégiumi elhelyezésben való koordinációs tevékenység, segítségnyújtás lakóhelytől függetlenül,
- indokolt esetben kezdeményezzük és javaslatot teszünk önkormányzati szociális támogatás biztosítására,
- szükség szerint differenciált tankönyvtámogatást valósítunk meg, a rászoruló tanulónak könyvtári könyvet biztosítunk,
- szülői értekezleten, fogadóórákon, egyéni szülői beszélgetéseken tájékoztatást nyújtunk a szociális juttatások, pályázatok lehetőségeiről.

f) A sajátos nevelési igényű tanulók segítésének programja

A sajátos nevelési igény meghatározása: különleges bánásmód keretében sajátos nevelési igényű az a gyermek, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén a halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrumzavarral küzdő,
- pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl.: dyslexia, dyspraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket iskolánk a helyi pedagógiai program kialakításakor figyelembe vette.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Intézményünk jellegéből, funkciójából adódóan SNI-tanulók rendszer-szintű foglalkoztatása és speciális fejlesztési program alkalmazása nem történik.

II.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendjét,

A köznevelési törvény szerint a **tanuló joga különösen**, hogy

- hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges **információkhoz**, tájékoztassák a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról,
- részt vegyen a **diákkörök** munkájában, és kezdeményezze azok létrehozását, tagja legyen iskolai, művelődési, művészeti, ismeretterjesztő, sport- és más köröknek,
- az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon **véleményt nyilvánítson** minden kérdésről, az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról, az iskola működéséről. Tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tegyen, továbbá kérdést intézzon az iskola vezetőihez, pedagógusaihoz, az iskolaszékhez, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül – az iskolaszéktől a tizenötödik napot követő első ülésen – érdemi választ kapjon,
- személyesen vagy képviselői útján – jogszabályban meghatározottak szerint – **részt vegyen** az érdekeit érintő **döntések** meghozatalában,
- választó és választható legyen a **diákképviselőbe**,
- a **diákönkormányzathoz** fordulhasson érdekképviselőért, továbbá e törvényben meghatározottak szerint kérje az őt ért sérelem orvoslását,

Az iskola tanulói a fentiekben rögzített jogaik érvényesítése érdekében a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében – a házirendben meghatározottak szerint

– diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti.

A diákkörök **döntési jogkört** gyakorolnak – a nevelőtestület véleménye meghallgatásával – saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

A köznevelési törvény értelmében a diákönkormányzat **véleményét** ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

Iskolai diákönkormányzatunk:

- a tanulók, tanulóközösségek és a diákkörök érdekképviselői szervezete,
- munkáját a szervezeti élettől kapcsolatos kérdésekben önállóan, más kérdésekben az intézet igazgatójával, nevelőtestületével és az osztályok önkormányzati szervével együttműködve végzi,
- szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá
- a diákközségi találkozó a tájékoztatás közvetlen fóruma, évente legalább egy alkalommal kell tartani,
- a diákönkormányzat képviselteti magát az intézményvezetői és nevelőtestületi értekezleten, osztály szülői értekezleten és minden olyan szervezetben, ill. fórumon, amelyet a törvényi szabályozás előír
- az intézményi szintű döntések előkészítésének és meghozatalának folyamatában a fentiek szerint jár el.

II.8 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A nyitott iskola

Az eredményes pedagógia tevékenység nem képzelhető el **a szülők** tevékeny közreműködése nélkül. Az iskola és a pedagógusok feladata az is, hogy a szülő részére segítséget adjanak gyermekük neveléséhez.

Az iskolában folyó nevelési feladatok végrehajtásához a pedagógusnak szüksége van azokra az **információkra**, amelyeket csak a szülő közölhet, amelyek segítik feltárni a tanuló fejlődését előrevivő vagy hátráltató tényezőket. Ezért az iskolának meg kell teremtenie és rendszeresen működtetnie kell azokat a fórumokat, amelyek módot nyújtanak az iskola tevékenységének megismeréséhez, a vélemények, javaslatok beérkezéséhez, érdemi feldolgozásához.

Az iskolában folyó pedagógiai munka hatékonyságának fokozása, az eredményesség tartós magas szinten tartása érdekében szükséges és elengedhetetlen a meghatározott alapelveink és feladataink **összehangolása** a családban és az érintett kollégiumokban folyó neveléssel. Rendkívül fontos, hogy folyamatos és egyenrangú, azaz kölcsönös kapcsolat legyen a szülők, a nevelőtanárok, az iskolai pedagógusok és az osztályfőnökök, valamint az iskolavezetés között. Az együttműködés, egymás segítése, tájékoztatása alapot teremt az egységes szemléletű nevelés kialakítására.

Az iskolai partnerek együttműködésének szervezeti keretei, formái:

- nevelőtestület,
- szülői képviselet,
- osztályfőnöki munkaközösség,
- diákönkormányzat,
- alkalmazotti közösség,
- kollégiumi nevelők képviselői.

A szülői munkaközösség, szülői választmány:

- működési rendjét maga határozza meg,
- a szülői munkaközösség és az e feladattal megbízott vezető kapcsolattartása folyamatos,
- a feladattal megbízott vezető meghívás alapján részt vesz a közösség programján, figyelemmel kíséri működését,
- legalább évenként – de a feladat jellegétől függően, szükség szerint – információkat ad az intézet helyzetéről, a tanulókat érintő juttatásokról és általában mindenről, ami az intézmény működését érinti,
- a szülői választmány elnöke folyamatosan és szükség esetén azonnal jelzi a megoldást igénylő szülői problémákat az intézet igazgatójának,
- a szülői munkaközösség elnöke vagy megbízottja – meghívás alapján – részt vehet a nevelőtestület értekezletein és minden olyan rendezvényen, amelyet a törvényi szabályozás előír,
- a szülői közösség véleménynyilvánítási lehetőséggel rendelkezik minden olyan, az iskola működésével összefüggő kérdésben, amelyet a törvényi szabályozás előír.

A szülőkkel való kapcsolattartás egyéb formái:

- osztály szülői értekezletek –évente legalább két alkalommal,
- szülői fogadónap –évente legalább egy alkalommal,
- egyéni fogadóórák – délelőtti vagy délutáni órarendbe illesztve,
- szülői tájékoztatás ellenőrző könyvön keresztül.

A kapcsolattartás főbb feladatai:

- A felmerült **nevelési problémák** megbeszélése a szülőkkel, pedagógusokkal, kollégiumi nevelőkkel. A nevelési tapasztalatok, vélemények folyamatos cseréje egyéni beszélgetéseken, fogadóórákon, szülői értekezleteken.

- A szülői szervezetek - szülői munkaközösség fórumai, ülései alakítsák ki **véleményüket** az iskola munkájáról, és működjenek együtt a pedagógusokkal a nevelési – oktatási célok megvalósításában, a tanulók szabadidejének hasznos eltöltésében, illetve az egészséges életmódra nevelésben.
- A **hátrányos helyzetű** tanulókról tájékoztatással segítsék a szülők, a pedagógus kollégák, az osztályfőnökök, a gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó vezető munkáját. A családi és a kollégiumi közösségek lehetőségeikhez mértén támogassák az iskola tehetségazonosítási és tehetséggondozási tevékenységét.
- A diák szervezetek együttműködését a **diákönkormányzat** alapszabályában megfogalmazottak határozzák meg.

Az együttműködés szinterei:

- szülői értekezletek,
- fogadóórák,
- szülői képviselő ülései,
- szülők – pedagógusok közös iskolai rendezvényei,
- diákönkormányzati ülések,
- osztályfőnöki, munkaközösségi megbeszélések,
- alkalmi esetmegbeszélések,
- iskolai egyéb rendezvények.

A továbbfejlesztés lehetőségei:

A fenti testületek az eddig részletezetteken túl rendelkeznek, és érvényre juttathatnak minden olyan eszközt és lehetőséget, amelyeket számukra a törvényi szabályozás biztosít.

Iskolánkban évente értékelésre kell, hogy kerüljön az együttműködésben résztvevők **elégedettségére** vonatkozó vélemények összegzése.

Ezen dokumentumok elkészítését, értékelését és elemzését, az iskola éves munkatervének részét képezik azok az aktuális programok, amelyek a tanévre ütemezve konkrét feladatokat határoznak meg az együttműködés, a kapcsolatépítés és -működtetés terén a szülők, tanulók, iskolai és kollégiumi pedagógusok együttműködéseinek vonatkozásában.

II.9. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Miután a tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni, az alábbiakban rögzítjük azokat az **elvi kritériumokat**, amelyek e vizsgák helyi megszervezését és lebonyolítását szabályozzák.

Iskolánkban az alábbi **tanulmányok alatti vizsgákat** szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

A tanulmányok alatti vizsgákat a **20/2012. (VIII. 31.) EMMI** rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel

- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor)

közölni kell.

Az osztályozó és javítóvizsgák **követelményeit** az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit a kerettantervek ismeretében dolgozzák ki a szaktárgyi munkaközösségek.

Intézményünkben – az iskolaorvosi szolgálat közreműködésével maradéktalanul megvalósítjuk azt a törvényi előírást, miszerint iskolai rendszerű szakképzésbe csak olyan tanulót lehet felvenni, aki az adott szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben előírt **egészségügyi alkalmassági**, továbbá a **pályaalkalmassági** követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a komplex szakmai vizsgára bocsátásnak.

A 9. évfolyam beiskolázása során **nem veszünk részt** a központi **írásbeli** felvételi vizsgáztatásban, hanem

- a 7. osztályos tanév végi és
- a 8. osztályos félévi tanulmányi eredményeket vesszük figyelembe.

Szóbeli (tantárgyi/műveltségi) **felvételi vizsgát nem szervezünk**, viszont személyes beszélgetés keretében tájékozódunk a jelentkező tanulók pályaaorientációjáról, törekvéseiről.

Az azonos eredményt elépérő felvitelizők közötti sorrend kialakításakor az alábbi elveket és prioritást érvényesítjük:

- világnézeti elkötelezettség, a baptista szeretetszolgálathoz való családi, személyes kötődés
- a családtagok (szülő, testvér) iskolánkban folytatott korábbi tanulmányai
- a matematika, majd a magyar nyelv- és irodalom, majd az idegennyelvi részeredmények összehasonlítása

II.10. A felvétel és az átvétel – Nkt. keretei közötti – helyi szabályai, valamint a szakképzésről szóló törvény felvételre, átvételre vonatkozó rendelkezései

A köznevelési törvény értelmében a tanuló – beleértve a magántanulót is – az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony **felvétel** vagy **átvétel** útján keletkezik és mindkét eljárás jelentkezés alapján történik.

A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. Jogszabály, továbbá az iskola házirendje egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

Iskolánk minden esetben a **tanév rendjére** vonatkozó rendeletben meghatározottak szerint hozza nyilvánosságra a következő tanév **beiskolázási tervét**. A széleskörű tájékoztatás érdekében különböző kommunikációs csatornákon, rendezvényeken biztosítjuk az érdeklődő 8. osztályos, illetve érettségizett tanulók számára szükséges információkat.

A 9. évfolyam beiskolázása során **nem veszünk részt** a központi **írásbeli** felvételi vizsgáztatásban, hanem

- a 7. osztályos tanév végi és
- a 8. osztályos félévi tanulmányi eredményeket vesszük figyelembe.

Szóbeli (tantárgyi/műveltségi) **felvételi vizsgát nem szervezünk**, viszont személyes beszélgetés keretében tájékozódunk a jelentkező tanulók pályaaorientációjáról, törekvéseiről.

Tanév elején vagy a szorgalmi időszakban olyan esetekben biztosítjuk a jelentkező tanuló **átvételt**, ha előző tanulmányait azonos szakmában, szakmacsoportban végezte. Ennek megfelelően különbözeti vizsgát nem szerveztünk.

Amennyiben ugyanezen szakmacsoport másik szakmájából jelentkezik a tanuló a közismereti tantárgyak eredményeit változatlanul elfogadjuk, míg a szakmai elméleti tantárgyakból –az igazgató által meghatározott türelmi időt követően-

különbözeti vizsgát írunk elő. A szakmai gyakorlat terén biztosítjuk az elmaradt gyakorlatok pótlását.

A szakképzési tanulmányokba történő beszámítás intézményünk esetében irreleváns, mivel valamennyi tanulónk az 1. szakmai végzettségét szerzi az új OKJ előírásainak megfelelően. Második szakma szerzését ingyenesen nem biztosítjuk.

II.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek **elsajátításának célja**, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos **kiemelt feladatok**:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulónak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok **megvalósításának elősegítése** érdekében az iskola

- program-szerűen együttműködik az iskolaorvosi szolgálat munkatársaival
- kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- igény esetén támogatja a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő **tevékenységformák** szolgálják:

- előadások és konzultációk szakemberek közreműködésével,
- osztályfőnöki tanmenet szerinti foglalkozások,
- filmvetítések és más IKT alapú bemutatók,

- vetélkedők.

A tanítási órákon a **helyi tantervben** szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek átadását, feldolgozását és elsajátításuk ellenőrzését, értékelését tervezzük:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Természetismeret/biológia	rovarcsípések légúti akadály artériás és ütőeres vérzés komplex újraélesztés
Természetismeret/kémia	mérgeзések vegyszer okozta sérülések savmarás égési sérülések forrázás szénmonoxid mérgezés
Természetismeret/fizika	égési sérülések forrázás
Testnevelés	magasból esés
Szakmai elmélet és gyakorlat	a szakképzési kerettanterv tartalmához igazítva

Az egészségnevelést szolgáló egyéb **(tanórán kívüli) foglalkozások** előkészítését, megszervezését fakultatív módon építjük be egy-egy tanév munkatervébe. Lehetséges **szervezeti keretek**

- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
- elsősegély-nyújtási bemutató az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése.

III. A Helyi tanterv-alkotás jogszabályi környezete

III.1. A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény egyes rendelkezéseinek különböző időpontokban történő hatályba lépése és alkalmazása

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (a továbbiakban: új szakképzési törvény) **hatályba lépésének időpontja 2012. január 1-je**, egyes intézkedéseit, rendelkezéseit azonban csak későbbi időpontoktól kell alkalmazni, amelyeket a hatályba lépésre vonatkozó szabályok, valamint az átmeneti rendelkezések határoznak meg.

Az új szakképzési törvény szabályainak nagy része – megfelelő átmeneti rendelkezések mellett – 2012. január 1-jén lépett hatályba. **Egyes rendelkezései 2012. szeptember 1-jétől, 2013. január 1-jétől, illetőleg 2013. szeptember 1-jétől alkalmazandóak.** Ezek mellett találhatók más időpontok és határidők is a törvényben; az egyes szabályok hatálybalépésének időpontjai egyrészt a tanév kezdetéhez, másrészt az ugyancsak 2011 végén elfogadott nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény rendelkezéseire igazodnak.

a) A 2012. január 1-jétől hatályba lépő legfőbb változások felsorolása

- Az alapelvek, amelyek a törvény valamennyi szabályával együtt értelmezendők. (1. §)
- A törvény hatálya, amely már nem terjed ki a felsőfokú szakképzésre, a szakközépiskolák azonban a 2012/2013-as tanévben még indíthatnak ilyen képzéseket. (3. §)
- A komplex szakmai vizsga szabályai, amelyeket azonban csak azt követően kell alkalmazni, hogy megjelenik az új vizsgaszabályzat. Addig az időpontig mind az iskolai rendszerű szakképzésben, mind iskolarendszeren kívül a régi szabályok szerint szervezhető vizsga. (6. §)
- A tanulóra vonatkozó garanciák a szakmai képzés során, pl. a munkajogi védelem szabályai. (26. §)
- A szintvizsga előírása a tanulószereződés feltételeként. A szintvizsgát csak akkortól lehet azonban megkövetelni, amikortól a tanuló már a beiratkozáskor tisztában van a szintvizsga követelményeivel és az adott szakképesítésre vonatkozóan a szintvizsga követelmények is meghatározásra kerültek és nyilvánosak. Emiatt 2012 tavaszán még nem kerül sor szintvizsga szervezésére, csak azt követően, hogy a fenti feltételek mindegyike fennáll. Addig teljesített szintvizsga nélkül is lehetőség van tanulószereződés megkötésére. (28. §)
- A tanulószereződés tartalmára vonatkozó előírások. Ezek nem csupán a tanulói juttatás új minimális mértékére vonatkozó rendelkezéseket jelentik, hanem a

tanulószerződés valamennyi új kötelező kellékeit is (pl. a gyakorlati képzésért felelős személy megjelölése, a tanulói juttatás emelésének szempontjai stb.). Erre vonatkozóan átmeneti szabályok is megfogalmazásra kerültek. (42-55. § és 63. §)

- Az együttműködési megállapodás új szabályai. (57. §)

b) A 2012. június 27-jétől hatályba lépő rendelkezések

A 2012. évi LXXI. törvénnyel beiktatott, 2012. június 27-én hatályba lépő rendelkezések az átmeneti rendelkezéseket érinti. Ezek:

- Az elektronikus vizsganyilvántartás
 - A módosítás következtében nem 2012. szeptember 1-jén, hanem 2013. szeptember 1-jén lép hatályba az az előírás, amely szerint a komplex szakmai vizsgán kiadott bizonyítványok központi elektronikus nyilvántartásáról a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter gondoskodik. Ennek értelmében a Kormány gondoskodik a komplex szakmai vizsgák lebonyolításának és az adatszolgáltatásnak az informatikai támogatásáról, valamint amely szerint a szakképzésért felelős miniszter kidolgoztatja és működteti a szakmai vizsgák lebonyolításának és az adatszolgáltatásnak az informatikai támogatását, a szakmai vizsgán kiadott bizonyítványok központi elektronikus nyilvántartását. (91. § (2) bekezdése, 91. § (4) bekezdése)
- A törzslapok elektronikus megküldése
 - A módosítás következtében nem 2012. szeptember 1-jétől lehetőségként, majd 2013. március 31-ét követően kötelezően alkalmazandó a szakmai vizsgán kiállított törzslapokra vonatkozó rendelkezés, hanem 2013. szeptember 1-jétől valamennyi vizsgaszervezőre egységesen lesz kötelező az elektronikus adatszolgáltatás. (92. § (28) bekezdése)
- A szakképzési tantervi ajánlások
 - Az átmeneti rendelkezések módosítása és a határidők későbbre halasztása lehetővé teszi az új OKJ szerinti egyes szakképesítésekre történő felkészítésnek a 2012. szeptember 1-jei iskolai rendszerben történő indítását, másrészt azt, hogy megfelelő idő álljon rendelkezésre az új szakmai dokumentumok kidolgozására. Az új rendelkezések lehetővé teszik, hogy a szakképzésért felelős miniszter a hatáskörébe tartozó szakképesítések tekintetében szakképzési tantervi ajánlást adjon ki. (92. § (26)-(27) bekezdés)
- A szakmaszerkezeti döntés
 - A módosult szabályok alapján a 2012 nyarán a regionális fejlesztési és képzési bizottságok által tett szakmaszerkezeti döntés-javaslatok még nem vonatkoznak a felnőttképzésre. A szakmaszerkezeti döntések csak a 2013. július 1-je után induló felnőttképzésre terjednek ki az újonnan létrejövő megyei bizottságok javaslattételi jogkörében. (92. § (31) bekezdése, 92. § (32) bekezdése)

c) A 2012. szeptember 1-jétől hatályba lépő rendelkezések**A szakiskolára és a szakközépiskolára vonatkozó szabályok**

- A szakiskolára és a szakközépiskolára és az ezekben az iskolatípusokban megvalósuló képzési utakra vonatkozó rendelkezések a 2012/2013-as tanévtől lépnek hatályba. Fontos azonban, hogy az átmeneti rendelkezések szerint az új szakképzési törvény hatálybalépését megelőzően indult képzéseket még a korábbi szabályok szerint kell befejezni azzal, hogy a tanuló a szakiskolában és a szakközépiskolában választása szerint az új szakképzési törvény szerinti képzési formába átjelentkezhet a szakképző iskola igazgatójának az engedélye alapján a törvény beszámításra vonatkozó szabályai szerint. (21-24. §, 92. § (1) és (2) bekezdés)
- A korábbi szabályok szerinti szakiskolai és szakközépiskolai képzés utoljára a 2012/2013-as tanévben indulhat, a 2013/2014-es tanévtől kizárólag a nemzeti köznevelésről szóló törvényben és az új szakképzési törvényben meghatározott szakiskolai és szakközépiskolai képzés indítható.
- Fontos, hogy a 2012/2013-as tanévtől az új formák szerint nem kötelező képzést indítani a szakképző iskolákban, az csupán lehetőség, és csak akkor megengedett jogilag, ha a tanévkezdésig valamennyi szakképzési tartalmi dokumentum (OKJ, szvk, szakképzési kerettanterv) kiadásra került.
- Ehhez kapcsolódóan az első szakképesítés, valamint a második és további szakképesítés értelmező rendelkezésekben szereplő fogalmi is 2012. szeptember 1-jétől hatályosak, ugyanis a definíciót ezt megelőzően a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény tartalmazza.

A felnőttoktatásra vonatkozó rendelkezések

- A szakképzésben megvalósuló felnőttoktatásra vonatkozó rendelkezések is csak a 2012/2013-as tanévtől lépnek hatályba. A felnőttoktatás szakképzési szabályai a szakképzési kerettanterv alkalmazására, a jelenléti óraszámra és a felnőttoktatásban köthető tanulószerveződésre és együttműködési megállapodásra vonatkoznak. A törvény korábban nem fogalmazott meg külön rendelkezéseket a felnőttoktatásra vonatkozóan, e szabályokat 2012. szeptember 1-jétől kell alkalmazni. A felnőttoktatáshoz kapcsolódó jelenléti óraszám értelmező rendelkezésekben szereplő fogalma is ettől az időponttól hatályos. (33-34. §)

A tanulószerveződés nyilvántartására vonatkozó szabályok

- A tanulószerveződés nyilvántartására vonatkozó szabályokat 2012. szeptember 1-jétől kell alkalmazni. A tanulószerveződések nyilvántartását jelenleg is végzi a gazdasági kamara, a korábbi törvény a nyilvántartásra vonatkozóan azonban nem tartalmazott ilyen részletes szabályozást, az új rendelkezéseknek megfelelő nyilvántartási rendszer működtetésére ettől az időponttól kell átállnia a gazdasági kamarának. Ez vonatkozik a

nyilvántartás tartalmára, a nyilvántartásból szolgáltatandó adatokra, a nyilvántartásba történő felvételre és a tanulószerveződéssel kapcsolatos bejelentés új szabályok szerinti teljesítésére is. (44-45. §, valamint 46. § (2)-(4) bekezdés)

- Fontos azonban, hogy az átmeneti rendelkezések alapján a gyakorlati képzést szervező szervezet 2012. augusztus 31-ig a tanulószerveződést a korábbi szabályok alapján továbbra is meg kell hogy küldje a gazdasági kamarának, és be kell jelentenie a tanulószerveződés megszűnését a gazdasági kamarának és a szakképző iskolának. A gazdasági kamara a 2012. január 1-jén élő (és később megkötésre kerülő) tanulószerveződéseket legkésőbb 2012. december utolsó munkanapjáig veszi nyilvántartásba az új rendelkezések szerint. (92. § (21) bekezdés)

A gazdasági kamara gyakorlati képzéssel kapcsolatos ellenőrzése

- A gazdasági kamara gyakorlati képzéssel kapcsolatos ellenőrzésére vonatkozó szabályokat is 2012. szeptember 1-jétől kell alkalmazni. A gazdasági kamara ezen időpontig a korábbi rendnek megfelelően fogja folytatni az ellenőrzési tevékenységet, hiszen a törvény 2012. január 1-jétől hatályos 58. §-a értelmében a tanulószerveződés és az együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzés komplex szakmai és hatósági ellenőrzését a gazdasági kamara végzi. (60-62. §)

A tanulói juttatásra vonatkozó szabályok

- Bár az új szakképzési törvény tanulói juttatásokra vonatkozó új szabályai – igazodva a szakképzési hozzájárulás szabályaihoz és az adózási évhez – 2012. január 1-jétől hatályosak, a tanulói juttatás csökkentésére és megvonására vonatkozó bizonyos rendelkezéseket csak 2012. szeptember 1-jétől kell alkalmazni. Ezek a szabályok nem a 2012. január 1-jétől életbe lépő új, minimális tanulói juttatás mértékeinek a meghatározására vonatkoznak, hanem az évismétllővel szemben alkalmazható tanulói juttatás csökkentés új lehetőségeire. (63. § (3) és (4) bekezdés)
- A tanuló elégtelen tanulmányi eredménye miatti évismétllése esetén ugyanis 2012. szeptember 1-jétől kell a pénzbeli juttatásának havi mértékét a megismételt szakképzési évfolyam első félévében a felére csökkenteni. Ugyancsak 2012. szeptember 1-jét követően van lehetőség a pénzbeli juttatást megvonni, amennyiben a tanuló a befejező szakképzési évfolyamon az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket nem teljesíti. Mindez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a 2012 nyarának elején megbukó – nem végzős – szakképző iskolai tanuló esetében 2012. szeptember 1-jétől már a felére csökkentett tanuló juttatást kell folyósítani, a végzős, de megbukott tanuló esetében pedig – amennyiben tanulmányait a következő tanév szeptemberétől folytatja – ugyancsak 2012. szeptember 1-jétől van lehetőség tanulói juttatás megvonására.

d) A 2012. szeptember 1-jétől módosuló rendelkezések**A szakiskolai kerettanterv közismereti arányára vonatkozó szabályok**

- 2012. szeptember 1-jétől módosulnak a szakiskolai kerettanterv közismereti arányára vonatkozó szabályok, így a jövőben nem legalább 33% a közismeret aránya a szakiskolai évfolyamokon, hanem fix módon 33%. Ezt az arányt a módosítás következtében nem évfolyamonként, hanem a három évfolyam teljes képzési idejében kell biztosítani. (8. § (2) bekezdés)

A tanulószerveződés megkötésére vonatkozó szabályok

- 2012. szeptember 1-jétől módosulnak a tanulószerveződés megkötésére vonatkozó szabályok, amelynek értelmében nem csak a tizedik évfolyamtól, hanem a 9. évfolyamtól is köthető tanulószerveződés bizonyos feltételek mellett. Emellett hatályon kívül helyezésre kerül a tanuló-előszerveződésre vonatkozó szabályozás, így a jövőben már nem lehet kötni tanuló-előszerveződést. (26. § (1) bekezdés, 26. § (1) bekezdés, 42. § (1) bekezdés, 42. § (6) bekezdés, 88. § (2) bekezdés a) pontja)

A szintvizsgára vonatkozó szabályok

- 2012. szeptember 1-jétől módosulnak a szintvizsgára vonatkozó szabályok, amely értelmében a szintvizsga többé nem feltétele a tanulószerveződés megkötésének. Amennyiben azonban a tanuló a kilencedik évfolyamon az iskolai tanműhelyből, vagy a kizárólag gyakorlati képzési célokat szolgáló vállalati tanműhelyből továbbhaladva a tizedik évfolyamon a gyakorlati képzést valós vállalati körülmények között szeretné folytatni, köteles szintvizsgát tenni. (28. § (3) bekezdés, 28. § (4) bekezdés, 42. § (2) bekezdés, 76. § (2) bekezdés)

e) A 2013. január 1-jétől hatályba lépő rendelkezések**A tanulószerveződés kiterjesztése egyéb szervezetekre**

- A tanulószerveződés kiterjesztésére vonatkozó szabályokat csak 2013. január 1-jétől kell alkalmazni. Bár a rendelkezés 2012. január 1-jétől hatályos, a bekezdésben meghatározott, tanulószerveződés kötésére jogosult egyéb szerv, szervezet csak 2013. január 1-jét követően köthet tanulószerveződést a törvény átmeneti rendelkezéseinek értelmében. Egyéb szerv, szervezet például a köznevelési intézmények kivételével az egészségügyi, művészeti, közművelődési, oktatási és szociális ágazatba tartozó gyakorlati képzést szervező költségvetési szervként működő intézmény, alapítvány, egyesület, egyházi jogi személy, az agrárágazatban az őstermelő stb. (43. § (2) bekezdés, illetve 92. § (20) bekezdés)

A szakképzési megállapodás és a finanszírozás egyes kérdései

- A szakképzés finanszírozási kérdéseinek egyes szabályait ugyancsak 2013. január 1-jétől kell alkalmazni. A finanszírozás ezen szabályai a szakképzési törvény új, más jogszabályokban nem szereplő előírásai, amelyek kiegészítik a köznevelés, a költségvetés és a szakképzési hozzájárulás szakképzésre vonatkozó finanszírozási rendelkezéseit. Az együttműködési megállapodás alapján gyakorlati képzést részben vagy egészben folytató szervezet költségvetési támogatására és a Kormány által meghozott szakmaszerkezeti döntés alapján nyújtható költségvetési támogatásra vonatkozó rendelkezések csak ettől az időponttól hatályosak. Ekkortól szerepel a törvény értelmező rendelkezései között a költségvetési hozzájárulás és a költségvetési támogatás definíciója is. (84. §)

f) A 2013. szeptember 1-jétől hatályba lépő rendelkezések

Az ingyenes képzés korlátaira vonatkozó rendelkezések

- A térítésmentes szolgáltatásokra vonatkozó szabályokat első ízben a 2013/2014-es tanévben a szakképző iskolában tanulmányokat megkezdő tanulók képzése során kell alkalmazni az átmeneti szabályok értelmében. Ezen szabály alkalmazására – tekintettel a felmenő rendszerben történő bevezetésre is – elegendő idő áll rendelkezésre. Azon tanulóknak tehát, akik többször buknak, mint amit az új szakképzésről szóló törvény ingyenes finanszírozás keretében biztosít, csak a 2013. szeptember 1-jén megkezdett szakképzési tanulmányokat követően kell díjat fizetni a képzésért, ténylegesen leghamarabb a 2015/2016-os tanévben. A különböző iskolatípusokban megengedett maximális számú finanszírozott évfolyamokra, valamint az ingyenesen letehető szakmai érettségi vizsgára és szakmai vizsgára, azaz térítésmentes szolgáltatásokra vonatkozó szabályok tehát csak 2013. szeptember 1-jétől alkalmazandóak a tanulók esetében. (29. § (1) bekezdés, illetve 92. § (16) bekezdés)

A pályaorientációra és a pályakövetésre vonatkozó szabályok

- A pályaorientációra és a pályakövetésre vonatkozó rendelkezések is csak 2013. szeptember 1-jétől lépnek hatályba. A pályaorientációra és a pályakövetésre vonatkozóan a végrehajtási kormányrendeletek is eddig az időpontig fognak megszületni, és ekkor lépnek hatályba a gazdasági kamara és a megyei fejlesztési és képzési bizottság pályaorientációval és pályakövetéssel kapcsolatos feladataira vonatkozó rendelkezések is. Ekkortól tartalmazza a törvény a pályaorientáció értelmező rendelkezéseit is (életpálya-tanácsadás, az életpálya-tanácsadás formája, foglalkoztatási, munkába állási tanácsadás, iskolai pályaválasztási tanácsadás, pályaalakmassági követelmény, pályainformáció-nyújtás, pályakorrekciós tanácsadás, továbbtanulási tanácsadás) (85-86. §)

g) Egyéb, eltérő időponttól alkalmazandó szabályok

- A gyakorlati képzést folytató szervezetnél folyó gyakorlati képzésben gyakorlati oktatóként azon szakképesítések tekintetében, amelyekben a mestervizsga követelményeit a szakképesítésért felelős miniszter kiadta, 2015. augusztus 31-ig olyan személy is részt vehet, aki mestervizsgával nem rendelkezik. Ezt a feltételt a szakoktatók esetében csak azoknál a szakképesítéseknél lehet megkövetelni, ahol a mestervizsga követelmények kidolgozásra kerültek. (92. § (17) bekezdés)
- A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvényben szereplő, korábbi szabályok szerint szakmai vizsgát az iskolai rendszerű szakképzésben utoljára a 2012/2013-as tanévben a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény alapján indított képzésben, de legkésőbb 2017. július 31-ig, javító- és pótló vizsgát legkésőbb 2017. december 31-ig lehet tenni. (92. § (28) bekezdés)
- A megyei fejlesztési és képzési bizottságok és a Kormány szakmaszerkezeti döntéssel kapcsolatos feladatai tekintetében:
 - A megyei fejlesztési és képzési bizottságok a szakmaszerkezeti döntést előkészítő javaslatukat a 2013/2014-es tanévre vonatkozóan 2012. július 31-ig teszik meg.
 - A Kormány ez alapján a szakmaszerkezeti döntését első alkalommal a 2013/2014-es tanévre vonatkozóan 2012. szeptember 30-ig hozza meg azzal, hogy a döntés a szakképesítéseket megyékre és a fővárosra lebontva, fenntartóra határozza meg, de csak két csoportba sorolva a szakmákat.
 - A korábbi regionális fejlesztési és képzési bizottságok 2012. szeptember 30-ig látják el feladataikat úgy, hogy az új megyei fejlesztési és képzési bizottságokat 2012. szeptember 30-ig kell megalakítani, amelyek feladataikat 2012. október 1-jétől látják el. (92. § (31), (32), (34) bekezdés)

III.2. Az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről**A kerettantervek iskolai alkalmazására vonatkozó szabályok**

- Az iskola az oktatásért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nat) alapján az Nkt. 5. § (1) bekezdés b)–d) pontjaiban meghatározott pedagógiai szakaszokra (a továbbiakban: pedagógiai szakaszok), iskolatípusra, továbbá az egyes sajátos köznevelési célok teljesítéséhez kiadott kerettanterveket alkalmazhatja az e rendelet 16. §-ban foglaltakra figyelemmel.
- Az iskola a miniszter által határozattal jóváhagyott kerettantervet is beépíthet a helyi tantervébe.
- Az iskola a kerettanterveket tanév szerinti tagolásban építi be a helyi tantervébe, és kiegészíti az iskola helyi sajátosságai alapján. A két

évfolyamos kerettantervi szakaszokra meghatározott nevelési és fejlesztési feladatokat az iskola oly módon köteles beépíteni a helyi tantervébe, hogy az adott tanévben az adott kétéves kerettantervi szakasz fejlesztési feladatainak arányos elvégzését, továbbá az adott kétéves kerettantervi szakaszhoz meghatározott tartalmi követelmények arányos elsajátítását valósíthatja meg.

- Az iskola a helyi tanterve elkészítése során a tantárgyi kerettantervek tematikai egységeiben meghatározott óraszámokat legfeljebb 10%-kal csökkentheti.
- Az iskola a helyi tanterve elkészítése során az azonos pedagógiai szakaszra és azonos iskolatípusra kiadott tantárgyi kerettanterveket egymás között felcserélheti. A kerettantervek felcserélése akkor lehetséges, ha a felcserélésben érintett kerettantervek alapóraszámja megegyezik, vagy ha a magasabb éves óraszámra épülő kerettanterv többlet időkeretét az iskola a helyi tantervébe a szabadon felhasználható éves órakerete terhére építi be.
- A jogszabály eredeti előírásai a 6/2014(1.29)EMMI rendelet révén helyenként módosultak, amelyeket a helyi tanterv megfelelő fejezetében érvényesítünk.

A kerettantervek feladata, felépítése

- A kerettanterv feladata a tartalmi szabályozás eszközeként meghatározni a pedagógiai szakaszokra, iskolatípusra vonatkozó érvényes, közös, átfogó célokat és feladatokat.
- A kerettanterv meghatározza
 - a fejlesztési célokat, a nevelési-oktatási területek kapcsolódását,
 - a kulcskompetenciák és a kompetenciafejlesztés adott életkori és képzési szakaszban érvényesítendő feladatait, a személyiségfejlesztés lehetőségeit és értéktartalmát,
 - a pedagógiai egységesség és differenciálás elveit,
 - a műveltségi területek vonatkozásában meghatározott tantárgyak óraszámát,
 - az ismeretközlés és a képességfejlesztés közötti összhang megteremtésének módját és összhangjának biztosítását,
 - a kapcsolódási pontokat az egyes tantárgyi tartalmak között,
 - az egységes tantervi szerkezeti elveket a helyi tantervek elkészítésének támogatása céljából.
- Az iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, egyes sajátos köznevelési feladathoz készített kerettantervnek alkotóelemét képezik az iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, egyes sajátos köznevelési feladathoz készített tantárgyi kerettantervek.
- A tantárgyi kerettanterv meghatározza a tantárgyi bevezetőt, amely megjelöli
 - az adott tantárgy pedagógiai céljait és feladatait,
 - a tantárgy fejlesztési területeinek nevelési céljait,
 - a tantárgynak a kulcskompetenciák fejlesztésében betöltött szerepét,
 - az adott pedagógiai szakaszban a tantárgy sajátos fejlesztési céljait,

Pedagógiai program

- a tantárgyi tartalmakat, azon belül:
- a tematikai egységeket, amelyek az egyes műveltségterületi tantárgy nagyobb átfogó témaegységeit, témaköreit nevesítik, és amelyek a tematikai egységek az adott tantárgyi terület sajátosságaitól függően lehetnek konkrét téma- vagy képességterületek azzal az eltéréssel, hogy a tevékenységre épülő műveltségterületek tantárgyaiban a tematikai egységek fejlesztési célként jelennek meg,
- az előzetes tudást, amely a témakörhöz kapcsolódó tartalmak sikeres elsajátításához szükséges, kulcsfogalmakat, ismeretelemeket, szabályokat, képességeket foglal össze,
- a tematikai egység nevelési és fejlesztési céljait, amelyhez illeszkedve az adott tematikai egység tanítási-tanulási folyamatában hangsúlyos, kiemelt nevelési és fejlesztési feladatok kerülnek megnevezésre az egy vagy két évfolyamonként meghatározott, a tantárgyra jellemző sajátos pedagógiai és fejlesztési célok és feladatok alapján,
- az ismeretek, fejlesztési követelmények rendszerét azzal, hogy a tematikai egység tartalmi elemeinek és fejlesztési feladatainak megjelenítését a tematikai egység sajátosságainak megfelelően kell meghatározni, figyelemmel a tantárgy és a tematikai egység sajátosságaira és a tantárgyi, tantárgyközi kapcsolódási pontok megjelenítésére,
- a kulcsfogalmak, fogalmak rendszerét, amely a kulcsfogalmak, továbbá a fogalmi gondolkodás fejlesztéséhez szükséges fogalmi műveltség összetevőit tartalmazza,
- a kerettantervek tartalmának elsajátításához minimálisan szükséges – a tematikai egységekhez vagy adott évfolyamhoz kapcsolódó – óraszámot, amelyhez képest az iskola – a 2. § (5) bekezdésben foglalt kivétellel – kevesebb óraszámban nem építheti be a tantárgyi kerettantervet a helyi tantervébe.

IV. Helyi tanterv

IV.1 A választott kerettanterv megnevezése; a helyi tanterv alapelvei

A fenntartó írásos hozzájárulásával eseti eltérés lehetséges adott osztályra és tanévre vonatkozóan az órakeretek felhasználásával.

A) KIFUTÓ ÉVFOLYAMOK

- A nevelőtestület határozata értelmében fenntartjuk az iskola típusát; a **10/2003. (IV.28.)** kerettantervi rendelet alkalmazásával megvalósítjuk a szakiskolai pályaaorientáció és szakmai alapozó oktatás elemeit.
- Érvényesítjük a szakiskolai kerettanterv szerkezetének központi programját, vagyis a tantárgyi szerkezetet a **„B” változat** alapján az alábbiakban foglaltaknak megfelelően strukturáljuk.
 - általánosan művelő tantárgyak
 - természettudományos tantárgyak és informatika
 - pályaaorientációs tantárgyak
 - szakmai alapozó tantárgyak
- A tantárgyak **elnevezésében** maradéktalanul érvényesítjük a szakiskolai kerettantervben rögzített tantárgyak nevét.
- A program megvalósítása során a 2008/2009. tanévtől bevezetésre került **modul rendszer** szerinti nevelő, oktató, képző munka tapasztalataira, azt szilárdan megalapozó, előkészítő, valamint tovább vihető és fejleszthető értékeire is támaszkodhatunk.
- Más iskola típusból vagy szakmacsoportból történő tanulmányok közbeni **átvétel** során különbözeti vizsga vagy más pótlás révén biztosítjuk az érdeklődő tanulók iskolánkba kerülését.
- A **nem kötelező órakeretet** az óratervben megjelölt csoportbontásra, fakultatív órákra, továbbá a Ktv.52.§ (7.) bek. szerinti feladatok teljesítésére fordítjuk.

A szakiskolai kerettanterv szerkezete:

Tantárgy	Éves óraszámok évfolyamonként		Szakképzési évfolyamok
	9.	10.	
Magyar nyelv és irodalom	111	111	A szakképzési évfolyamokon a központi programban meghatározott feltételek szerint folyik a szakmai vizsgára való
Történelem és társadalomismeret	74	74	
Idegen nyelv – angol/német	111	111	
Matematika	111	111	
Informatika	37	37	
Fizika	222	148	
Biológia/egészségtan			
Kémia			

Földünk és környezetünk			felkészítés. A szakmai elméleti oktatás mellett készségfejlesztő, általánosan művelő, illetve a szakmai elméleti képzést kiegészítő közismereti képzésre is fordítunk időkeretet, melyet a helyi tanterv határoz meg.
Ének-zene	37	37	
Rajz és vizuális kultúra	18, 5	18, 5	
Testnevelés és sport	74	74	
Szakmai alapozás	185	259	
Osztályfőnöki	37	37	
Szabadon tervezhető			
Kötelező óraszám a törvény alapján	1017, 5	1017, 5	

Megjegyzések: A fizika, a biológia/egészségtan, a kémia, a Földünk és környezetünk tanítását a természetismeret/egészségtan blokkban iskolánk profiljának megfelelően bontjuk.

Közismereti tantárgyak

A kilencedik évfolyamon a közismereti képzés **elsődleges feladata** a tanulási motiváció felkeltése, az alapismeretek rendszerezése, kiegészítése, stabilizálása, az alapkészségek fejlesztése. Az ismeretek és készségek továbbfejlesztése, továbbépítése a tizedik évfolyam feladata.

A közismereti **kerettantervekben** azoknak a funkcionális képességeknek, készségeknek és ismereteknek kell előtérbe kerülniük, amelyek a szakképzésbe belépéshez feltétlenül szükségesek. A kilencedik-tizedik évfolyam kerettanterveinek célja az is, hogy az alpműveltségi vizsgára felkészítse a tanulókat.

A szakiskolák 9–12. évfolyamára két-két óratervi változat készült. Az iskolánk által alkalmazott **„B” változat** a megalapozott ismeretekkel és tanulási képességekkel belépő, jobban terhelhető tanulók műveltségének továbbfejlesztésére készült.

A közismereti képzés tantárgyainak feladatai, eszközei, eljárásai:

- a tanulási motiváció felkeltése,
- az alapismeretek rendszerezése, kiegészítése, stabilizálása,
- az alapkészségek fejlesztése,
- az ismeretek és készségek továbbfejlesztése, továbbépítése a 10. évfolyamon,
- olyan funkcionális készségeket, képességeket és ismereteket helyezünk előtérbe, amelyek a szakképzésbe való belépéshez feltétlenül szükségesek,
- iskolánkban a tanítási – tanulási folyamat során növeljük tanulóinkban a szakmához kötődő ismeretek önálló megszerzésének igényét, valamint alkalmasságukat egyéb ismeretek befogadására, értelmezésére, hasznosítására, az összefüggések felismerésére,

- konkrét feladatokkal, tevékenységekkel segítjük a probléma-megoldó gondolkodás fejlődését, megerősítjük és fejlesztjük az elvont fogalmi gondolkodást,
- alapokat adunk a munkahelyi-szakmai követelményeknek való megfeleléshez, valamint a kommunikációs, az informatikai és az emelt szintű idegen nyelvi képességek folyamatos fejlesztéséhez,
- a 9., 10. évfolyamon differenciált pedagógiai eljárásokat alkalmazunk, az új ismeretek átadása mellett vállaljuk az általános iskolai ismeretek rendszerezését, a hiányok pótlását, a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók továbbhaladáshoz szükséges szintre fejlesztését, valamint tudatos motiválásukat.

Pályaorientáció, szakmai alapozás

A pályaorientáció a 9. évfolyamon folyó oktatás, melynek célja a pályaválasztási döntés megalapozása, a tanuló önállóságának fejlesztése, önbizalmának növelése, érdeklődésének felkeltése, a szakképzéssel és a foglalkoztatási rendszerrel kapcsolatos információk, tapasztalatok átadása.

A pályaorientáció összekapcsolja a különböző tantárgyak közös elemeit. Az oktatás tartalma elsősorban a tanulók tapasztalataira épül. A tanulók vagy tanulócsoportok aktuális problémái, igényei, az osztály, az iskola eseményei jelenthetik a kiindulást a képzési cél eléréséhez. A tanulmányi kirándulások, üzemlátogatások, külső szakértők meghívása elősegítik a pályaválasztás folyamatát, és hozzájárulnak a tanulók eredményes iskolai szocializációjához.

A pályaorientáció keretében a tanulók megismerik a különböző szakmacsoportok tevékenységformáit és szakmai lehetőségeit.

A pályaorientáció az „A” változat esetében önálló tantárgyként jelenik meg 74 órás időkeretben, míg a „B” változatban a szakmai alapozás programjába integrálva oktatható.

Szakmai alapozás időkeretei, arányai

A szakiskolákban a szakmai alapozás keretében a különböző szakmacsoportok **általános szakmai (elméleti és gyakorlati) ismereteinek** nyújtása készségek, képességek fejlesztése folyik. A szakmai alapozás célja a tapasztalatszerzés, a megalapozott pályaválasztási döntés megerősítése. A szakmai alapozás tevékenységorientált. Ezt a programban részt vevő tanulók helyzete, motivációs szintje elkerülhetetlenné teszi. A program nem korlátozódik a manuális munkára. A gyakorlati problémákhoz kapcsolódik az elméleti szakmai alapozás, amelybe az adott foglalkozási területek igényeihez szervesen illeszkedő műveltségmodulok is integrálódnak. A szakiskolában a szakmai alapozás manuális tevékenységgel összefüggő része megszervezhető tanműhelyben, tankertben, tanirodában is.

A szakmai alapozás keretében **egy szakmacsoport közös szakmai (elméleti és gyakorlati) ismereteinek nyújtása; készségek, képességek fejlesztése folyik.** A szakmai alapozás keretében a tanulók az általános szakmai elméleti ismeretek elsajátítása mellett megismerkednek a kiválasztott szakmacsoport jellemző technológiáival, a felhasznált

anyagokkal, megismerik a szakmacsoportba tartozó szakképesítéseket, s felkészülnek az Országos Képzési Jegyzékben szereplő konkrét szakképesítés kiválasztására.

A helyi pedagógiai programokban a **szakiskolák meghatározhatják**, hogy kívánna-e pályaorientációt és szakmai alapozást folytatni. Ha pedagógiai programjukba nem építenek be pályaorientációt, szakmai alapozást, akkor megnövelhető a szabadon tervezhető tanulói foglalkozások helyi óraszám. Ha ilyen oktatást folytatnak, akkor a kerettantervi időkeret, illetve arányok szerint kell elkészíteniük helyi pedagógiai programjukat.

- A pályaorientáció és szakmai alapozás tartalmát, követelményeit a szakképző iskolák helyi tanterveikben határozzák meg az alábbiak együttes figyelembevételével:
 - a) az OKJ szakképesítések központi programjai,
 - b) a pályaorientáció, a szakmai alapozás kerettantervi programjai, illetve ezek követelményei.

Intézményünk élni kíván a pályaorientáció, szakmai alapozás kerettantervszerinti érvényesítésével.

„B”változat

- 9. évfolyam összóraszám: 185 óra
- 10.évfolyam összóraszám: 259 óra

Évfolyamok	Éves óraszámok évfolyamonként	
	9.	10.
Elmélet	74–185	74–148
Gyakorlat	0–111	111–185
Szakmai alapozás összesen	185	259

A pályaorientáció, szakmai előkészítés, szakmai alapozó oktatás feladatai, eszközei, eljárásai:

- a tanulói önállóság fejlesztése, az önbizalom növelése,
- a fokozott érdeklődés felkeltése,
- a szakképzéssel és a foglalkozási rendszerrel kapcsolatos információk, tapasztalatok átadása,
- a pályaorientációs tevékenység során összekapcsoljuk a különböző tantárgyak közös elemeit,
- az oktatás tartalmát elsősorban a tanulók tapasztalataira építjük,
- a képzési cél elérése során a tanulók vagy tanulócsoporthoz aktuális problémáiból, igényeiből, az osztály, az iskola eseményeiből indulunk ki,
- tanulmányi kirándulásokat, üzemlátogatásokat szervezünk, külső szakértőket, előadókat hívunk meg a pálya-, illetve szakmaválasztás

folyamatának elősegítésére, a tanulóink eredményes iskolai szocializációjához,

- a szakmai előkészítő ismeretek oktatása keretében a vendéglátás szakterület elméleti és gyakorlati sajátosságainak ismertetésével lehetőséget biztosítunk a tapasztalatszerzésre, a pályaválasztási döntés megalapozására és megerősítésére,
- a szakmai előkészítés programjának megtervezésénél tevékenységorientáltságra törekszünk, és integráljuk az adott foglalkozási területek igényeihez szervesen illeszkedő műveltségi modulokat,
- a szakmai előkészítés manuális tevékenységgel összefüggő részét tanműhelyeinkben szervezzük,
- a 10. évfolyam szakmai alapozó oktatása keretében az általános szakmai, elméleti ismeretek elsajátítása mellett megismertetjük tanulóinkat a kiválasztott szakmacsoport jellemző technológiájával, a felhasznált anyagokkal, a szakmacsoportba tartozó, az Országos Képzési Jegyzékben szereplő konkrét szakképesítésekkel.

**ÓRATERV**

32/2011.(VIII.25.) NGM rendelet SZAKÁCS

OKJ: 33 811 03 1000 00 00

17723-35/2011. közleményben kiadott program alapján

Érvényes: 2012/2013. tanévtől

Tantárgy	11. évfolyam (18 ciklus)				12. évfolyam (16 ciklus)				Összesen óraszám
	Szakmai elmélet	Iskolai gyakorlat	Üzemi gyakorlat	ciklus/óra	Elmélet	Iskolai gyakorlat	Üzemi gyakorlat	ciklus/óra	
Osztályfőnöki	18			1	16			1	34
Testnevelés	36			2	32			2	68
Élelmiszerismeret	54			3	64			4	118
Vendéglátó gazdálkodási ismeret	90			5	80			5	170
Ételkészítési ismeretek	126			7	80			5	206
Szakmai idegen nyelv	54			3	64			4	118
Számítástechnika	–			–	16			1	16
Technológiai munkaszervezés	54			3	–			–	54
Iskolai gyakorlat		72		4		64		4	136
Munkahelyi gyakorlat			720				602		1322
Nyári gyakorlat			160				0		160
Összesen:	432	72	880	24	384	64	602	22	–



Összesen:szakmai elmélet (- osztályfőnöki, testnevelés)	378	72	880	21	304	64	602	19	682_
--	------------	-----------	------------	-----------	------------	-----------	------------	-----------	-------------

11. évfolyam

Szakmai elmélet:	21 ó/ciklus	378/év
Osztályfőnöki + testnevelés	3	54
Csoportos gyakorlat:	4	72
Üzemi gyakorlat:		720
Szakmai elmélet és gyakorlat összesen		1170/év

Nyári gyakorlat		160
------------------------	--	------------

12. évfolyam:

Szakmai elmélet:	19 ó/ciklus	304/év
Osztályfőnöki + testnevelés	3	48
Csoportos gyakorlat:	4	64
Üzemi gyakorlat:		602



Szakmai elmélet és gyakorlat összesen		970/év
--	--	---------------

Szakmai elmélet: $378 + 304 = 682$ óra (29,7%)

Szakmai gyakorlat: $72 + 720 + 160 + 64 + 602 = 1618$ óra (70,3%)

Összesen: 2300 óra

ÓRATERV

32/2011.(VIII.25.) NGM rendelet PINCÉR

OKJ: 33 811 02 1000 00 00

17723-35/2011. közleményben kiadott program alapján

Érvényes: 2012/2013. tanévtől

Tantárgy	11. évfolyam (18 ciklus)				12. évfolyam (16 ciklus)				Összesen óraszám
	Szakmai elmélet	Iskolai gyakorlat	Üzemi gyakorlat	ciklus/óra	Elmélet	Iskolai gyakorlat	Üzemi gyakorlat	ciklus/óra	
Osztályfőnöki	18			1	16			1	34
Testnevelés	36			2	32			2	68
Élelmiszerismeret	54			3	64			4	118
Vendéglátó gazdálkodási ismeret	90			5	80			5	170
Pincér ismeretek	126			7	80			5	206
Szakmai idegen nyelv	54			3	64			4	118
Számítástechnika	–			–	16			1	16
Technológiai munkaszervezés	54			3	–			–	54
Iskolai gyakorlat		72		4		64		4	136



Pedagógiai program



Munkahelyi gyakorlat			720				602		1322
Nyári gyakorlat			160				0		160
Összesen:	432	72	880	24	384	64	602	22	–
Összesen:szakmai elmélet (- osztályfőnöki, testnevelés)	378	72	880	21	304	64	602	19	682_

11. évfolyam

Szakmai elmélet:	21 ó/ciklus	378/év
Osztályfőnöki + testnevelés	3	54
Csoportos gyakorlat:	4	72
Üzemi gyakorlat:		720
Szakmai elmélet és gyakorlat összesen		1170/év

Nyári gyakorlat		160
------------------------	--	------------

**12. évfolyam:**

Szakmai elmélet:	19 ó/ciklus	304/év
Osztályfőnöki + testnevelés	3	48
Csoportos gyakorlat:	4	64
Üzemi gyakorlat:		602
Szakmai elmélet és gyakorlat összesen		970/év

Szakmai elmélet: $378 + 304 = 682$ óra (29,7%)

Szakmai gyakorlat: $72 + 720 + 160 + 64 + 602 = 1618$ óra (70,3%)

Összesen: 2300 óra

ÓRATERV

32/2011.(VIII.25.) NGM rendelet CUKRÁSZ

OKJ: 33 811 01 1000 00 00

17723-35/2011. közleményben kiadott program alapján

Érvényes: 2012/2013. tanévtől

Tantárgy	11. évfolyam (18 ciklus)				12. évfolyam (16 ciklus)				Összesen óraszám
	Szakmai elmélet	Iskolai gyakorlat	Üzemi gyakorlat	ciklus/óra	Elmélet	Iskolai gyakorlat	Üzemi gyakorlat	ciklus/óra	
Osztályfőnöki	18			1	16			1	34
Testnevelés	36			2	32			2	68
Élelmiszerismeret	54			3	64			4	118



Pedagógiai program

Vendéglátó gazdálkodási ismeret	90			5	80			5	170
Cukrászati ismeretek	126			7	80			5	206
Szakmai idegen nyelv	54			3	64			4	118
Számítástechnika	–			–	16			1	16
Technológiai munkaszervezés	54			3	–			–	54
Iskolai gyakorlat		72		4		64		4	136
Munkahelyi gyakorlat			720				602		1322
Nyári gyakorlat			160				0		160
Összesen:	432	72	880	24	384	64	602	22	–
Összesen:szakmai elmélet (- osztályfőnöki, testnev elés	378	72	880	21	304	64	602	19	682_

**11. évfolyam**

Szakmai elmélet:	21 ó/ciklus	378/év
Osztályfőnöki + testnevelés	3	54
Csoportos gyakorlat:	4	72
Üzemi gyakorlat:		720
Szakmai elmélet és gyakorlat összesen		1170/év

Nyári gyakorlat		160
------------------------	--	------------

12. évfolyam:

Szakmai elmélet:	19 ó/ciklus	304/év
Osztályfőnöki + testnevelés	3	48
Csoportos gyakorlat:	4	64
Üzemi gyakorlat:		602
Szakmai elmélet és gyakorlat összesen		970/év

Szakmai elmélet: $378 + 304 = 682$ óra (29,7%)
Szakmai gyakorlat: $72 + 720 + 160 + 64 + 602 = \underline{1618}$ óra (70,3%)
Összesen: 2300 óra

Az **egyes tantárgyak helyi tanterveit** illetően változatlan formában átvesszük a központi kerettanterv tartalmi és követelményrendszerbeli előírásait, amelyek a Magyar Közlöny 2003/43/II., illetve a 2008/20/II. számában lettek közzétéve és az iskolában megtekinthetők. A szakmai központi programok a www.nive.hu honlapon érhetők el (szakács:33 811 03 1000 00 00; pincér: 33 811 02 1000 00 00; cukrász: 33 811 01 1000 00 00) és az iskolában megtekinthetők.

B) A 2013/2014. TANÉVTŐL ÉRVÉNYES (FELMENŐ RENDSZERŰ) HELYI TANTERV ELVI ALAPJAI

A hatályos **szakképzési törvény** értelmében

- a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerint folyó **szakiskolai képzés**be alapfokú iskolai végzettséggel vagy a nemzeti köznevelésről szóló törvényben szabályozott Köznevelési Hídprogram elvégzésével lehet bekapcsolódni,
- ha a szakiskola **több szakképesítés** megszerzésére készít fel, a szakképzési évfolyamok száma – a felkészítési időtől függően – az egyes szakképzésekben eltérhet egymástól.
- a szakiskola szakképzési évfolyamain a szakképzési kerettanterv szerint – a közismereti oktatással párhuzamosan – **szakmai elméleti és gyakorlati** oktatás folyik.

A fenti jogszabályi normák érvényesítésének szándékával iskolánk nevelő, oktató, képző tevékenységrendszerének alapjául az alábbi **központi kerettanterveket választottuk:**

- a módosított **51/2012. (XII.21.) EMMI** rendelettel bevezetett, országos hatályú közismereti kerettantervi előírások és az azokhoz kapcsolódó ágazati szakképzési kerettantervek

A hatályos jogszabály a következők szerint rögzíti intézményünk alapjellemezőit:

Szakiskolai kerettantervi célok, feladatok

A szakiskolai képzés különös hangsúlyt helyez arra, hogy a tanítási-tanulási folyamat megalapozza és továbbfejlessze a tanulók képességeit, motivációit az egész életen át tartó tanuláshoz; beépítse a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott tudásértelmezést, és ennek megfelelően az egész tanítási-tanulási folyamatot a szakmatanuláshoz nélkülözhetetlen kompetenciák fejlesztésének szolgálatába állítsa.

A szakiskola további célja, hogy az egyes integrált tartalmakat hordozó műveltségterületek segítségével érvényesítse a közismereti és szakmai tananyagok interdiszciplináris és problémaközpontú szemléletét és szervezését; valamint a tartalmak feldolgozása, elsajátítása során a köznevelési törvényben előírtaknak megfelelően érvényesüljön a Nemzeti alaptantervnek a tanulásról és a tanulásszervezésről kialakított felfogása.

Az egyes műveltségterületek témakörei, témái a valóság problémáit és az azok felismeréséhez, megértéséhez, kezeléséhez szükséges tudásokat, képességeket is a mindennapi élet kontextusába helyezik, kiemelve ezzel a társadalmilag releváns, alkalmazható tudás fontosságát.

A korábbi tantervi korszakokhoz képest **alapvető változás** történt a szakiskola funkcióit, céljait és teljesítendő feladatait illetően, ami kifejeződik a tanulók általános művelését szolgáló **közismereti tantárgyi rendszerben** is – a következők szerint

- Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom (nyelvtan, irodalom, művészetek, médiaismeret – kommunikáció)
- Idegen nyelv
- Matematika
- Társadalomismeret (történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, gazdaságföldrajz)
- Természetismeret (biológia, fizika, kémia, természetföldrajz)
- Testnevelés és sport
- Osztályközösség-építés (életvitel, etika – egészségtudatosság, fenntartható fejlődés, életpálya-tervezés)

A **2013/2014. tanévtől belépő** osztályok esetében alapvetően új oktatás- és tanulásszervezés bevezetése válik szükségessé, amelynek meghatározó indítékai és jellemzői az alábbiakban foglalhatók össze:

- a **közismereti tantárgyak összesített heti óraszám** –a Testnevelés 5óra/hét mértékének megtartásával! - nem haladhatja meg az adott évfolyamra előírt óraszám **33%-át**;
- az idegen nyelvek, a matematika és a testnevelés kivételével a **pedagógusok „eredeti” szakképzettsége** nem felel meg a felsorolt tantárgyi struktúrának, foglalkoztatásuk és át- vagy továbbképzésük rendszerét módosítani kell;
- a **tantárgyak „komplex” jellege** a korábbiaktól részben eltérő, részben azokat kiegészítő pedagógiai/módszertani eszköztár alkalmazását feltételezi;
- a szakképzési funkció előtérbe kerülése a közismereti tantárgyak **„alapozó” jellegének**, funkciójának újratervezését is megköveteli.

A fentieket támasztják alá az alábbi táblázatokban rögzített mutatók:

A közismereti és szakmai órák aránya

Területek		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Közismeret	Kötött órák	15 óra	9 óra	6 óra
	Szabadon felhasználható	3 óra	2 óra	3,5 óra

	órakeret			
	Összesen	18 óra	11 óra	9,5 óra
Szakmai elmélet és gyakorlat	Kötött órák	14,5 óra	23 óra	23 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	2,5 óra	2 óra	2,5 óra
	Összesen	17 óra	25 óra	25,5 óra
Heti összes óraszám		35 óra	36 óra	35 óra

A közismereti órák eloszlása

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam
Magyar – Kommunikáció	2 óra	1 óra	–
Idegen nyelv	2 óra	2 óra	2 óra
Matematika	2 óra	1 óra	–
Társadalomismeret	2 óra	1 óra	–
Természetismeret	3 óra	–	–
Testnevelés*	5 óra	5 óra	5 óra***
Osztályközösség-építő Program	1 óra	1 óra	1 óra
Szabad órakeret**	1 óra	0 óra	1,5 óra
Összesen:	18 óra	11 óra	9,5 óra

* A nemzeti köznevelési törvény értelmében az iskoláknak az adott osztályokban csak azokon a tanítási napokon kell megszervezniük a mindennapos oktatást (legalább napi egy testnevelés óra keretében), amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik. Ha ennek eredményeként a heti öt testnevelés óra nem teljesíthető, a fennmaradó órák a szabad órakeret részévé válnak, így annak felhasználásáról az intézmények dönthetnek.

** Szabad órakeret felhasználásáról az iskola dönt, így például az informatika oktatását is beemelheti a helyi tantervébe (ehhez a kerettanterv külön informatika tantárgyi kerettantervet is ajánl.)

*** A szakiskola 11. évfolyamán a középfok számára készült testnevelés és sport kerettanterv 11-12. évfolyamának tartalmából lehet választani, a rendelkezésre álló óraszámoknak megfelelően. (Ez nem érvényes a három órára tervezett testnevelés és sport kerettantervre, amely már csak három évfolyamra [9–11.] készült.)

A fentiekben jelzett új követelmények eredményes megvalósítása, az új (típusú) alapismeretek közvetítése mellett továbbra is megkülönböztetett jelentőséget

tulajdonítunk a tanulók **kompetenciái fejlesztésének**, ezért a helyi tantervünkben is rögzítjük az ezzel kapcsolatos elvi alapokat

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló hétköznapi kommunikációs helyzetekben alkalmazza a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő szövegeket. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Kritikus módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet legfontosabb területein a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyvhasználatra. Képes egyes nem verbális természetű információk verbális leírására, értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Matematikai kompetencia

A tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. Felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. Képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére. Képessé válik konkrét tapasztalatok alapján az általánosításra, matematikai problémák megvitatása esetén is érvek, cáfolatok megfogalmazására, egyes állításainak bizonyítására.

Természettudományos és technikai kompetencia

A tanuló ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek felhasználásával képes leírni és magyarázni a természet egyszerűbb jelenségeit és folyamatait. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban, a választott szakma elsajátítása során és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldásában. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar cselekedni ennek megvalósulása érdekében.

Digitális kompetencia

A tanuló képes a számítógép használatára, lehetőségeinek önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben, nyitott és motivált az IKT nyújtotta

lehetőségek kihasználásában. Gyakorlattan kapcsolódik be az információ-megosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a feladatok, problémák megoldásában saját szakterületén. A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásának megfelelő helyes magatartás, elfogadja a kommunikáció és az információ-felhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatából adódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére.

Szociális és állampolgári kompetencia

A tanuló nyitott más kultúrák, más népek hagyományainak, szokásainak megismerésére, megérti és elfogadja a kulturális sokszínűséget. Ismeri és helyesen használja az állampolgársághoz kapcsolódó alapvető fogalmakat. Képes együttműködni a társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt, vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekben felbukkanó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért, ennek figyelmen kívül hagyása pedig akár súlyos következményekkel is járhat. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, továbbá a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során a munka megtervezésére. Képes együttműködni társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre realisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. Érdeklődik a választott szakterületéhez kapcsolódó gazdasági kérdések iránt, és képes ezzel kapcsolatos elképzeléseket megfogalmazni. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét és választott szakterületét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Mind realisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események irányítással történő feldolgozására. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz tud írni, olvasni, számolni, továbbá nem idegenek számára az IKT-eszközök. A tanuló képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, törekszik arra, hogy

saját tanulását megszervezze. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív. Egyre gyakorlottabb abban, hogy felismerje készségeinek erős és gyenge pontjait, és hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő közismereti vagy szakmai teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el szakmájuk gyakorlása közben, és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a közismereti és szakmai tárgyakat tanító pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

Az egyénre szabott fejlesztési eljárások a tanuló szükségleteinek, képességeinek, teljesítményének megfelelően – mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás keretében – eredményezhetik más tanulási utak kijelölését is (pl. szakközépiskola, HÍD-programok).

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal lehetőség szerint együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra és a munkába állásra való felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása során a Nat-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni az Irányelv fogyatékosági kategóriákra vonatkozó ajánlásait. Ezért a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg, és segíti a minél teljesebb önállóság elérését. A fejlesztési követelmények igazodnak a fejlődés egyéni üteméhez. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására, továbbá a fejlesztés a szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia,

empátia, és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

A **módosított központi közismereti kerettantervi rendelet** előírásainak figyelembe vételével a szakiskolai 9-11. évfolyamunkon a következő összesített óratervi tábla alapján valósítjuk meg a nevelő-oktató munkát:

A szakiskolai közismereti program alapján, a duális szakképzésben tanulók számára kialakított helyi tanterv a szakiskola 9-11. évfolyama számára
(2013. szeptember 1-től, és a 2014. szeptember 1-től hatályba lépő azonnali módosítással)

Tantárgyak		9. évfolyam 36 hét		9. évfolyam 36 hét		10. évfolyam 36 hét		11. évfolyam 32 hét		összesen
		Óraszám		Óraszám		Óraszám		Óraszám		
		Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	Heti	Éves	
	Közismereti órák									
1.	Magyar – Kommunikáció	2	72	2	72	2	72	1	32	176
2.	Idegen nyelv	2	72	2	72	2	72	2	64	208
3.	Matematika	2	72	3	108	3	108	2	64	280
4.	Társadalomismeret	2	72	2	72	1	36	-	-	108
5.	Természetismeret	3	108	3	108	-	-	-	-	108
6.	Testnevelés	5*	180	4	144	2	72	2	64	280
7.	Osztályközösség-építő program	1	36	1	36	1	36	1	32	104
8.	Szabad órakeret	1	36	1	36	-	-	1,5	48	84
Közismereti órák összesen:		18	648	18	648	11	396	9,5	304	1348
Szakmai órák összesen:		*Megjegyzés: 3 tanítási óra + 2 óra tanórán kívüli sporttevékenység A fenti közismereti órák eloszlását csak a 2013/2014. tanévben használtuk, majd a testnevelés órák csökkenthetőségével, azonnali hatállyal bevezettük a módosítást.		17	612	25	900	25,5	816	2328
Nyári gyakorlat				-	140	-	140	-	-	280
Szakmai képzés összesen:				17	752	25	1040	25,5	816	2608
Elmélet és gyakorlat összesen:				35	1260	36	1296	35	1120	3956
Képzési arány				Közismeret		1348 óra		34,07 %		
				Szakmai		2608 óra		65,93 %		

IV.2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám

A NAT rendeletben definiált **szabadon választható** órákínálattal intézményünk nem kíván élni az iskola adottságai és a tanulói összetétel ismeretében.

Ennek megfelelően a **szabadon tervezhető órakeret** (a kerettanterv által biztosított, illetve a felszabaduló testnevelés órák felhasználásával) kizárólag **kötelezően választandó** tantárgyakkal töltjük fel a következők szerint:

9. évfolyam:	matematika (1óra/hét)
9. évfolyam:	informatika (1óra/hét)
10. évfolyam:	magyar és kommunikáció (1óra/hét)
10. évfolyam:	matematika (2óra/hét)
11. évfolyam:	magyar és kommunikáció (1óra/hét)
11. évfolyam:	matematika (2óra/hét)
11. évfolyam:	informatika (1,5óra/hét)

A tanulók számára valamennyi(kerettantervi kötelező és szabadon felhasználható) órán a részvétel kötelező, amelynek alapjául a módosított 110/2012.

Kormányrendeletben foglaltak szolgálnak.

A közismereti tantárgyak részletes helyi tantervének tartalmi elemei(amelyek maradéktalanul megegyeznek a központi kerettanterv előírásaival) a Pedagógiai Program melléklete tartalmazza.

Magyar-Kommunikáció, illetve matematika tantárgyak esetében a kötelezően választandó órák terhére olyan gyakorló, elmélyítő foglalkozások beállítását tervezzük, amelyek részben az országos kompetencia mérés, részben a szakmai vizsga eredményességét javíthatják. Ezeken a foglalkozásokon kiegészítő tananyag beiktatását nem tervezzük.

Informatikából alkalmazni kívánjuk a 6/2014(1.29) EMMI rendelet 8. mellékletében nyilvánosságra hozott kiegészítő kerettantervnek a szakmai vizsga követelményeihez szükséges tartalmi elemeit.

IV.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Intézményünk – **kifutó** - közismereti 10. évfolyamán és a szakképző. 9-11. évfolyamain a pedagógusok vezetői koordinálással, a szülői választmánnyal, a diákönkormányzattal és a szaktanár kollégákkal konzultálva döntenek az úgynevezett munkáltató **tankönyvek**, szakmai tankönyvek, tantárgyi

tankönyvcsaládok **használatáról, újrahasznosításáról**, azok megrendeléséről, figyelembe véve

- a helyi tanterveknek, kerettanterveknek, és a szakmai vizsga követelményeknek való tartalmi megfelelést,
- a tankönyvpiacon lévő kiadók kínálatát,
- a kiadványok minőségét,
- a tankönyvek várható élettartamát,
- az állami támogatás mértékét,
- a beszerzési árakat,
- valamint ugyanezek az elvek érvényesülnek az egyéb tanulmányi segédletek, taneszközök (CD-k, hangkazetták, térképek, szemléltető eszközök stb.) kiválasztásában is.

Figyelembe vesszük a tankönyvvé, pedagógus- kézikönyvvé nyilvánítás és a tankönyvrendelés helyi előírásait meghatározó, az SZMSZ-ben részletezett új jogszabály követelményeit.

IV.4. A Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

A NAT műveltségi területeinek felépítése

A NAT az alap- és középfokú nevelés-oktatás pedagógiai szakaszára fogalmaz meg érvényes **értékeket, műveltségképet, tudás- és tanulásértelmezést**. Mivel egyre inkább felértékelődik a formális, informális, nem formális kultúra- és tudásközvetítő rendszerek, intézmények, szervezetek szerepe, idővel a kötelező iskolai képzés nem nyújthat befejezett, lezárt tudást.

Így az **élethosszig tartó tanuláshoz** szükséges motívumok és tanulási képességek, készségek, jártasságok, attitűdök kialakítása alapvető jelentőségűvé válik.

A középfokú nevelés-oktatás szakaszának **funkciója** a korábbi képzési szakaszban kibontakozott képességek továbbfejlesztése, a készségek és a tudástartalmak elmélyítése és megszilárdítása. E szakaszban már megjelennek a **munkavállalói szerephez** szükséges kompetenciák, továbbá iskolatípustól függően a pályaválasztáshoz kapcsolódó, illetve a szakképesítés megszerzéséhez szükséges készségek, ismeretek.

A **középfokú iskola** az általános iskola befejezése után (nyolc vagy hat évfolyamos gimnázium esetében az általános iskola negyedik vagy hatodik évfolyamának elvégzése után) kezdődik, és a tankötelezettség végéig, illetve a középfokú tanulmányok lezárásáig végzi nevelő-oktató tevékenységét. Feladata a fiatalok felkészítése a felnőtt társadalomba való beilleszkedésre az ehhez szükséges műveltségtartalom biztosításával, továbbá a pályorientáció, illetve felkészítés a felsőfokú tanulmányok megkezdésére vagy a munkába állásra.

Képzési jellege szerint lehet **szakiskola**, szakközépiskola vagy gimnázium; ezek a szakképesítés, az ágazat vagy a tagozatok szerint eltérő programok alapján haladnak.

A szakközépiskolában és a **szakiskolában** a szakképzésről szóló törvényben meghatározott időkeretet kell biztosítani a Nemzeti alaptantervben meghatározott iskolai nevelés-oktatás pedagógiai tartalmának feldolgozására.

A NAT, a kerettantervek és a helyi szintű szabályozás összefüggése

A NAT-ban megfogalmazott elvek, célok, fejlesztési feladatok és műveltségi tartalmak a képzési szakasz sajátosságai szerint több változatban is kimunkált dokumentumokban, a **kerettantervekben** öltenek testet.

Az oktatásért felelős miniszter által kiadott, illetve jóváhagyott kerettantervek jelentik a **tartalmi szabályozás** következő szintjét. A kerettantervek tehát meghatározó szerepet töltenek be a NAT céljai és feladatai érvényesítésében. Az egyes iskolatípusokban és oktatási szakaszokban a kerettantervek rögzítik a nevelés és oktatás **céljait**, a **tantárgyi rendszert**, az egyes tantárgyak **témaköreit**, tartalmát, a tantárgyak **követelményeit**, a tantárgyközi tudás- és készségterületek fejlesztésének feladatait, és közlik a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló, illetve ajánlott **időkeretet**. Az egyes műveltségi területeknek lehetnek olyan fejlesztési céljai és tartalmi elemei amelyek a kerettantervekben nem önálló tantárgyként, hanem más tantárgy/tantárgyak részeként jelennek meg, sőt, a kerettantervi implementációban más műveltségterületek részévé is válhatnak.

A NAT rendelet 2014. évi módosítása következtében egyes műveltségi területeken változtak a követelmények, amelyeket az alábbiakban részletezünk:

- **Idegen nyelvek műveltségi terület**

A műveltségterület, amely a Közös európai referenciakeret figyelembevételével és felhasználásával készült, megtartotta a korábbi 2002. és 2007. évi Nat szövegének legfontosabb elemeit, ám jelentősen ki is egészítette azt.

Az elvárásoknak megfelelően a tanterv részévé váltak a nyelvi eszközök, feladattípusok, az interkulturális ismeretek és az interkulturális kompetenciák, valamint a tanulási stratégiák kategóriái, de hangsúlyt kapott a tantárgyi koncentráció és az infokommunikációs technikák alkalmazása is.

A választott idegen nyelvből az általános iskolai tanulmányok végére minden tanulónak kötelezően el kell jutnia az európai hatfokú skála A2-es szintjére.

A 9-12. évfolyam, azaz a harmadik szakasz esetében elmondható, hogy a tankötelezettség végére minden diáknak legalább az európai hatfokú skála harmadik szintjére, a „küszöbszintre” (B1), vagyis innentől az önálló nyelvhasználat szintjére kell eljutnia legalább egy idegen nyelvből. Alapvető cél a kommunikatív nyelvi kompetencia további fejlesztése autentikus nyelvi anyagok segítségével. (A nyelvi készségek fejlesztése itt már integráltan történik.) Fontos cél, hogy a tanulók tanulmányaik végére képesek legyenek nyelvtudásukat önállóan fenntartani és fejleszteni.

- **Az Ember és társadalom műveltségi terület** legfontosabb általános fejlesztési feladatai:
 - a személyiségi és emberi jogok tiszteletére, az erkölcsi értékekre nevelés;
 - a nemzettudat és állampolgári ismeretek kialakítása, tudatosítása, fejlesztése;
 - a társadalmi igazságosság, méltányosság és szolidaritás értékeinek tudatosítása;
 - a társadalmi, gazdasági problémák iránti érzékenység megteremtése;
 - a környezetért és fenntarthatóságért érzett felelősség kialakítása;
 - más kultúrák megismerése és elfogadása, különös tekintettel a Kárpát-medencében együtt élő népekre, vallásokra;
 - a demokratikus intézményrendszer működésének megértése;
 - az egyenlő bánásmóddal és esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismeretek és készségek fejlesztése;
 - a társadalomtudományi szemlélet és gondolkodás kialakítása, az ilyen természetű problémák vizsgálatához és elemzéséhez szükséges készségek kialakítása és fejlesztése.

- **Ember és természet műveltségi terület**

A) Alapelvek, célok

A műveltségterület középpontjában a természet és az azt megismerni igyekvő ember áll.

A természettudományi műveltség a természethez fűződő közvetlen, megértő és szeretetteljes kapcsolaton alapul. Olyan tudást kell építenünk, amely segíti természeti-technikai környezetünk megismerését, és olyan tevékenységekre készítet, amely hozzájárul a környezettel való összhang megtalálásához és tartós fenntartásához.

Ennek érdekében a tanulónak meg kell ismernie a világot leíró alapvető természettudományos modelleket és elméleteket, azok történeti fejlődését, érvényességi határait, a hozzájuk vezető megismerési módszereket.

Mivel a paradigmák, kutatási programok ma is változnak, a természettudományok tanítása során azt is be kell mutatnunk, hogy azok századok kollektív munkájával születtek meg, folyamatosan alakulnak, és sok esetben nem kizárják, hanem kiegészítik egymást. Ugyanakkor láttatni kell azt is, hogy a természettudományok megfigyelések, kísérletek sorozatain keresztül kristályosodott, bizonyított alapvető igazságokra (elméletekre, törvényekre, szabályokra) épülnek.

A természettudományok fejlődésének jellemzőit és módszereit az iskolai oktatás és nevelés során is figyelembe kell venni. A tanulókat meg kell ismertetni a tervszerű megfigyeléssel és kísérletezéssel, az eredmények ábrázolásával, a sejtett összefüggések matematikai formába öntésével, ellenőrzésének, igazolásának vagy cáfolatának módjával, a tudományos tényeken alapuló érveléssel és a modellalkotás lényegével.

A természettudományi műveltség az egyén és a társadalom számára is meghatározó jelentőségű. Az egészség tudatos megőrzése, a természeti, a technikai

és az épített környezet felelős és fenntartható alakítása a természettudományos kutatások és azok eredményeinek alkalmazása nélkül elképzelhetetlen. A globális problémák megoldásának fontos feltétele az állampolgárok természettudományos műveltségen alapuló, kritikus és konstruktív magatartása. A gazdaság, a versenyképesség számára létfontosságú a kellő számú és felkészültségű műszaki szakember. Az egyén tudása társadalmi szinten szorosan összefügg a gazdasági versenyképességgel és a szűkebb-tágabb autonóm közösségek fennmaradásával.

A természettudományok tanítása során alapvető a tudományágak pontos és részben elkülönült fogalomhasználata. A természettudományi nevelésnek ugyanakkor elő kell segítenie a közvetített tudás társadalmi érvényesülését is. Ezért az sem a tartalmak, sem a módszerek tekintetében nem szorítható be kizárólag a szaktudományok szűken értelmezett kereteibe. Az iskolai oktatásnak és nevelésnek olyan, természettudományos módszerekkel vizsgálható kérdésekkel is foglalkoznia kell, amelyeket a társadalom és a gazdaság adott időben és helyen felvet, amelyek befolyásolják az egyén és a közösség jelenlegi életét, illetve hatással vannak a jövő alakulására. Ilyenek az egészségmegőrzéssel, a természeti forrásokkal való fenntartható gazdálkodással összefüggő problémák.

Cél, hogy a tanulók cselekvő közreműködőivé váljanak a tanulási folyamatnak, egyben felkészüljenek az aktív állampolgári szerepvállalásra.

A természettudomány nemcsak ismeretek rendszere, az emberiség közös kultúrkincse, hanem magasan szervezett kollektív megismerési eszköz is. A közoktatásban folyó természettudományos nevelés a maga sajátos eszközeivel ehhez biztosít hozzáférést. Erre az alapra épül a felkészítés a természettudományos és műszaki életpályákra is. Ahhoz, hogy a tudás személyessé váljék, a diszciplínák tudásrendszereit a tanulók igényeihez, életkori sajátosságaihoz, képességeik fejlődéséhez és gondolkodásmódjuk sokféleségéhez kell igazítani.

Így felkelthető a tanulók érdeklődése, megalapozható a nem természettudományos pályát választók kellő tájékozottságának kialakítása, és – megkülönböztetett figyelemmel a tehetségek gondozására – elérhető a fiatalok egy részének természettudományokhoz köthető pályákra irányítása is.

Az alaptantervben meghatározott fejlesztési feladatokat és a közműveltség tartalmi elemeit az iskolai nevelés során különféle kontextusokban, a mindennapi élet színtereihez és problémáihoz kapcsoltnak kell feldolgozni. A különféle összefüggésekbe épített és begyakorolt természettudományi, műszaki műveltség hatékonyabban alkalmazható a mindennapi életben és a munka világában. A jól megtervezett kontextusok segítik a tanulói érdeklődés felkeltését, a tanulási célok elfogadását is. Ezek az alábbiak szerint értelmezhetők:

Területek:

- Egészség (egészségmegőrzés, életmód, népegészség, orvostudomány)
- Természeti erőforrások (anyag- és energiahasználat, hatékonyság, a készletek kimerülése)
- Környezeti rendszerek állapota (modellek és előrejelzés, éghajlatváltozás, életközösségek sérülése, biodiverzitás csökkenése, szennyezés és hulladékok)

- A tudomány és technika összefüggései (a tudományos eredmények alkalmazása, technológiai rendszerek és hatásaik, a társadalmi kontroll szükségessége és mechanizmusai)

Szintek (dimenziók):

- Egyén (egyéni élethelyzet, személyes környezet; egyéni feladat és felelősség)
- Család (az egyén legszűkebb társas környezete, a háztartás szintje; közös szabályok, szoros együttműködés és felelősség)
- Helyi közösség (a lakókörnyezet, a település és régió környezete; együttműködés és kollektív felelősség)
- Társadalom (az ország, a nemzet szintje; egységes szabályozás és felelősség)
- Globális (a Föld globális rendszerei, a nemzetek közössége; nemzetközi együttműködése, egyezmények, világszervezetek)

A fejlesztési feladatokat ezért olyan kulcsfogalmak köré szerveztük, amelyek elősegítik, hogy a közműveltségi tartalmak a fenti kontextuális területekbe és a tanulók életkori sajátágaiból következő szinteknek megfelelően ágyazódjanak be, illetve erősítik a természettudományos diszciplináris tantárgyak közötti kapcsolatokat, ugyanakkor nem akadályozzák a szaktudományok hagyományos rendszerének kiépítését.

A közoktatásban felépített természettudományi tudás érvényességének és működőképességének feltétele a rendszerszerűség. Az alapelvek, kulcsfogalmak és modellek tudásrendszerét közérthető, érdeklődést keltő és fenntartó, azt tovább bővíthető módon kell fejleszteni. Ennek eszköze a tanulók cselekvő részvételét biztosító tudásépítés. Az önmagában is összetett funkciójú természettudományi nevelés – a többi műveltségterülethez hasonlóan – beágyazódik az iskola komplex személyiségfejlesztési folyamatába.

Ennek feltétele az iskolai és azon kívüli tanulási környezet változatossága, az információforrások, az interakciós lehetőségek sokfélesége, az önálló, cselekvő tanulás lehetősége.

A természettudományok tanításakor a tanulási környezetet úgy kell tehát tervezni, hogy az támogassa a különböző aktív tanulási formákat, technikákat, a tanulócsoport összetétele, mérete, a rendelkezésre álló feltételek függvényében. Az aktív tanulás konkrét módszerei (például a problémaalapú tanulás vagy a kooperatív munka) alkalmazását a fejlesztési feladat, az elsajátítandó tartalom és a tanulócsoport igényei szerint célszerű megválasztani.

A természettudományi nevelés a tanulókat aktív szerepvállalásra, a fenntarthatóságot támogató, önmagáért és a közösségért felelős életmód kialakítására készíti. A megalapozott természettudományos műveltség teszi lehetővé a félrevezetésen, manipuláción alapuló, illetve áltudományos megnyilvánulások felismerését és hátrítását is.

B) Fejlesztési feladatok

A műveltségterület fejlesztési feladatai tudásterületekre tagolódnak. A kialakított szerkezet egyrészt tudományágak szerint szerveződik, másrészt támogatja az

egységes természettudományos szemléletet, és egyben hangsúlyozza a kiemelt fejlesztési célokat.

Szerepe a pedagógiai rendszer elvi, logikai háttérének megalkotása. Segíti a részletes fejlesztési feladatok, valamint a közműveltségi tartalom koherens szemléletű és célszerű meghatározását: kiemelt hangsúlyt helyez azokra a tantárgyközi együttműködést lehetővé tevő kapcsolódási pontokra, melyek az egyes szaktárgyi területek közös tudásépítő munkáját támogatják. Olyan általános képességeket fejleszt, mint az elvonatkoztatás, a logikai következtetés, az adatok értékelése, a valószínűségi gondolkodás fejlesztése, a változók vizsgálata, az adatok, tények és a magyarázatok megkülönböztetése, a speciális (technikai, gazdasági, társadalmi, etikai) alkalmazások, kapcsolódások felismerése, mások nézőpontjainak értékelése, a saját nézőpont kifejtése, valamint a tudományos közösség szerepének elismerése.

A természettudományos-műszaki kultúrához való viszonyt az attitűdök határozzák meg, így alapvetőek a bennünket körülvevő természeti és technikai környezet megértéséhez, ami az ésszerű, egészségtudatos életmód és a fenntarthatóságot támogató gazdálkodás feltétele. A fejlesztendő készségek és képességek a természettudományos műveltség megszerzését, gyakorlati alkalmazását teszik lehetővé. Maga a fejlesztés tartalomba ágyazottan történik, a természettudományok közös kulcsfogalmaihoz, alapvető elméleteihez és modelljeihez kapcsolódva. A természettudományos műveltség fejleszti a kommunikációt, az egyszerűsítést, a strukturálást, az osztályozást, a fogalom-meghatározást, a rendszerszerű megfigyelést, a kísérletezést, a mérést, az adatgyűjtést és feldolgozást, a következtetést, az előrejelzést, a bizonyítást, cáfolást, készségrendszerét. Mindezek a tevékenységformák alkalmasak arra is, hogy a közműveltségi tartalmi elemek elsajátítása mellett a természettudományos gondolkodáshoz nélkülözhetetlen mennyiségi szemléletet is kialakítsák és fejlesszék.

- **Testnevelés és sport műveltségi terület**

A) Alapelvek, célok

A testnevelés és sport – mozgásos tevékenység lévén – ismeretrendszerével, értékeivel, illetve funkciójával – sajátosan összetett műveltségi terület. Az iskolai testnevelés és sport megkülönböztetett részét képezi a tanulók testi, motoros, lelki, értelmi, érzelmi és szociális fejlődését szolgáló teljes körű iskolai egészségfejlesztésnek és tehetséggondozásnak.

A műveltségterület kiemelt célja, hogy a rendszeres fizikai aktivitás minden tanuló életében jelentős szerepet kapjon, hogy a tanulókat az élethosszig tartó, egészségtudatos, aktív életvezetésre szocializálja. Az életkornak, érdeklődésnek és fizikai állapotnak megfelelő rendszeres fizikai aktivitás igényt teremt az öntevékeny testedzésre, önálló sportolásra és motoros önkifejezésre, az önismeretben és önértékelésben fontos szerepet játszó saját testkép megismerésére, a testtudat kialakítására.

A testnevelés és sport műveltségterület kitüntetett területe a tanulókörzpontú személyiségfejlesztés.

Az esélyegyenlőséget biztosító elv annak figyelembevétele, hogy a gyermekek egyéni testi, lelki és szociális állapota természetszerűen különbözik, illetve

eltérően fejlődik. A testnevelés és sport a tanulási nehézségek kezelésében – a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyermekek fejlesztésében – és a társadalmi integrációban betöltött szerepe hangsúlyos. A motoros tevékenység és a mozgástanulás folyamatának célja a mozgásaiban is művelt egyén nevelése, aki olyan széles körű mozgásképeség- és mozgáskészség-bázissal rendelkezik, amelyet képes változó körülmények között alkalmazni, és tudatosan, tervezetten használni, beépíteni mindennapi életébe.

A testnevelés és sport a motoros cselekvések során a problémamegoldó és kritikus gondolkodás, valamint a kreativitás fejlesztésében is jelentős szerepet vállal. Fejleszti a tanulók személyes készségeit, képességeit, így az önismeretet, az önkontrollt, a szabálykövető magatartást, a küzdeni tudást, a sikerorientáltság mellett a stressz- és monotónia-tűrést. A testnevelés és sport fejleszti és gazdagítja a társas készségeket, az együttműködést, a közös célokért küzdést, így lehetővé teszi a közösségi sikerek együttes megélését. A magyar társadalom jövője szempontjából jelentős szerep jut az egészséget és az életminőséget döntően befolyásoló, számos, nem fertőző népbetegség (túlsúly, kövérség, szív- és érrendszeri, daganatos, mozgásszervi, lelki betegségek, táplálkozási zavarok, testképzavarok, szenvedélybetegségek) elsődleges megelőzésében szerepet játszó mozgásnak, testedzésnek. E tekintetben hangsúlyos a kondicionális és koordinációs képességek fejlesztése, melynek keretében a fittség szervi megalapozása (keringés, vázizomzat, csontozat, ízületi mozgékonyosság) valósulhat meg. Jelentős szerepet kap a motorikus cselekvésbiztonság, motoros tanulás, melynek folyamatában a feladatorientált kapcsolatteremtés és együttműködés szintje is fejlődik. A tanulók képessé válnak saját fittségi szintjüket értékelni, saját szintjüknek, képességeiknek és érdeklődésüknek megfelelő fejlesztő hatású mozgásprogramot kidolgozni, illetve azt végrehajtani. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén a tanulók könnyebben elviselik a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket, illetve stabilan képesek követni a szabályokat, elfogadni a normákat és mintákat, a megmértetést és az értékelést.

A fenti célok megvalósulásához szükséges a játék- és sportkultúrában való jártasság, igény az egészséges és esztétikus test, a biomechanikailag helyes testtartás, a relaxáció, az egészségközpontú tevékenységrendszer kialakítására és fenntartására. A testnevelés és sporttevékenységek révén a tanulók gyakorlatias és a mindennapokban is hasznosítható tudást szereznek a rendszeres fizikai aktivitás előnyeiről és hatásairól, ezáltal fejlődik egészségi és edzettségi állapotuk, illetve megbecsülik a teljesítményekhez szükséges erőfeszítéseket.

A magyar és egyetemes sport hagyományai és értékei, illetve élsportolóink példaértékű teljesítményének megismerése segíti a nemzeti azonosságtudat fejlesztését, az emberi teljesítmény elismerését, a hazai és világversenyek figyelemmel kísérése támogatja a morális értékeket, a fair play szellemének érvényesülését, valamint az európai és az egyetemes közösséghez való tartozást.

A testnevelés és sport műveltségterület kiemelt céljai:

- A mozgáskészség fejlesztése, a fitness és edzettségi szint fejlesztése, amely szoros kapcsolatban áll a rendszeres preventív fizikai aktivitással (természetes mozgások, helyes testtartás kialakítása és fenntartása, motoros képességek fejlesztése, a terhelés összetevői és jelentősége, testtömegindex, táplálkozás és egészségmegőrző szokásrendszer).

- A motoros képességek, kondicionális és koordinációs képességek fejlesztése, amelyek a sportági készségek kialakítását eredményezik (technika, taktika).
- A testnevelési és sportági tevékenységhez kötődő ismeretek fejlesztése (bemelegítés, terhelés és fejlesztési összetevők, gyakorlás, mérés és értékelés; játékokkal és sportágakkal kapcsolatos szabályismeretek, sporttörténeti ismeretek).
- Részvétel a szabadidős, diák- és versenysportban, sportágválasztás, a kiválasztás és utánpótlás-nevelés elősegítése révén olyan képességek és készségek kialakítása, amelyek élethosszig tartó rendszeres fizikai aktivitást eredményeznek.
- Személyiségfejlesztés, szociális és érzelmi képességek fejlesztése, erősítése (siker és kudarc, győzelem és vereség feldolgozása, szociális kapcsolatrendszer fejlesztése, alkalmazkodás, konfliktuskezelés, a csapathoz tartozás érzelmei, az együvé tartozás erősítése; testtudat).
- Preventív és egészségtudatos szokások fejlesztése (mozgásszükséglet-kielégítés szokásai, egészségkárosító motoros tevékenység tudatos elkerülése, egészséges életvitel szükségleteivel kapcsolatos értékek és szokások, sporttevékenységgel kapcsolatos egészségügyi szokások).

Az intézmény **szakmai önállóságát** a kerettantervekben kötelező tartalommal nem szabályozott időkeret szabad felhasználása, a módszertani szabadság, az engedélyezett kerettantervek közötti választás, illetve az egyedi tantervek engedélyeztetési lehetősége biztosítja.

A NAT-ban megfogalmazottak alapján a kerettantervek határozzák meg a tanulástanítás folyamatában elsajátítandó **fejlesztési követelményeket**, továbbá az elvárt tudás mélységét, szervezettségét, és alapul szolgálnak a kimeneti követelmények meghatározásához.

A NAT normáit, illetve a **szakképzés esetében a szakmaterületek** követelményeit közvetítő, de annál részletesebb kerettantervek és oktatási programok – a NAT-tal együtt – irányt mutatnak a tankönyvíróknak és szerkesztőknek, a tanítási segédletek, eszközök készítőinek, továbbá az állami vizsgakövetelmények, valamint az országos mérési-értékelési eszközök kidolgozóinak, de legfőképpen az iskolák nevelőtestületeinek.

A **kerettantervek** az alábbi **elvárásoknak** felelnek meg:

- a bennük kifejeződő értékrendszer tükrözi a NAT-ban meghatározott közös értékeket;
- azonosíthatók bennük a NAT-ban megjelölt fejlesztési területek, nevelési célok, kulcskompetenciák és műveltségi tartalmak, továbbá

- a bennük foglaltak alkalmasak ezek fejlesztésére, követésére és értékelésére;
- biztosítják a felkészítést az adott iskolafokot, iskolatípust lezáró vizsgák követelményeire;
- segítik a differenciált tanulást, a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való foglalkozást, a sajátos nevelési igényű tanulói csoportok fejlesztését;
- használatuk során érvényesülnek a tanulói, gyermeki jogok és a tanulási esélyegyenlőség;
- érvényesíthető útmutatásokkal szolgálnak mind a kiemelt, mind az egyes műveltségi területekhez rendelt fejlesztési feladatok, mind pedig a műveltségi tartalmak teljesítéséhez;
- kellően nyitottak a továbbfejlesztésre, a célokhoz alkalmazkodó felhasználásra.

A **helyi tantervek** iránti **alapvető követelmény**, hogy megfeleljenek annak a választott kerettantervnek, amely elkészítésük alapjául szolgál, továbbá az iskola arculatára jellemzően töltsék meg tanítási-tanulási tartalommal és tevékenységekkel a rendelkezésükre álló átlagosan **10%-os szabad időkeretet**.

Ennek az alapvető követelménynek kíván megfelelni iskolánk azzal, hogy

- a Nevelési programban részletesen bemutatja a NAT Fejlesztési feladatainak – nevelési céljainak helyi adaptációját
- a Helyi tantervben teljes körű áttekintést ad a kulcskompetenciák fejlesztésével összefüggő feladatrendszeréről és
- rögzíti a kötelezőn túli órakeret helyi felhasználásának szabályait.

IV.5.A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az Nkt előírásai szerint az iskola a nappali rendszerű oktatásban - azokban az osztályokban, amelyekben közismereti oktatás is történik, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik - megszervezi a **mindennapos testnevelést** legalább napi egy testnevelés óra keretében.

Ebből az időkeretből legfeljebb **heti két óra**

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,

- egyesületben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján - amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik - a félévre érvényes, az egyesület által kiállított igazolással váltható ki.

Oktatásszervezési szempontból fontos, hogy amennyiben a testnevelés óra keretében megvalósított **úszásoktatás** infrastrukturális feltételei az intézményben nem állnak rendelkezésre, akkor heti egy alkalommal legfeljebb két testnevelésórát egy tanítási napon összevonva lehet megszervezni.

Maradéktalanul megvalósítjuk az Nkt., valamint az EMMI rendelet vonatkozó előírásait:

- tanrendbe állítjuk a mindennapos testnevelés órákat és
- igény esetén biztosítjuk az iskolai Diáksporkör működésének feltételeit.

IV.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Mind a közismereti, mind a szakmai tantárgyak esetében az óratervi hálóban rögzített heti óraszámmal biztosítjuk a kötelezően választandó tantárgyi foglalkozásokon való részvételt tanulóink számára.

A pedagógusválasztás lehetőségét az intézmény nem biztosítja, a pedagógusok foglalkoztatását a mindenkorai tantárgyfelosztásban rögzítjük.

A nevelőtestület tagjainak foglalkoztatását illetően(egyéb foglalkozások) további befolyásoló tényezők:

- a tanulmányi előmenetel és a tanulói igény szerinti felzárkóztató foglalkozások,
- tanulmányi versenyekre történő felkészítést szolgáló tehetséggondozó foglalkozások.

A tényleges óraterhelés, az ellátott óraszám mérlegelése alapján rugalmas feladat-ellátási formát alkalmazunk, ami azt jelenti, hogy a kötelező óraszámhoz viszonyított mértékben terheljük munkatársainkat.

IV.7., IV.8. Az EMMI rendeletben előírt ezen részfejezetek iskolánk típusának („szakiskola”), funkciójának és az abból adódó feladatainak szempontjából tárgytalannak tekinthetők

IV.9. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A pedagógiai program rögzíti az **értékelés céljait, alapelveit, feltételrendszerét**, de ezen túlmenően az értékelés a szaktanár joga és kötelessége. Az értékelés szakmai és pedagógiai kifogástalansága a szaktanár felelőssége.

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos **ellenőrzését és értékelését**.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók **szóbeli** felelete, **írásbeli** munkája vagy **gyakorlati** tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének **értékelését, minősítését** elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak, fejlődtek-e, vagy hanyatlottak az előző értékelés óta. Év közben folyamatos szóbeli és írásbeli ellenőrzés, óráközi munka, témazáró dolgozatok, kiselőadások alkotják a diák értékelését. A **gyakorlatban** meghatározó a munkafolyamatok, a munkadarabok elkészítésének módja és minősége, a tanuló munkához állásának viszonya.

Szóbeli ellenőrzés és értékelés

A tanulók szóbeli kifejező készségének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását **szóbeli felelet** formájában. Ennek érdekében minden tanuló legalább egyszer felel szóban. (A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)

Írásbeli ellenőrzés és értékelés

Az írásbeli számonkérésnek többféle formája létezik a tantárgyak jellegétől, a tanulók életkorától, az adott tananyag tematikájától és esetleg még más tényezőktől függően. Iskolánkban általánosan alkalmazott formái a következők:

- írásbeli felelet (röpdolgozat)
- témazáró dolgozat

A szóbeli feleletben számon kérjük az előző óra tananyagát és az azt megelőző órák alapvető – a számon kért anyaggal összefüggő – információit. A **röpdolgozatban** ugyanez történik, csak írásban. Időtartama: kb. 5–20 perc. Speciális esete a **tantárgyi teszt**, amely nyílt és zárt végű kérdések/feladatok révén objektív teljesítménymérést tesz lehetővé.

A **témazáró dolgozat** egy nagy témakör tényanyagát és globális összefüggéseit, megértését vizsgálja. Időtartama: kb. 45–90 perc. Döntő szerepe van az osztályzatok kialakításában, ezért a diákokat alaposan fel kell készíteni összefoglaló és gyakorló órán, órákon. A diákoknak pedig az óráról-órára való tanuláson túl ilyenkor a dolgozatírás időpontjára át kell ismételniük az előző órák tananyagát is. Súlyánál, jelentőségénél fogva ajánlatos legalább félévenként

egyszer lehetőséget adni a diáknak tudásának újbóli bizonyítására, ha témazáró dolgozata kevésbé sikerült.

Az írásbeli teljesítmények **értékelése** során a tanulók által elért pontszámokat a teljesítmény % függvényében alakítjuk érdemjegyekké az alábbi kategóriák szerint:

- jeles(5): 100%-81%
- jó(4): 71%-80%
- közepes(3): 61%-70%
- elégséges(2): 51%-60%
- elégtelen(1): 0-50%

Aszerint, hogy az értékelést a tanulási eredmény megállapítására használjuk-e fel a tanuló tanulásának segítése, a tanítási-tanulási folyamat javítása, szabályozása céljából, vagy pedig egy viszonylagos végállapot tanulási eredményeinek a regisztrálását végezzük el – beszélhetünk **formatív** és **szummatív** értékelési funkciókról. A fenti részletezés mutatja, hogy iskolánk gyakorlatában mindkét funkció érvényesül.

A számonkéréssel összefüggő előzetes tanári teendők

- A feleletet nem kell előre bejelenteni, hiszen a diák óráról-órára való készülését ellenőrzi, ami a diák tanulmányi kötelessége.
- A témazáró dolgozat esetében egy hétvégének kell eltelnie a bejelentés és a számonkérés között. Ha lehet, vegye figyelembe a tanár, ha hétvégén az iskola által szervezett programon vettek részt a diákok.

Gyakorlati ellenőrzés és értékelés

A szakiskolai tanulók **szakmai gyakorlati felkészítése** igen jelentős óraszámban valósul meg. Ezeken a foglalkozásokon a gyakorlatokat vezető szakoktatók irányításával az adott szakmára jellemző - részben intellektuális, részben manuális és szakmanként eltérő- **készségek** és **képességek** megalapozása és kialakítása történik. A követelmények közös, szakma-független jellemzője, hogy azok fokozatosan egymásra épülve biztosítsák a komplex szakmai vizsgára történő eredményes felkészülést, hosszabb távon pedig a munkaerőpiacon való önálló, sikeres helytállást.

Mindez azt jelenti, hogy a gyakorlati foglalkozásokon megvalósított szaktanári ellenőrzés és értékelés tartalmi alapját az **SZVK-ban**, illetve a **szakmai központi kerettantervekben** rögzített tényezők képezik. Gyakorlati megvalósításának részterületei a következők:

- egy-egy gyakorlati feladat-elem szóbeli bemutatása, jellemzése önállóan
- tanulói kiselőadás egy-egy technológiai, anyagismereti, stb. témában,
- írásbeli elemzés, feladatmegoldás adott szakmai részterületen,
- konkrét gyakorlati feladat megtervezése és kivitelezése
- a sikeres gyakorlati teljesítmény „háttérváltozóinak” (pontosság, megbízhatóság, kommunikáció, stb.) ellenőrzése és értékelése.

A záróvizsgát az országosan egységes vizsgakövetelmények szerint a **vizsgaszabályzatban** előírtan kell megtartani. A vizsga megszervezését,

lebonyolítását, a vizsgatárgyak általános követelményeit, a vizsgázó teljesítményének értékelését, a vizsgára való jelentkezőt, az ügyvitelre vonatkozó rendelkezéseket a vizsgaszabályzat határozza meg.

A tanulók tanulmányi munkájának **értékelése** minden évfolyamon minden tantárgyból év közben **érdemjegyekkel** történik, a félév és a tanév végén **osztályzattal** minősítjük.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

a) Az értékelés céljai:

- folyamatos, rendszeres tanulásra készítés,
- szembesítés az elvégzett munka mennyiségével, minőségével és értékével,
- a megszerzett tudás elismerése, jutalmazása,
- önismeret, önértékelési képesség kialakítása, a személyiség fejlesztése,
- pályaorientáció.

b) Az értékelés alapelvei:

- személyre szóló legyen,
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen,
- ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű,
- folyamatosságot biztosítson,
- a tantárgyi követelményrendszerre épüljön,
- biztosítsa a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát,
- adja meg a javítás lehetőségét.

A tényekre épülő értékelés feltételezi a **rendszeres és változatos** számonkérést. A számonkérés formáit illetően tantárgyanként érdemi különbségek lehetnek. A szóbeli és írásbeli számonkérés aránya igazodik a belső vizsgák és a szakmai vizsgák formájához. Ugyanakkor a rendszeres szóbeli számonkérés alapkövetelmény.

Az összegző (szummatív) számonkérés mellett érdemi szerepet kap az elemző (diagnosztikai) és formáló (formatív) számonkérés és értékelés.

A tanuló felkészültségének, tudásának minősítése, osztályozása:

A tanulók osztályozása a hagyományos 5 fokozatú skálával történik.

A szaktanár a tanév elején közli a minimális követelményeket, a számonkérés formáit, körülményeit, a félévi, év végi osztályozás szempontjait, a hiányzások és mulasztások következményeit, a pótlási és javítási lehetőségeket.

Az osztályozás alapelvei:

- A tanuló tevékenységét havonta egyszer értékeli.
- A témazáró dolgozatokat legalább egy héttel korábban jelzi a tanulóknak.
- Az írásbeli számonkéréseket két héten belül kijavítja.
- Az érdemjegyeket közli a tanulóval, lehetőséget ad a kijavított írásbeli dolgozatok megtekintésére.

- Az értékelés az érdemjegy meghatározásán túl személyre szabott szóbeli elismerést, kritikát és tanácsot tartalmaz.

Az értékelés nem pusztán ítélezés, minősítés, hanem a tanár és a diák kölcsönös tiszteleten alapuló, tartalmas munkakapcsolatának, a pedagógiai folyamatnak szerves része.

Az egyes tantárgyak tartalmához igazodó, minden nagyobb egységet lezáró **témazáró írásbeli dolgozatok** mellett, egy 2 éves tananyagot átfogó évfolyamdolgozatot íratunk -a készségtárgyak kivételével- a 10. évfolyamon. Célja a felkészítés, valamint gyakorlás a **szakmai vizsgákra**.

Az **érdemjegyeket** szaktanár íratja be az ellenőrző könyvbe, a tanuló havonta aláírja a szülővel. Ezek tényét az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi. A félévi osztályzatokat az ellenőrzőbe, az év végeket a bizonyítványba írja be az osztályfőnök. A félévi és az év végi **osztályzatot** a tanár az egész évi érdemjegyek alapján határozza meg. Az átlagszámításnál súlyozottan szerepelnek a témazáró dolgozatok érdemjegyei (két feleletjegyet érnek). A tanuló javára a szaktanár figyelembe veheti az órai aktivitást, továbbá a fejlődési tendenciát.

A szaktanár figyelembe veszi az értékelésnél a **tanórán kívüli** szaktárgyi tevékenységet, a versenyeredményeket is. A kiemelkedő teljesítményeket az iskola nyilvánossága előtt ismeri el és jutalmazza.

Ha a tanuló **hiányzása** meghaladja a törvényben megengedettet, akkor a tantestület engedélyével és osztályozó vizsga letételével kaphat félévi, illetve év végi osztályzatot. A hiányzások nyilvántartása a szaktanár és az osztályfőnök feladata. A megengedett érték elérése előtt figyelmeztetni kell a tanulót szóban és a szülőt írásban.

A szülőknek - előre megtervezett időpontban- évente 1 alkalommal tartanak a szaktanárok fogadóórát a tanuló értékelésével kapcsolatosan. Indokolt esetben más időpontban is a szülők rendelkezésére állnak.

A záróvizsgát az országosan egységes vizsgakövetelmények szerint a vizsgaszabályzatban előírtan kell megtartani. A vizsga megszervezését, lebonyolítását, a vizsgatárgyak általános követelményeit, a vizsgázó teljesítményének értékelését, a vizsgára való jelentkezést, az ügyvitelre vonatkozó rendelkezéseket a vizsgaszabályzat határozza meg.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése minden évfolyamon minden tantárgyból év közben érdemjegyekkel történik, a félév és a tanév végén osztályzattal minősítjük.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2) és elégtelen (1), illetve a számítástechnika tantárgyból megfelelt, jól megfelelt.

A tanulók által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítőkönyv bejegyzéseit az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

Modulok értékelése, beszámítása

Intézményünkben a szakképzési évfolyamokon a központi programban meghatározott modulok szerint folyik a szakmai vizsgára való felkészítés.

A szakmai- és vizsgakövetelmények a www.nive.hu honlapon érhetők el és az iskolában megtekinthetők.

A magasabb évfolyamra lépés feltételei:

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha a miniszter által kiadott kerettantervekben „A továbbhaladás feltételei” c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, ill. érdemjegyei alapján bírálják el. Minden évfolyamon, minden tantárgyból az elégséges, informatikából „megfelelt” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló adott évfolyam végén egy vagy több tárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet a hatályos EMMI rendelet előírásainak betartásával.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott;
- magántanuló volt;
- adott tantárgyból a tanítási órák 20 %-át hiányzása meghaladja (igazolt és igazolatlan mulasztások együttesen), és a nevelő testület engedélyezi.

A 250 óránál többet mulasztott tanulók és a magántanulók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai megegyeznek a megfelelő évfolyamon tanított tantárgyakkal.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az ismeretek megszerzésének, a tanulási folyamatnak legfontosabb szervezési formái:

- a közösségben végzett tanulás,
- az egyéni tanulás.

Mindkettőnek fontos szerepe van a tanulási folyamatban, a személyiség fejlődésében. Ezért különösen lényeges a közös és az egyéni tanulás megfelelő arányának fenntartása.

A házi feladatnak, mint önálló tanulási munkának a jelentősége:

- fontos szerepe van a tanulás tanulásában,
- szerves kapcsolatot tart fenn két tanítási óra között,
- nélkülözhetetlen az ismeretek megszilárdításához, emlékezetbe véséshez,
- segíti az alapfogalmak, összefüggések megértését, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztését.

a) Alapelvek:

- A házi feladat legyen a tanuló felkészültségének megfelelő.
- Az 9. évfolyamtól fölfelé haladva fokozatosan növekedjen a produktív jellegű feladatok aránya a reprodukív típusú feladatokkal szemben.
- Az önálló ismeretszerzést, információ feldolgozást kívánó feladatoknál gondoskodni kell arról, hogy a tanár által megjelölt források, segédeszközök minden tanuló számára rendelkezésre álljanak.
- Legyen megfelelően előkészítve, pontosan meghatározva a tennivaló, a határidő, a felhasználható eszközök.
- Rendszeresen ellenőrizve legyen.

b) Korlátok:

- Lényeges a házi feladat elkészítéséhez szükséges időtartam megállapítása, amelynek meghatározásához a tanulócsoporthoz tartozó diákok között az átlagos képességű tanuló számára szükséges időt kell figyelembe venni.
- A napi írásbeli és szóbeli házi feladat elkészítésének időtartama tantárgyanként ne haladja meg átlagosan a napi 30-40 percet.
- Az ennél hosszabb időt igénybevevő több témát átfogó feladatok elvégzéséhez egy hetet biztosítani kell.
- Hétvégére, hosszabb, több napos szünetekre az egyik óráról a másikkra adottnál ne legyen több a házi feladat.

A szóbeli és írásbeli házi feladatok arányát a tantárgyak követelményei határozzák meg.

A magatartás értékelésénél minden évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3) és rossz (2) érdemjegyeket, ill. osztályzatokat használjuk.

Minden évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelő testület véleménye alapján állapítja meg.

Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Tanulmányi érdemjegyek, osztályzatok

5	jeles	a tanuló a törzsanyagot túli ismereteket is elsajátította, és segítség nélkül tudja alkalmazni
4	jó	a tanuló a törzsanyagot elsajátította, és segítség nélkül tudja alkalmazni
3	közepes	a tanuló a törzsanyagot elsajátította, és segítséggel tudja alkalmazni
2	elégséges	tanuló a törzsanyag lényegét elsajátította, és jelentős segítséggel tudja alkalmazni
1	elégtelen	a tanuló a törzsanyagot sem sajátította el, vagy segítséggel is nehezen tudja alkalmazni

Magatartás minősítések

5	példás	fegyelmi vétsége nem volt, tanulmányi és közösségi feladatait példamutatóan, önként vállalva látja el
4	jó	lényeges fegyelmi vétsége nem volt, tanulmányi és felkérésre- közösségi feladatait jól ellátja
3	változó	enyhébb fegyelmi büntetésben részesült, vagy tanulmányi és közösségi feladatait csak figyelmeztetés hatására látja el
2	rossz	súlyosabb fegyelmi büntetésben részesült, és/vagy tanulmányi és közösségi feladatait csak rendszeres figyelmeztetés hatására látja el

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, ill. osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül **legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.**

A tanulók szorgalmának értékelésénél, minősítésénél minden évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket, ill. osztályzatokat használjuk.

Minden évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelő testület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító tanárok többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Szorgalom minősítések

5	példás	legjobb tudása szerint tesz eleget tanulmányi kötelességeinek, és segíti társait is tanulásukban, vagy legalább három tárgyból javít eredményén (0,3 rendűséget javít)
4	jó	legjobb tudása szerint tesz eleget tanulmányi kötelességeinek, vagy javít eredményén
3	változó	tanulmányi munkája ingadozó színvonalú, képességei alatt teljesít több tantárgyból
2	hanyag	tanulmányi munkája ingadozó színvonalú (1 vagy több tárgyból bukás vagy tanulmányi eredménye messze elmarad a képességei alapján tőle elvárhatótól)

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, ill. osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

IV.10 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Osztálybontást – a **kifutó** évfolyamok esetében is - a következő tantárgyak tananyagának feldolgozása során alkalmazunk:

- idegen nyelvek,
- informatika,
- szakmai elmélet (az adott szakma szakképzési kerettanterve alapján),
- szakmai gyakorlat (az adott szakma szakképzési kerettanterve alapján).

Ezt az elvet a 2013/2014. tanévtől **felmenő** rendszerű oktatásban is érvényesítjük; megvalósításához az **új közismereti és szakképzési kerettanterveket, illetve az azok alapján kimunkált helyi tantervünket** vesszük alapul.

Az **„egyéb foglalkozások”** helyi rendszerét a 326/2013.(VIII.30.) Kormányrendelet előírásainak figyelembevételével alakítottuk ki úgy, hogy érvényesítjük a pedagógusok egyenletes terhelését és mérlegeljük a tanulói igényeket. Mindezek alapján az alábbi egyéb foglalkozásokat szervezzük:

- felzárkóztatás
- tehetségfejlesztés, versenyelőkészítés
- Diákönkormányzati foglalkozás

A fenti foglalkozások a 326/2013.(VIII.30.) Kormányrendelet 17. §-ban foglalt elrendelhető feladatok közé tartozik, amelyek tervezése és megvalósítása az intézményvezetés által irányított.

IV.11. Az EMMI rendeletben előírt ezen részfejezet iskolánk típusának („szakiskola”), funkciójának és az abból adódó feladatainak szempontjából tárgytalannak tekinthető

IV.12. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A **testnevelés munkaterve** szerint: „a tananyag elsajátíttatásán és begyakoroltatásán kívül szakmai célkitűzés és kötelesség valamennyi tanuló testi képességének felmérése (erő, gyorsaság, állóképesség, ügyesség, hajlékonyság).”

Iskolánkban a testnevelők **„A tanulók fizikai és motorikus képességeinek méréséhez”** használt útmutatóban leírtak szerint mérik fel a tanulókat. Az útmutatót az OM által megbízott Testnevelési Bizottság állította össze (Szerk.: Tompa Ferenc, 2000.).

A mérések, értékelések szempontjainak egyeztetésével az 9-11. évfolyamok számára egységes, 10 feladatot tartalmazó tesztet állítottunk össze.

Minden évfolyamon a mérésre évente egy alkalommal kerül sor.

A teljesítményeket évfolyamonként, egyenként és nemenként is ellenőrzik a testnevelők.

A tanulók értékelésénél figyelembe vesszük a tanuló felmérés előtti legjobb teljesítményéhez viszonyított egyéni fejlődést, javítást.

Az alkalmazott tesztek:

- 12 perces futás- Cooper-teszt (méter):
 - A tanulók minden korosztályban állórajttal induljanak, és 12 perces időtartam alatt törekedjenek a lehető legnagyobb távolság megtételére. Kifulladás esetén a gyaloglás átmenetileg engedélyezett, de minél kisebb mértékben. Cél, hogy a tanulók folyamatos futással végezzék a felmérést. Mérési pontosság 10 méter.
- 60 méteres futás (másodperc):
 - A felmérés az atlétika szabályai szerint történik. A tanulók térdelőrajttal induljanak, tornacipőben, két alkalommal fussanak. A két mért kísérletből a jobbik lesz az érvényes idő, a mérési pontosság 0, 1 másodperc.
- Helyből távolugrás (centiméter)
 - Az atlétika helyből ugrásokra vonatkozó szabályai szerint történik. A két mért kísérletből a jobbik lesz az érvényes eredmény.
- Súlypontemelkedés (centiméter):
 - A falra, vagy állványra rögzített mérőeszköz alatt, a skálára merőlegesen helyezkedik el a tanuló. Összezárt bokával, egyenes tartással, a skálához közelebbi kart a lehető legmagasabbra nyújtva

érintse meg a mérőeszközt (érintőmagasság). Ezután helyből, a lehető legmagasabbra ugorva érintse meg ismét a skálát (ugrómagasság).

- Három kísérletből a legjobbat kell figyelembe venni, az érvényes eredményt az ugrómagasság és az érintőmagasság különbsége adja. Az ugrás előtt egyik lábbal való hátralépés engedélyezett, de a másik lábnak ekkor is az ugrópozícióban kell maradnia.
- Fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás (darab):
 - A karhajlítás-nyújtást egyenes törzzsel, előre néző ujjakkal kell végrehajtani úgy, hogy a könyök az alsó holtponthoz elérésekor maximum derékszögben legyen hajlítva. Az ennél nagyobb szögű karhajlítások nem számítanak bele az eredménybe. A két karnak a nyújtás minden fázisában szimmetrikusan kell mozognia, tehát tilos a féloldalazás. Ha a tanuló leteszi a térdét, felemeli valamelyik kezét, vagy nagyobb pihenőt tart fekvőtámasz helyzetében, a felmérés véget ér. Az érvényes eredmény az elvégzett szabályos ismétlések száma.
- Négyütemű fekvőtámasz (db):

A tanuló a következő gyakorlatot hajtsa végre folyamatosan, 60 másodpercen keresztül:

 - - Kiindulópozíció: terpeszállás, oldalsó középtartás.
 - ütem: ugrás guggoló támaszba;
 - ütem: ugrás fekvőtámaszba;
 - ütem: ugrás terpeszállásba tapssal a fej fölött;
 - ütem: ugrás guggoló állásba.
 - Egy kísérlet van, az érvényes eredményt az elvégzett szabályos ismétlések száma adja. Az idő lejártakor az a megkezdett ismétlés, melynél a tanuló legalább a második ütemig eljutott, még hozzáadható a végeredményhez.
- Tömött labda dobás két kézzel, fej fölött hátra (centiméter):
 - A tanuló a dobásiránynak háttal helyezkedjen el, a labda két kézben, enyhén hajlított könyökkel magas tartásban. Súlypontsüllyesztés közben lendítse le a labdát a térdek közé, majd egyenes háttal, a láb emelő erejét is lehetőleg maximálisan kihasználva dobja el a labdát a fej fölött hátrafelé.
 - A vonalra rálépni, vagy azon túllépni tilos, azonban a dobás utáni hátravetődés engedélyezett, ezért a dobóhely mögött legyen mindig egy tornaszivacs. Három kísérlet tehető, a legnagyobb szabályos dobás adja az érvényes eredményt.
 - A tömött labda súlya: 9-13. oszt. fiúk: 4 kg,
9-13. oszt. lányok: 3 kg.
- Ingafutás (db):
 - A tanuló egy 9 méter hosszúságú pályán 30 másodpercig dolgozik, a cél az adott idő alatt a lehető legtöbb hossz teljesítése. A 9 méteres távolság jelzésére egy-egy darab medicinlabda szolgál, melyet minden egyes hossz teljesítésekor a tanulónak kézzel kell megérintenie. A labdaérintések nélküli ismétlések nem számítanak bele az eredménybe. A fordulás irányának és az érintő kéznek a megválasztása tetszőleges. Az érvényes eredményt a labdaérintéssel lezárt ismétlések száma adja.

- Hasizomgyakorlat (db):
 - A tanuló hanyattfekvésben, tarkóratartással helyezkedjen el, a térdek legyenek felhúzva, a talpak egymástól egy lábfejnyi távolságban támaszkodjanak a talajon. a térdszög megközelítőleg derékszög legyen. A számolást végző tanuló rögzítse a társa lábfejét.
 - A felmérés menete: felülés balra törzsfordítással, jobb könyökkel bal térdérintés, majd a visszaereszkedést követően az előző mozdulat ismétlése ellenkező irányba. Minden felülés, melynél a térdérintés megvalósult egy ismétlésnek számít, a rendelkezésre álló idő 60 másodperc. Az érvényes eredményt az elvégzett szabályos ismétlések száma adja.
- Hátizomgyakorlat (db):
 - A tanulók hasonfekvésben, tarkóratartással helyezkedjenek el. Az ujjak legyenek összekulcsolva és a felmérés egésze során maradjanak így. A cipőorr érintse a talajt. A felmérés menete: 1. ütem: törzsemelés,
 - 2. ütem: könyökHzárás,
 - 3. ütem: könyöknyitás,
 - 4. ütem: törz sleengedés.
 - A végrehajtás sebessége tetszőleges, cél a lehető legtöbb ismétlés elvégzése, de csak azok az ismétlések számítanak bele az értékelésbe, melyeknél a négy különálló ütem felismerhető. A rendelkezésre álló idő 60 másodperc, az érvényes eredményt az elvégzett szabályos ismétlések száma adja.

A fentiekben részletezett mérések tartalmi elemeit, illetve azok időpontjának kijelölését a testnevelés- és sport tanmenetek tartalmazzák.

IV.13. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Egészségnevelési program

Az iskolai egészségfejlesztés az iskola egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul a pedagógusok és a tanulók egészséggel kapcsolatos **ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére**, a fizikai és pszichoszociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktatói-nevelői tevékenységben a személyiségközpontú megközelítésre a tanulók hatékony fejlesztése érdekében.

„Az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi-lelki és szociális jólét állapota” (WHO.) Az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat; fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során. Az egészség fejlesztés az a folyamat amely, képessé teszi az egyént az egészségét meghatározó tényezők felügyeletére és ez által egészségének javítására.

Az egészségfejlesztés magában foglalja a **korszerű egészségnevelés, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önsegítés feladatait, módszereit.**

Helyzetkép

Tanulóink az általános műveltséget megalapozó és a szakképző évfolyamokon hosszú éveket töltenek el 14-19-21 éves korukig iskolánkban. Ezen időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a **személyiségfejlődésükre**, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló, megszilárduló szokásaikat, értékrendjüket.

Az iskolának a gyermekekre gyakorolt hatása összetett, többszintű. Egyrészt a céltudatos oktatási-nevelési terv, másrészt a mindennapok hatása, amelyben az iskola tárgyi, személyi és létesítmény környezete, valamint az ott működő emberi viszonyok minősége egyaránt tükröződik.

Mindezeket figyelembe véve az iskola, a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az **egészségesebb életvitel** készségeinek, magatartás mintáinak kialakítására és begyakorlására.

Az iskolának az elsődleges megelőzésben van jelentős szerepe, amely a betegség első megjelenésének megakadályozására és az egészség megőrzésére irányul. A másodlagos prevenció körébe tartozik az iskolás gyermekek életkorhoz és szakmai képzésükhöz kötött kötelező szűrővizsgálatainak rendszere.

Erőforrások:

Személyi:

a) Belső erőforrások:

- iskolaorvos, védőnő,
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős,
- drogkoordinátor,
- kortárssegítő diákok,
- pedagógusok, osztályfőnöki közösség.

b) Külső kapcsolatok (támogató szervezetek):

- egészségügyi szervezetek (ÁNTSZ, Drogambulancia, Vöröskereszt, VESZ szakorvosai),
- pedagógiai szakszolgálatok (városi és megyei),
- rendvédelmi szervezetek (városi és megyei rendőrkapitányság),
- Gyermekjóléti Szolgálatok és Családsegítő Központok,
- Nevelési Tanácsadó,
- a drogmegelőzési pályázatok iskolával együttműködő szakemberei.

Tárgyi és anyagi:

Könyvek:

egészséges táplálkozással, szexuális felvilágosítással, családi életre való felkészítéssel, a serdülőkori változásokkal, pszichológiával foglalkozó szakkönyvek, ismeretterjesztő kiadványok tanárok és diákok számára.

Videofilmek:

családi élettel, konfliktusokkal, szexuális felvilágosítással, az AIDS megelőzéssel foglalkozó zavarokkal, szexuális felvilágosítással, az AIDS megelőzéssel foglalkozó műsoros videokazetták.

A filmeket osztályfőnöki órákon, kortárssegítő programokon és szabadidős, illetve tanórákon kívüli szervezett tájékoztatón tekinthetik meg tanulóink.

A legfrissebb információkat, valamely szakterület részletesebb ismereteit kereső tanulóink és tanáraink számára Internet elérhetőség áll rendelkezésre a számítógépes teremben.

Alapelvek, célok:

Iskolánk egészségfejlesztő tevékenységének stratégiai céljai, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek a személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez.

Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az egészséget **értékké váljon**, s konkrét tevékenységben alapozódjon meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területek:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete,
- az egyéni tanulás technikáinak ismerete, módszerei,
- az idővel való gazdálkodás, a tervezés szerepe,
- a rizikóvállalás és határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

Hosszú távú pedagógiai célok:

- a stratégiai célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása,
- rendszerszemléletre nevelés,
- a holisztikus szemléletmód kialakítása,
- önismeret, tolerancia és empátia fejlesztése,
- az egészségmegőrző magatartás és életvitel segítése,
- a személyes felelősség tudatosítása,
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát,
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség,
- az életminőség megválasztásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása,
- a családi életre nevelés fejlesztése,
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése.

Középtávú célok és feladatok:

Célok:

- a nevelőtestület és a szülők egységes egészségfejlesztés szemléletmódjának formálása,
- a tantestület nevelési módszereinek gazdagítása,
- a pedagógusok egészséges életmóddal és drogprevencióval kapcsolatos ismereteinek gyarapítása,
- készségfejlesztő módszerek alkalmazása a tanulók egészséges életmódra nevelésének folyamatában,
- a tanulók megterhelés- és konfliktustűrő képességének, problémamegoldó kapacitásának növelése,
- a tanulók egészségmegőrző szokásainak kialakítása és a káros szenvedélyektől mentes életmód értékeit tükröző életvitel elsajátítása.

Feladatok:

- állapot-felmérés készítése:
 - a diákok egészségi állapota, életmódja,
 - a tanulók ismeretszintje, attitűdjei,
 - a kollégák körében a problémaérzékenység „szondázása”, a kooperáció mérése,
- a szülőkkel való együttműködés fejlesztése, igényfelmérés,
- a támogató szervezetekkel, személyekkel való együttműködés fenntartása, fejlesztése,
- a kortárssegítő diákok működésének szervezése, utánpótlásuk biztosítása,
- a tanórán kívüli tevékenységi formák bővítése, rendszeressé tétele,
- az egészségnevelési szakkönyvek és videofilmek állományának bővítése,
- a diákok dohányzásának, alkohol- és drogfogyasztásának megelőzése,
- az egészséges táplálkozás igényének kialakítása,
- a lelki egészség megőrzése, stressz oldó módszerek megismertetése.

Környezeti nevelési program

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyermekeket felkészítjük **környezetük megismerésére**, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

Ezért a környezeti nevelés:

- megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő, illetve élettelen környezettel;
- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére;
- felkelti az igényt, képessé tesz a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására, összefüggő rendszerben történő értelmezésére, a kapcsolatok megértésére;
- a problémák azonosítására, okainak megértésére;
- kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ez által a lehetséges megoldások megkeresésére;

- az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalkozására környezeti kérdésekben;
- a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.

A környezeti nevelés alapelvei:

- A környezeti nevelés fontosnak tartja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítését.
- A környezeti nevelés tartalma a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul.
- Meg kell alapozni gyermekeink társadalmi-természeti felelősségét, környezeti erkölcsét.
- Formálni kell tanítványaink alakuló értéktudatát, együttműködési képességét.
- A környezeti nevelés kiterjed a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak lerakására, fejlesztésére; a kölcsönös függőség, az ok-okozati összefüggések, helyi és globális szintek kapcsolatainak láttatására.
- Az ember-természet kapcsolat bemutatásával erősíti a környezet- és egészségtudatos magatartás fejlődését.
- A környezeti nevelés legfontosabb értéktartalmai hangsúlyosan erkölcsi-etikai irányultságúak, így attitűdöket és szokásokat formálóak. A biológiai és társadalmi sokféleség hangsúlyozása elengedhetetlen, kikerülhetetlen.
- A környezeti nevelés során felértékelődik a tantárgyak ismeretkészletét összekapcsoló, harmonizáló pedagógiai törekvés.

Jövőkép, célok:

Jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos tevékenységet;
- a környezet –természetes és mesterséges- értékei iránti felelős viselkedést, annak megőrzésének igényét és akaratát;
- a rendszerszemléletet;
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését;
- az egészséges életmód iránti igény kialakítását, az ehhez szükséges technikák, módszerek elsajátítását.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése terén fontosnak tartjuk:

- az alternatív, problémamegoldó gondolkodást;
- az ökológiai szemlélet, gondolkodásmódok ismeretét;
- a szintetizálás, analízis képességét;
- a problémaérzékenységet, az integrált megközelítést;
- a kreativitást;
- az együttműködést; alkalmazkodást; a toleranciát és a segítő, támogató életmódot;
- a vitakészséget, a kulturált, kritikai véleménynyilvánítást;
- a differenciált kommunikációt, média használatot;
- hatékony konfliktuskezelést.

Helyzetelemzés, helyzetkép:**Az iskola helye és épületei**

Intézményünk Debrecen belvárosi övezetében, több épületegyüttes részeként, két egymástól távolabb lévő létesítményben működik.

Az iskola épületeinek elhelyezkedése befolyásolja a környezeti nevelési munkánk tartalmát, lehetőségeit.

Az intézményünk épületei a folyamatos karbantartás mellett korszerűsítésre, bővítésre szorulnak (tornaterem nincs).

A technikai felszereltség tekintetében rendelkezünk televízióval, videóval, magnókkal, CD-lejátszóval, írásvetítővel, számítástechnikai felszereltséggel stb., de egyes tanműhelyeinkben az eszközök folyamatos, rendszeres fejlesztésére, modernizálására lenne szükségünk.

Éttermünk megfelelő. Az iskolánkban a HACCP rendszerű tankonyha működik, az éttermi szolgáltatás minősége, tartalmassága jó szintű.

A környezeti nevelés szinterei iskolánkban:**a) Hagyományos tanórai oktatásszervezésében:**

- A tanórákon hozzárendeljük az adott témákban a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés, kutatómunka is. A szemléltetés hagyományos, valamint audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink olyan elméleti alapot szerezzenek, amely alkalmassá teszi őket a környezet megóvása terén aktív, belső késztetésből fakadó tevékenységre.

b) Nem hagyományos tanórai keretben: tanórán kívüli programok

- A kirándulások környezeti nevelésben betöltött szerepe azon alapul, hogy mind az érdeklődéshez alkalmazkodó témaválasztásban, mind pedig szervezeti formájában rugalmasabb, mint a tanítási óra. Diákjaink szívesen vesznek részt tanulmányi kirándulásokon.
- Testvériskolai, nemzetközi rendezvényeink alkalmával a figyelem felkeltése, illetve a különböző környezetkultúra sajátosságainak megismerése a cél.

Erőforrások:

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső partnereinkkel, intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

a) Nem anyagi erőforrások: iskolán belüli együttműködés:

- **Tanárok.** Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Az

osztályfőnöki munkatervék évfolyamokra lebontva foglalkoznak a környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával.

- **Diákok.** Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére, és figyelmeztesse társait a kulturált környezetet biztosító magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint az ügyeletesi feladatokat ellátó tanulóknak.
- **Tanárok és diákok.** A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el.
- **Tanárok és szülők.** Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Iskolánkban ez egyrészt azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók.
- **Nem pedagógus, az oktatást segítő munkakörben foglalkoztatottak.** Az iskola orvosa, védőnője a rendszeres vizsgálatok során felvilágosító tevékenységet folytatnak, alkalmanként előadásokat tartanak az egészséges életmódról, a személyi higiéniról, a környezeti ártalmak szervezetre gyakorolt hatásairól.

Iskolán kívüli együttműködés:

- b) **Fenntartó.** Az iskola igazgatójának feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetések során, a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje a környezeti programok finanszírozása, támogatása terén.
- c) **Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények.** A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a természetvédelem alatt álló nemzeti parkok, állat- és növénykertek stb. Ezeket a látogatásokat a tanórákon készítjük elő.
- **Civil szervezetek.** A civil szervezetek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat, melyről értesítéseik alapján tájékoztatjuk az érdeklődő tanárokat, diákokat.
- **Hivatalos szervek.** A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javasataikra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

b) Anyagi erőforrások:

Saját erőforrások:

Költségvetésünk éves közoktatási normatíva részének terhére kisebb eszköz- és szakkönyvvásárlás beszerzését teszi lehetővé. Az éves felújítási keret biztosítja, hogy a szükséges beruházások hozzájáruljanak a környezetbarát és kulturált

iskola megteremtéséhez, továbbá, hogy a környezetkímélő működtetés megvalósulhasson.

Külső erőforrások:

Pályázatok:

A pályázat megjelenésének figyelése vezetői, illetve osztályfőnöki feladat. A sikeres pályázatok összegét a kiírás szerinti területre fordítjuk.

IV.14. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk napi működésében érvényesülnek az **egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény** előírásai.

Ez a jogszabály valamennyi államigazgatási szektorra érvényes, ám egyes előírásai **közvetlenül az oktatásügyre** irányulnak (diszkrimináció- és szegregációmentesség, a 3H-s tanulók oktatási és társadalmi integrációja)

A törvénynek a közoktatást közvetlenül érintő elemei a következők:

- **7. § (1) bekezdés: az egyenlő bánásmód követelményét sértő intézkedések:**
 - közvetlen hátrányos megkülönböztetés
 - közvetett hátrányos megkülönböztetés
 - zaklatás
 - jogellenes elkülönítés
 - megtorlás
 - a fentiekre adott utasítás
- **27.§ (2) bekezdés: az egyenlő bánásmód biztosításának területei:**
 - a felvételi követelmények
 - az oktatási követelmények meghatározása
 - a tanulói teljesítmény értékelése
 - az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások, juttatások biztosítása
 - bizonyítványok kiadása, illetve jogviszony megszűnése
 - pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés

Az Nkt. alapelvei is kiemelik az esélyegyenlőség jelentőségét a következő tényezők hangsúlyozásával:

- egyenlő bánásmód teljes körű érvényesítése,
- szegregációmentesség,
- hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálása - kiterjedően az intézmény minden tevékenységére (tananyag kiválasztás, pályaorientáció, továbbtanulás, szülőkkel való kapcsolattartás szülőkkel, segítő-és egyéb szakmai szervezetekkel; pedagógus továbbképzések-e területen stb.)

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei:

- **Tanórai differenciálás** heterogén csoportban Ez a terület - a sikeres integráció egyik feltételeként az egyéni fejlődési különbségeknek, szükségleteknek megfelelő fejlesztés módszereit tartalmazza.

- **Kooperatív tanulás** A kooperatív tanulás alapelvei az együttnevelés szempontjából lehetőséget adnak a legfontosabb kompetenciák fejlesztésére.
- **Tevékenységek központú pedagógiák** A cél olyan módszertani és tanulásszervezési eljárások megismertetése, amelyek a hatékony együttnevelést szolgálják
- **Multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés** Ez a fejlesztés a pedagógusok saját önismeretének, önreflexiós készségeinek megerősítésére, a társadalmi előítéletek azok csökkentésének lehetséges stratégiáira vonatkozó ismeretek bővítésére, az iskolai kultúra és környezet átalakítására irányul – a tanulók egyenlő lehetőségeinek és aktív részvételének biztosítása érdekében.
- **Hatékony tanuló megismerési technikák és patronáló rendszerek** A cél a pedagógiai kompetencia erősítése a tanuló megismerési módszerek kreatív alkalmazásában - a pedagógiai megfigyelés, dokumentumelemzés, interjútechnikák és kérdőíves eljárások területén. Ezáltal lehetővé válik, hogy a pedagógusok mélyebben, és egyúttal előítélet mentesen ismerjék meg a fiatalok viselkedését meghatározó tényezőket, valamint a tanulókra ható közvetlen környezeti jellemzőket.

Hátrányos helyzetet előidéző okok /A hátrányok típusai/

- Környezeti, családi hátrányok
- Anyagi hátrányok
- Egészségügyi hátrányok
- A gyermek személyiségében rejlő okok, erkölcsi helyzete, életvitele
- Tanulási hátrányok

A hivatkozott jogszabályi előírások szellemiségével, intézményi szintű alkalmazásával kapcsolatos helyi nevelési elvek és módszerek megjelennek pedagógiai programunk **Nevelési programjában (II.2.-II.4. és II.6. részfejezetek)**, azok ismételésétől ezen a helyen eltekintünk, viszont a **Helyi tanterv** vonatkozásában fontosnak tartjuk az alábbiak hangsúlyozását:

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartókkal, a családdal, a gondviselőkkal, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- kulcskompetenciák megszilárdítása az 9-10. évfolyamon, folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain;
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;

- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása;egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

IV.15. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, ill. az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, ill. iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez

az iskola **jutalomban részesítheti**.

Az iskolai jutalmazás formái:

- a) az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretet adhatók:
 - szaktanári dicséret,
 - osztályfőnöki dicséret,
 - igazgatói dicséret,
 - nevelő testületi dicséret.
- b) az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanuló a tanév végén:
 - szaktárgyi teljesítményért,
 - példamutató magatartásért,
 - kiemelkedő szorgalomért,
 - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthető.
- c) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, ill. előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- d) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, ill. előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- e) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

Az elismerést, dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni.

Azt a tanulót, aki:

- tanulmányi kötelességeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének,

elmarasztalásban kell részesíteni.

Az iskolai fegyelmezés formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intés,
- nevelőtestületi intés,
- ha a tanuló kötelességeit vétkezen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás során, írásbeli határozattal fegyelmileg el kell marasztalni az EMMI rendeletben részletesen szabályozott módon

Az iskolai fegyelmezések kiszabásánál a **fokozatosság elve** érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Az iskola tanulói fegyelmi és **kártérítési** felelősséggel tartoznak az Nkt. és az EMMI rendeletben foglaltak szerint.

V. SZAKMAI PROGRAM

V.1.KIFUTÓ ÉVFOLYAMOK

A

- kerettantervek (Pályaorientáció, szakmai alapozás), illetve
- az egyes szakmákra kiadott, OKJ szerinti Szakmai és vizsgakövetelmények, valamint központi programok

tartalma képezi az iskola által jelenleg folytatott szakképzések **szakmai programjának 1. részfejezetét**, ami elérhető a www.nive.hu honlapon és az iskolában megtekinthető.

Szakképzési évfolyamok

A szakképzési évfolyamokon a **központi programban** meghatározott feltételek szerint folyik a szakmai vizsgára való felkészítés az alpműveltségi vizsga bevezetéséig. Az **Országos Képzési Jegyzékben** „a”-val jelölt szakképesítések a nyolcadik évfolyam elvégzésével tanúsított alpműveltségi iskolai végzettségre, az „a*”-gal jelölt szakképesítések pedig a tizedik évfolyamra épülő szakképesítések.

A felzárkóztató oktatás felkészíthet iskolai előképzettséghez nem kötött, alpműveltségi iskolai végzettséghez kötött, illetve a tizedik évfolyam elvégzéséhez kötött szakképesítés megszerzésére felkészítő szakképzésbe való bekapcsolódásra és az alpműveltségi vizsgára is.

A **szakképzési évfolyamokon** a szakiskola a tanulók számára szakmai elméleti oktatás mellett továbbra is biztosít 222 órás időkeretet a készségfejlesztő, általánosan művelő, illetve a szakmai elméleti képzést **kiegészítő közismereti** képzésre. Ez magában foglalhatja a kerettantervi rendeletben meghatározottakon kívül a testnevelést, az anyanyelvi képzést, a szakmai számításokat, az

informatikát, a tanult szakmához illeszkedő természettudományokat és az idegen nyelveket is.

A szakképzési évfolyamokon folytatott közismereti oktatáshoz nem készül kerettanterv. Az egyes tantárgyak oktatására fordított időkeretet, a tantárgyak tartalmát és követelményeit a tanulók aktuális igényeinek és az adott szakképesítések sajátosságainak megfelelően az iskola pedagógiai programjában kell szabályozni.

A szakképzési évfolyamok pedagógiai feladatai, eszközei és eljárásai:

Iskolánkban a szakképzési évfolyamokon az alapműveltségi vizsga bevezetéséig a szakmai vizsgára való felkészítés a központi programban meghatározott feltételek szerint folyik, és az **Országos Képzési Jegyzékben az „a”-gal** jelölt szakképesítések csoportjába tartozik, amely szerint a tizedik évfolyamra épül.

A szakiskolai nevelés és oktatás elvei

- szükség szerint ötvöződhetnek az alapozó szakasz és a fejlesztési szakasz feladatai, előtérbe helyezve a kulcskompetenciák és a képesség együttes megalapozását;
- az általános műveltséget megszilárdító szakasz feladatainak megvalósítása azokon a területeken kezdődhet meg, ahol a fejlesztési szakasz feladatai befejeződtek;
- az általános műveltséget megszilárdító szakasz feladatainak végrehajtása elsősorban azokon a területeken elvárható, amelyek kapcsolódnak a szakképzés előkészítéséhez szükséges kompetenciák kialakításához, építve e kompetenciákra.

Tanulóink számára a **11., 12. évfolyamon** a szakmai - elméleti oktatás mellett továbbra is biztosítunk 222 órás időkeretet a készségfejlesztő, általánosan művelő, illetve a szakmai - elméleti képzést kiegészítő közismereti képzésre. Ez magába foglalja a kerettantervi rendeletben foglaltakon kívül:

- a testnevelést (11., 12., évfolyamon),
- a szakmai számításokat (11., 12., évfolyamon),
- az idegen nyelveket (11., 12., évfolyamon).

Az ezen tantárgyak oktatására fordított időkeret felosztását, a tantárgyak éves tartalmát és követelményeit a tanulók aktuális igényeinek és az adott szakképesítések sajátosságainak megfelelően a mindenkor tanévi tantárgyfelosztás és órarend készítése során határozzuk meg, újra értékeljük és szükség szerint korrigáljuk, módosítjuk:

V.2. A 2013/2014. TANÉVTŐL FELMENŐ RENDSZERBEN ÉRVÉNYESÜLŐ SZAKMAI PROGRAM

Iskolánk szakmai programjának alapját a 27/2012. (VIII.27.) és a 14/2013. (IV.5.) NGM rendeletekben foglalt szakmai és vizsgakövetelmények, valamint központi szakképzési kerettantervek képezik, amelyeket változatlan formában, maradéktalanul átveszünk a következő óratervi hálók szerint:

A CUKRÁSZ szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

Szakiskolai képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
1/9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
2/10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
3/11. évfolyam	23 óra/hét	736 óra/év	25,5 óra/hét	816 óra/év
Összesen:		2366 óra		2608 óra

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az iskola az időkeret fennmaradó részének szakmai tartalmáról a következő módon rendelkezik:

9. évfolyam: a szakma profiljának megfelelő üzemlátogatás(2,5 óra/hét)
tömbösített munkaszervezéssel(5 óra/2hét)

10. évfolyam: szakmai gyakorlat iskolai helyszínen (4óra/ 2 hét)

11. évfolyam: szakmai gyakorlat iskolai helyszínen (5óra/ 2 hét)

A 10-11. évfolyamon a tömbösített szabadsávós szakmai gyakorlati foglalkozások tematikája a központi szakképzési kerettantervhez illeszkedik, az abban foglaltak



további begyakorlását szolgálja.

A tanulók számára valamennyi(kerettantervi kötelező és szabadon felhasználható) órán a részvétel kötelező, amelynek alapjául a 110/2012. Kormányrendeletben, illetve a szakképzési törvényben foglaltak szolgálnak.

A szakmai tantárgyak részletes helyi tantervének tartalmi elemeit (amelyek maradéktalanul megegyeznek a központi kerettanterv előírásaival) a Pedagógiai Program melléklete tartalmazza.

CUKRÁSZ

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszám évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Szakiskolai képzés közismereti oktatással							
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam	
		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5							
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2	
10045-12 Gazdálkodás	Vendéglátó gazdálkodás	1			0,5			0,5	
	Szakmai számítások	1			1			0,5	
10044-12 Élelmiszer, fogyasztóvédelem	Általános élelmiszer-ismeretek, fogyasztóvédelem	1							
	Élelmiszerek csoportjai	1			1			1	
10046-12 Szakmai idegen nyelv	Szakmai idegen nyelv	1			1				
10043-12 Cukrászati termékkészítés	Cukrászat	4			2			1	
	Szakrajz gyakorlat		1						
	Cukrászat gyakorlat		4						
	Cukrászat üzemi gyakorlat					17,5			17,5
Összes óra		9,5	5		5,5	17,5		5,5	17,5
Összes óra		14,5		140	23		140	23	

**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszám
évfolyamonként**

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Szakiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		1. évfolyam			2. évfolyam	
		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5				
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.				0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.				2	
10045-12 Gazdálkodás	Vendéglátó gazdálkodás	1			1	
	Szakmai számítások	1			1,5	
10044-12 Élelmiszer, fogyasztóvédelem	Általános élelmiszer- ismeretek, fogyasztóvédelem	1				
	Élelmiszerek csoportjai	1			2	
10046-12 Szakmai idegen nyelv	Szakmai idegen nyelv	2			1	
10043-12 Cukrászati termékkészítés	Cukrászat	3			3	
	Szakrajz gyakorlat		1			
	Cukrászat gyakorlat		3,5			3
	Cukrászat üzemi gyakorlat		17,5			17,7
Összes óra		9,5	22		11	20,5
Összes óra		31,5		160	31,5	

A PINCÉR szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

Szakiskolai képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	736 óra/év	25,5 óra/hét	816 óra/év
Összesen:		2366 óra		2608 óra

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az iskola az időkeret fennmaradó részének szakmai tartalmáról a következő módon rendelkezik:

9. évfolyam: a szakma profiljának megfelelő üzemlátogatás(2,5 óra/hét)
tömbösített munkaszervezéssel(5 óra/2hét)

10. évfolyam: szakmai gyakorlat iskolai helyszínen (4óra/ 2 hét)

11. évfolyam: szakmai gyakorlat iskolai helyszínen (5óra/ 2 hét)

A 10-11. évfolyamon a tömbösített szabadsávós szakmai gyakorlati foglalkozások tematikája a központi szakképzési kerettantervhez illeszkedik, az abban foglaltak további begyakorlását szolgálja.

A tanulók számára valamennyi(kerettantervi kötelező és szabadon felhasználható) órán a részvétel kötelező, amelynek alapjául a 110/2012. Kormányrendeletben, illetve a szakképzési törvényben foglaltak szolgálnak.

A szakmai tantárgyak részletes helyi tantervének tartalmi elemeit (amelyek maradéktalanul megegyeznek a központi kerettanterv előírásaival) a Pedagógiai Program melléklete tartalmazza.

PINCÉR

**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszama
évfolyamonként**

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Szakiskolai képzés közismereti oktatással							
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam	
		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5							
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2	
10045-12 Gazdálkodás	Vendéglátó gazdálkodás	1			0,5			0,5	
	Szakmai számítások	1			1			0,5	
10044-12 Élelmiszer, fogyasztóvédelem	Általános élelmiszer- ismeretek, fogyasztóvédelem	1							
	Élelmiszerek csoportjai	1			1			1	
10046-12 Szakmai idegen nyelv	Szakmai idegen nyelv	1			1				
10047-12 Felszolgálás alapjai	Felszolgálás alapjai	4							
	Felszolgálás alapjai gyakorlat		5						
10074-12 Felszolgálás	Felszolgálás				2			1	
	Felszolgálás gyakorlat								
	Felszolgálás üzemi gyakorlat					17,5			17,5
Összes óra		9,5	5		5,5	17,5		5,5	17,5
Összes óra		14,5		140	23		140	23	

**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszám
évfolyamonként**

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Szakiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		1. évfolyam			2. évfolyam	
		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5				
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.				0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.				2	
10045-12 Gazdálkodás	Vendéglátó gazdálkodás	1			1	
	Szakmai számítások	1			1,5	
10044-12 Élelmiszer, fogyasztóvédelem	Általános élelmiszer- ismeretek, fogyasztóvédelem	1				
	Élelmiszerek csoportjai	1			2	
10046-12 Szakmai idegen nyelv	Szakmai idegen nyelv	2			1	
10047-12 Felszolgálás alapjai	Felszolgálás alapjai	3				
	Felszolgálás alapjai gyakorlat		4,5			
10074-12 Felszolgálás	Felszolgálás				3	
	Felszolgálás gyakorlat					3
	Felszolgálás üzemi gyakorlat		17,5			17,5
Összes óra		9,5	22		11	20,5
Összes óra		31,5		160	31,5	

A SZAKÁCS szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

Szakiskolai képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
9. évfolyam	14,5 óra/hét	522 óra/év	17 óra/hét	612 óra/év
Ögy		140		140
10. évfolyam	23 óra/hét	828 óra/év	25 óra/hét	900 óra/év
Ögy		140		140
11. évfolyam	23 óra/hét	736 óra/év	25,5 óra/hét	816 óra/év
Összesen:		2366 óra		2608 óra

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az iskola az időkeret fennmaradó részének szakmai tartalmáról a következő módon rendelkezik:

9. évfolyam: a szakma profiljának megfelelő üzemlátogatás(2,5 óra/hét)
tömbösített munkaszervezéssel(5 óra/2hét)

10. évfolyam: szakmai gyakorlat iskolai helyszínen (4óra/ 2 hét)

11. évfolyam: szakmai gyakorlat iskolai helyszínen (5óra/ 2 hét)

A 10-11. évfolyamon a tömbösített szabadsávok szakmai gyakorlati foglalkozások tematikája a központi szakképzési kerettantervhez illeszkedik, az abban foglaltak további begyakorlását szolgálja.

A tanulók számára valamennyi(kerettantervi kötelező és szabadon felhasználható) órán a részvétel kötelező, amelynek alapjául a 110/2012. Kormányrendeletben, illetve a szakképzési törvényben foglaltak szolgálnak.

A szakmai tantárgyak részletes helyi tantervének tartalmi elemeit (amelyek maradéktalanul megegyeznek a központi kerettanterv előírásaival) a Pedagógiai Program melléklete tartalmazza.

**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszama
évfolyamonként**

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Szakiskolai képzés közismereti oktatással							
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam	
		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	Gyakorlati heti óraszám
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5							
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2	
10045-12 Gazdálkodás	Vendéglátó gazdálkodás	1			0,5			0,5	
	Szakmai számítás	1			1			0,5	
10044-12 Élelmiszer, fogyasztóvédelem	Általános élelmiszer- ismeretek, fogyasztóvédelem	1							
	Élelmiszerek csoportjai	1			1			1	
10046-12 Szakmai idegen nyelv	Szakmai idegen nyelv	1			1				
10049-12 Konyhai segítség	Előkészítési és ételkészítési alapismeretek	1,5							
	Előkészítési és ételkészítési alapozó gyakorlat		2						
10048-12 Ételkészítés alapjai	Ételkészítési alapok	2,5			2				
	Ételkészítési alapgyakorlat		3						
	Ételkészítési üzemi alapgyakorlat					17,5			
10075-12 Ételkészítés	Ételkészítési ismeretek							1	
	Ételkészítési gyakorlat								
	Ételkészítési üzemi gyakorlat								17,5
Összes óra		9,5	5		5,5	17,5		5,5	17,5
Összes óra		14,5		140	23		140	23	

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Szakiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		1. évfolyam			2. évfolyam	
		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5				
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.				0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.				2	
10045-12 Gazdálkodás	Vendéglátó gazdálkodás	1			1	
	Szakmai számítás	1			1,5	
10044-12 Élelmiszer, fogyasztóvédelem	Általános élelmiszer- ismeretek, fogyasztóvédelem	1				
	Élelmiszerek csoportjai	1			2	
10046-12 Szakmai idegen nyelv	Szakmai idegen nyelv	2			1	
10049-12 Konyhai kisegítés	Előkészítési és ételkészítési alapismeretek	1				
	Előkészítési és ételkészítési alapoó gyakorlat		1			
10048-12 Étélkészítés alapjai	Ételkészítési alapok	2			2	
	Ételkészítési alapgyakorlat		3,5			1
	Ételkészítési üzemi alapgyakorlat					
10075-12 Étélkészítés	Ételkészítési ismeretek				1	
	Ételkészítési gyakorlat					2
	Ételkészítési üzemi gyakorlat		17,5			17,5
Összes óra		9,5	22		11	20,5
Összes óra		31,5		160	31,5	

Záró rendelkezések

Érvényességi rendelkezések

Jelen pedagógiai program hatályba lépésének és érvényességének ideje:
2014. szeptember 1-től, 5 nevelési-oktatási év

A pedagógiai program módosításának lehetséges esetei:

- a köznevelési, illetve a szakképzési törvény esetleges módosítása után,
- a fenntartó utasítása alapján,
- a nevelőtestület legalább 51 %-nak kezdeményezésére, a pedagógiai program érvényességének lejártá előtt.

A pedagógiai program felülvizsgálatának mechanizmusa:

- minden tanév április 30-ig a program felülvizsgálata, a szükséges kiegészítések, módosítások elvégzése,
- a módosítással foglalkozó munkacsoportot összehívása az alábbiak javaslatára:
 - a nevelőtestület többségének (legalább 51%) kezdeményezésére,
 - az iskola fenntartójának, vezetőinek kezdeményezésére,
 - a szülői munkaközösség kezdeményezésére.

A módosítások **elfogadása** a nevelőtestület, **jóváhagyása** az igazgató jogkörébe tartozik.

Az elfogadott módosításokat jóváhagyás céljából a fenntartó felé továbbítani kell.
A fenntartói jóváhagyás nem akadályozott, mert a dokumentumban foglalt feladatok teljesítése többletköltséget nem eredményez.

A pedagógiai program nyilvánossága:

Az iskola a pedagógiai program

- 1 példányát megküldi a fenntartónak
- 1-1 példányát elhelyezi az iskolai tanári szobákban
- 1 példányát elhelyezi az igazgatónál.
- Megjeleníti az iskola honlapján

Tartalomjegyzék

Preambulum	1. oldal
Küldetésnyilatkozat	2. oldal
Az Aranybika Vendéglátóipari Szakképző Baptista Iskola bemutatása	3. oldal
I. A pedagógiai program jogszabályi környezete	
I.1. Az intézmény jogállása	6. oldal
I.2. A pedagógiai program alkotása során alkalmazott jogszabályok	8. oldal
II. Nevelési program	
II.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	22. oldal
II.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	28. oldal
II.3. Az intézmény feladatai a tanulók egészségfejlesztésével összefüggésben	31. oldal
II.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	34. oldal
II.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	36. oldal
II.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	44. oldal
II.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendjét,	49. oldal
II.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	50. oldal
II.9. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei	52. oldal
II.10. A felvétel és az átvétel – Nkt. keretei közötti – helyi szabályai, valamint a szakképzésről szóló törvény felvételre, átvételre vonatkozó rendelkezései	54. oldal
II.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	55. oldal
III. A Helyi tanterv-alkotás jogszabályi környezete	
III.1. A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény egyes rendelkezéseinek különböző időpontokban történő hatályba lépése és alkalmazása	57. oldal
III.2. Az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről	63. oldal

IV. Helyi tanterv

IV.1 A választott kerettanterv megnevezése; a helyi tanterv alapelvei	66. oldal
IV.2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama	85. oldal
IV.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	85. oldal
IV.4. A Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai	86. oldal
IV.5.A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	94. oldal
IV.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	95. oldal
IV.7., IV.8. Az EMMI rendeletben előírt ezen részfejezetek iskolánk típusának („szakiskola”), funkciójának és az abból adódó feladatainak szempontjából tárgytalannak tekinthetők	95. oldal
IV.9. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	95. oldal
IV.10 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	103. oldal
IV.11. Az EMMI rendeletben előírt ezen részfejezet iskolánk típusának („szakiskola”), funkciójának és az abból adódó feladatainak szempontjából tárgytalannak tekinthető	104. oldal
IV.12. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	104. oldal
IV.13.Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	106. oldal
IV.14. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	113. oldal
IV.15. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	115. oldal
V. Szakmai program	
V.1.Kifutó évfolyamok	116. oldal
V.2. A 2013/2014. Tanévtől felmenő rendszerben érvényesülő szakmai program	118. oldal
Záró rendelkezések	128. oldal
Jóváhagyási, véleményezési záradékok	131. oldal

Nyilatkozat

(nevelőtestület)

Az Aranybika Vendéglátóipari Baptista Szakképző Iskola Nevelőtestületet képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta. A Nevelőtestület-án/én megtartott értekezletén a szakmai munkaközösség(ek) – szakterületüket érintő – véleményének kikérése után a Pedagógiai programot megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta.

Dátum:

.....
a nevelőtestület nevében



Nyilatkozat

(fenntartó)

A fenntartó képviselőjében az Aranybika Vendéglátóipari Baptista Szakképző Iskola Pedagógiai programját az Nkt. 32. § (1) bek. i. pontja alapján jóváhagyom.

Dátum:

P.H.

.....
fenntartó